

11230

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2-5వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శాల్వాణమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

No. 275
సంచిక 2092

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవాడిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాశత్రములు పొందియున్నది. సంపదాష పీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్టిగొట్టును.
బొటకుల భేదించును వాపుల గూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది!
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఇనాం!

నగలక్యాటరాన

ఇనాం!!

నవరంబంగారుకు, సీమ వెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీ యివ్వబడును

APPLY TO:-

KESHAVJEE DEVACHAND,

Manufacturing Jewellers, Gold and Silversmiths & Precious stone merchants,

1/233, China Bazar Road, Madras.

1951

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరచుడు!

ఈసాము గాంధీ పూజానిధికి చేరును

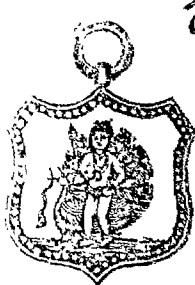
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసోధనము

1890

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన మంత్రమున్నయు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది.
ప్రతి యొక్కరినదర్శ ఒక కాపీ పుండితిరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది.
ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4-8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకెండు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
0-11-0 అణాలు స్థాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టర్డ్ పోస్టుముదముగా పంపబడును.
కావలసినవారు, పోనెజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు -ని వ్రాయవలెను.

సుందరమైన సనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు వ్యయమొక రూపాయి!!

వి. టి. వీ. కొరిన ప్రతియొక్కరు రప్పక మా ప్రవర్తనకాలకు శాస్త్రాధిభి. సీమవెండికి, సహాయముగావలె పూచీ.
యివ్వబడును. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనవలెను. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాలెండరు 1 కి రు. 1-0-0
మా వద్ద ఇవి అనేక సాగవైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన మీరు కొని కాలుములోగా తయారు
చేసి యిచ్చెదము. తరుగు సహా మజూరి 1/2 సవరము 1/2 సలి రు 4, 1 సలి రు 5, 2 సలి రు 6. ఒక అక్షరమును
ఎన్ గ్రేవింగు చేయుటకు మజూరి రు 0-1-0. వివరములకు వ్రాసిన లేక పేరున వచ్చినచో తెలుపబడును. (6)
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చైన్సాలూరు రోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సి నీ మా

మూంట్స్, మద్రాసు 953

21-2-25 శనివారమునుండి 27-2-25 శుక్రవారమువరకు
శని, ఆదివారములందు సభ్యాహ్వానము 1-15 గంటలకు
మాబడిగలదు.

యూనివర్సల్ స్టాంపుల వాలగవి కొత్తసీరిసు

ది లెడర్ పుష్పర్పు

ఆరుభాగములు

స్వామి, కామిక్ కూడి చూపబడును.

“కంటిలోని నలుసు” అండ్
“ప్రాచీనసాహిత్యము”

అచ్చగురున్నవి

కవిసార్వభౌమ దాక్షిణి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ గారి సంక
భాషయందలి “నో థేర్ బాల్” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు
వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండితజి. రావు
శర్మగారి లాన్సెట్ యోగ్యధానవాచము. మొదటిది సామాజిక
సవల. ప్రాచీనసాహిత్య మత్తెర్పుతము. గంభీర భావగర్భితము.
మెరు 1-8-0. తెంపెనది ప్రాచీనసాహిత్య వివర్తనము. ఇట్టి
గ్రంథమాంధ్రమున నరిది; మెరు 1-0-0. 30-4-1925 లోగా
నార్తరపంపువారికి రు 1-2-0, రు 0-12-0 మాత్రమే కనక
మి యార్జరకు త్వరగబంపును.

వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.

పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

చెన్నపురి కార్యరేషను నోటిసు

రూ 3,40,000 లు డిబెంచరు ఋణము కార్యరేషనువారు పుచ్చుకొనెను. 100 కి సం॥ రం 1 కి రూ 6 లు చొప్పున 6 నెలలకొకదఫా నష్టి యివ్వబడును. 30 సం॥ రముల వాయిదాలోపల అసలుకు అసలు వాపనుచేయబడును. సదరు ఋణము విషయమై మరత్తులు, పద్ధతులు పూర్తిగా తెలియగోరువారును, దరఖాస్తుపాఠము కావలసిన వారును తెనివ్యా ఆఫీసుగారికి వ్రాసిన పంపబడును.

1942

ఊండరులు ఎంత మొత్తమునకు సంపుటకు ఇష్టముగలదో వారు 100 కి రూ 5 లు చొప్పున డిపాజిట్టుతో సహా దరఖాస్తులను చెన్నపురి కార్యరేషను కమిషనరుగారికి 2.3.1925 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోగా పంపుకొనవలెను.

నిర్ణయించబడు మొత్తమును పూర్తిగా 16.3.1925 తేదీలోగా చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్యరేషను } జి. టి. బోగ్, కమిషనరు, చెన్నపురి కార్యరేషను. 10-2-1925

ఏడుదినములలో వారకురువును తా ము చ ను కు దు ర్చు అత్యద్భుత పోషదము

1888

- (1) వారకురువులను మొదటిరకం బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0
 - (2) తేలుమందు బుడ్డి 1 కి రూ 1.0-0
 - (3) వారకురువుల లోనికిపుచ్చునట్లు 15 దినములు పోషదము ధర రూ 4.0-0
 - (4) తామర తైలము బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1.0-0
 - (5) తామరను లోనికి పుచ్చునట్లు 8 దినములు పోషదము ధర రూ 2.0-0
- అన్ని పోషదములకు ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు వేరు. ఉపయోగించువిధము పోషదములో పంపబడును. వీర కాలమునుండియున్న మొండివ్యాధులు కేరులో చూచి పురోగమము.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను
A. A. AYYANGAR,
No. 1, Sunkuwar Street, Triplicane, Madras

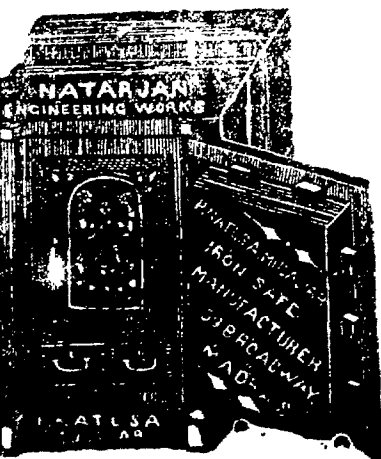
విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాజా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు సదుపాధములు, మెకానిజము సేర్పకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను. 15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు. తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాప్త్యైక్తునకు వ్రాసిన పంపబడును.

832

శ్రీనివాస్ } శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు, తంజిలిసము:—మోటోస్కూల్ } టెలిఫోను:—నెం 1444 } మద్రాసు.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే ప్రఖ్యాతమైన వాగుగా తయారయిన ఇనుపపైపెం ఈవిధము రెండుదశల వారిదర్శ అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. రాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి శరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే.శ. మొదలియార్, ఇనుపపైపెం చేయువారు,

ప్రొ. ప్రా. ప్రొ. 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. సటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమిల్లులకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాస్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బారాయన్ క్రైజి, పెద్దగాయక పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు, అభివృద్ధి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (కాగితములు) వ్రాయుదును.

ప్రకటన

1992

లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్యచేంద్ర బహదర్ వారి యజ్ఞేటుకు సంబంధించియుండే కెల్లూరుతాలూకా కృష్ణా పట్నము గ్రామములోని యాక్రింద వివరించిన ఉప్పువాముల భూములు అవిగా:—

సం 72 రు ఎక్వైలై సెన్సు చాఖర్ రీసర్వే నం. 126 A. యం. కెం 65. రీసర్వే నం 187 రు యం. కెం 77 రీసర్వే యం 4. కల్లు యం 2 కెం 45 లలో మూడింట రెండుపాళ్ళు దామాసువిస్తీర్ణము యం. కెం 64.

సం 79 రు లై సెన్సు రీసర్వే నం 148 రు దొవ్వి సహా యం 1. కెం 48.

సం 181 రు లై సెన్సు రీసర్వే నం 861/A యం కెం 79.

కల్లు యం 3. కెం 91 విస్తీర్ణముగలవాములు విక్రయించబడునవి. కావున వలయువారలు వారి ఆఫర్లతోటి మాకు 10-3-1925 లోగా చేరులాగున దరఖాస్తులు పంపుకోవలయును.

ఎగ్జిక్యూటర్స్ } లేట్ రాజా వి. మధుకృష్ణయ్య } చెంద్రబహదర్ వారియజ్ఞేటు. వెంకటగిరిపుత్తం } 23-2-25

నోటిసు

1971

ఇందుములముగా సమస్త మైనవాటికి తెలియజేయునది ఏమనగా:—

ప్రస్తుతము కృష్ణాడెస్టిగ్రేడ్ బెజవాడతాలూకా రామవరప్పాడు కాపురస్తులు బొప్పన హరిశ్చంద్రయ్యగారికి సీ తాకట్టుపెట్టుకొని, వారి ఋణముల తీర్మానం నిమిత్తమున్నూ, వారి వ్యాపారము నిమిత్తమున్నూ వారికి రూ 50,000 ల వరకు నేను ఋణము ఇచ్చుటకు మాటలు జరుగుచున్నవి. వారు ఎవరికైనను సొమ్ము. బాకీడిన్నయెడల నాకు గాని బెజవాడలోని నావకీలు గోపేటీ లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికిగాని యీనెలాఖరు లోగా తెలియబరచవలెను. లేనియెడల ఎట్టి జవాబుదారీనీ వుండు.

బెజవాడ } రాయసాహేబు హరిగోపాల్ దాస్ } రామలాల్ బ్యాంకర్. 22-2-25

మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్

తెన్నిసు పోటీపందెములు

23 వ తేదిన మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్ వారు జరుపు తెన్నిసు పోటీపందెములలో పురుషులు (సింగిల్స్) నందు 5 ఆటలు, పురుషులు (డబుల్స్) నందు 4 ఆటలు, మిక్సెడ్లు డబుల్స్ నందు 3 ఆటలు, స్త్రీల సింగిల్స్ నందు రెండు ఆటలు జరిగెను. ఒకటే సాయంకాలము 14 ఆటలు ఆడబడుటచే ఏ ఆట మాచేడమా అని ప్రేక్షకులు సంబేహించుచుండిరి. ముఖ్యముగ సి. రామస్వామి, హచిస్స, నైగులుజోన్నగార్లు ఆడుచున్న ప్రదేశములందు ప్రేక్షకులసంఖ్య అధికముగ నుండెను. నిన్నటి ఆటలలో సార్యభామరావుగారు సింగరవేలును జయించి, ఆట విహ్వల ను (ప్ర సి థ్ ల గు నై గు లు జో న్సు గా రి ని కెం డు నెట్ల లో నే గెలిచి ప్రేక్షకుల ఆభినందనములకు పాత్రులైరి. సార్యభామరావు సింగరవేలు అడివారమువాడే కొంత ఆడిరి. మిగిలిన ఆట అసగా రెండు గేములు మాత్రమే నిన్నటిదినము ఆడవలసినవైనను, ఆరెండు గేములు సార్యభామరావుగారు గెలిచిరి. ఈవిధమున కడచిన సందర్భపు కవచ్ లోరు అగు సింగరంగారు అపజయము గాంచిరి.

ఈ ఆట ముగియగనే సార్యభామరావుగారు నైగులు జోన్నతో ఆడిరి. సార్యభామరావుగారు త్వరపడక ఆరిశాంతి ముగ సాడిరి. నైగులు జోన్నగారు మాడ చక్కగనే ఆడిరి గాని లాభములేకపోయెను. రావుగారి ఓర్పుతుదికు విజయము గాంచెను. రెండు సెట్టులలో రావుగారు జోన్నగారిని గెలిచిరి. డబుల్స్ ఆటలలో వెంకటరామాంజులు రామస్వామి గార్లు కలిపి నన్ను గార్లను అతిసులభముగ గెలిచిరి. రామస్వామిగారు గాంపర్లుజు సతిలో మిక్సెడ్లు డబుల్స్ నందు హాఫ్వులుసతి ప్రేమగు గార్లను ఓడించిరి. స్కోరు వివరములు దిగువ ప్రకటింపబడినవి.

పురుషులు సింగిల్సు

- సార్యభామరావు సింగరవేలును ఓడించిరి. 2-6; 6-4; 6-2.
- సార్యభామరావు నైగులు జోన్నను ఓడించిరి. 7-5; 6-3.
- సి. మార్కండేయులు విల్సనును ఓడించిరి. 6-1; 6-3.
- ఆర్. వి: రామరావు యల్. బి. బాంక్సును ఓడించిరి. 6-2; 6-3.
- జి. అప్పి, ఆర్. బి. కారిక్కును ఓడించిరి. 6-2; 6-2.

స్త్రీలు సింగిల్సు

- కర్కపాట్రీకు సతి కొలముసరిని ఓడించిరి. 7-5; 6-4
- గడ్డ ప్రాండుసతి వాడింగుటసుసరిని ఓడించిరి. 6-4; 6-3

పురుషులు-డబుల్సు

గెలిచినవారు	ఓడినవారు
రామస్వామి } రామాంజులు }	6-8; 6-3. { కారిక్కు నన్ }
హచ్చిస్సు } పర్మిస్సు }	6-2; 6-4 { రంగప్రసాదు వి. రామరావు }
అప్పి } పిగలు }	6-8; 6-4 { నైగులు జోన్న కలనలు ఎల్విసు }
విల్సను } ప్రేమను }	7-5; 4-6; 6-1 { ఆర్. వి. రామరావు త్యాగరాయను }
మిక్సెడ్లు డబుల్సు	
గాంపర్లుక్ సతి } రామస్వామి }	6-8; 6-4; { హచ్చిక్ న్య ప్రేమను }
హాబ్రిక్ న్య } హచ్చిస్సు }	6-2; 6-3 { బర్మిక్ న్య పర్మిస్సు }
గ్రాంటుసతి } మార్కండేయులు }	2-6; 6-1; 8-3. { హార్డింజా అట ముగియలేదు { దంపతులు }

క్రికెట్ క్లబ్ వారి 60వ రుక్మిణి (కొల మునిరత్నం కెట్టిగారి సతి) గారి అంత్యక్రియలు ఈనెల 22, 23 వ తేదీన గాంపర్లు జరిగవనియు వ్రాస్యగులకు అధికముల వాసము లియ్యబడవనియు ఒకవిశేష వ్రాయుచున్నాడు.

లోక సంచారము

కాళహస్తి శివరాత్రిత్వము

III

జనాభాది వింతలు, బంధుబాధ్యమమైనంతలు ప్రాయశః ముందే పిల్లనమ్మి శివరాత్రివచ్చినది. ఇంగునుగురించి ముందు ప్రాసే మరొకతూరి పై వాటినిగురించి (వాస్తవం. ఈశ్వరుని కటాక్షమున శనిఆదివారములు సెలవుగుటచే నాహంస కాళహస్తిపై వాలనంకించినది. దానంతేసి కుక్రవారంరాత్రి బాంబాయిమొయిలలో మదరాసునుండి బయలుదేరితిని. నాటి రైలుప్రయాణము సౌకర్యముగానే యున్నది. రేణిగుంటనుండి కాళహస్తివరకువెళ్ళు రైళ్ళకు ఎక్కువబండ్లను తీసిండుమరు రైల్వే శాఖవారు ప్రయాణికుల సౌకర్యమునకు తోడ్పడియున్నారు. యాత్రకులలో నామనూర్తి యొకరు చిన్న నాడుజడివిన కాళహస్తికేతకమును పఠించుచు ముఖ్య భక్తిపారవశ్యుల గావించుచుండెను. కవిభూష్టిని చలకుంటూ కాళహస్తి జేరితిని. తెల్లవారిజామున 2 గంటలకు రైలుబండి కాళహస్తికేరను. ప్రజల హోరు భోరు కొల్యుమండెను. కష్టపరంపరమధ్య కించెత్తునుఖ మొక సుఖమా? నిశిత్రా ఎన్ని గ్యాసులైలున్నను వెన్నెలనుఖ ముఖ్యమా? చీకటిలోబడి యాత్రకులు కొందరు నువ్వముఖి వైపున బోవుచుండిరి. కొందరు పాలేక రైలు స్టేషనులోనే శయనించిరి. కొందరు చెట్లముగునను కొందరు గట్లపైని విచారిచిరి. కొందరు పరుండుటకు తావులేక కూర్చుండి ఎప్పుడు తెల్లవారునాయని జపముచేయుచుండిరి. బండ్లవాండే సమయముని దురాశకులైన రేలు హెచ్చించుటచే నొకరును ఎక్కువారులేక విచారనిమగ్నులైరి. కొందరు తమకుగల స్నేహిత బాంధవులను ననుసరించి తమతమవిడుదులకు జేరుకొనిరి. వీరిలకు శివరాత్రియూత్సాహమున నిద్దరబట్టెనో తదోగాని నేనుమాత్రము కాళహస్తిశ్వరుని కృపవలన రైలులోదొరికిన రబ్బరుటైరు పాదరక్షలనే ఓడుగానిదుకొని నావిడిదిలో నుజ్జిగ్ర నేవించితిని. నిదించి ఒక జామైనగాకముందే "తెల్ల వారినిది స్నానము స్నానమును "యాత్రకులు" కొందఱెట్లుట విని, లేచి, కాలకృత్యముల దీర్చుకొని నువ్వముఖియందు ప్రసంగింప బయలుదేరితిని. దీనియందు నీవు మాకాలోలైన లేకున్నను దాని నిర్వాహిన్యముగాంచి మనమనుతెచ్చదైన యంత నిర్వాహిన్యము గాంచునాయని భావించితిని. ఇంటనే కాపురముండిన బాగుండునని ఎంచితిని. లోతుగానుండుటకై గొయ్యిలోని ఆందులో తొట్టిస్నానము చేయుమాదిరి పండుకొని సంకృష్టిగా స్నానము గావించితిని. నేను స్నానముచేసిన చోట పదిమందికంటె హెచ్చులేరుగాని నువ్వముఖియంత యు యాత్రకులలో నిండిపోయినది. ఎక్కడజాచినను చాకిలేవులే. బట్టలు ఆరవేయుటలే. శంఖారవములు చేగంటల ప్రాయములు చెలరేగుచుండెను. కొందరు తర్పణములను విడుచుచుండిరి. కొందరు పాత్రల నిచ్చుచుండిరి. కొందరు వీరులకు పులికాపు చేయుచుండిరి. వీరిల కృత్యములన్నియు గాంచి ప్రైతశ్రేణి విడినాడి కాళహస్తిశ్వరుని నేవింప బయలుదేరితిని. జనమీసాలున తక్కువవచ్చినయొ, ఇండ్లబాడుగలు చాలతక్కువయనియు గృహస్థులు గుండుచుండిరిగాని దేవాలయమున మధ్యాహ్నం 2 గంటలవరకు దేవుని దర్శనమే గాలేదు. పోలీసువారు మధ్యమధ్య తమపరిచయాలకు, స్నేహితులకు, అధికారులకు, వారి బంధువులపట్ల దేవతాదర్శన సంధర్భమున (క్రిస్మస్) పక్షపాతము జూపుచుండినను యాత్రకులు ఎక్కువగ నలిగిపోకుండ అంచెలంచెలుగ నిలుపుచు దేవునిదర్శనము బహువాగ్రతగ చేయించిరి. పోలీసు అరేంజిమెంట్లు బహుశాసనీయముగ నున్నది. దేవాలయమును పరిసరభీతిలోనున్నది. దేవాలయములో యాత్రకులెచ్చా భిక్ష గాండ్రచ్చా యను సంశయము నన్ను బాధించినది. సృష్టివైచిత్రియను శివుల కర్మానుభవములును, హిందూదేశ చారిత్ర్యమును అచట నాకండ్ల గట్టి నట్టుండెను. దేశమున దైవభక్తి నశింపలేదని స్ఫురించినది. కాని అప్పుడప్పుడు అందరు భక్తులు గారనియు వేషగాండ్రు పలువురుగలరనియు తట్టినది. ఉదయము 11 గంటలవరకు దైవ దర్శనమునకై పెనుగులాడితిని. లాభములేకపోయెను. కడుపులో ఎలకలుప్రవేశించినందున భుక్తి నుదురనిది భక్తి మదరచుకొని తమిళ అక్షరప్రాపుతై ప్రయత్నించితిని. వారి ప్రార్థన లోశ్రేమి? ఎడతెగని పోషకులతో 5, 6 కాఫీలతో బుళ్ళు కలకలలాడుచున్నది. శివరాత్రిపూటాయా కుడిలేనా యనుకొని తుదకు ఆవుల అమ్మారుహోటలులో సాపడితిని. ఇంటు తిన్న సంకటి అన్నము ఎవలేని తియ్యని కూష్మాంధుహార నా కెచ్చటలేని క్షేత్రిని గలిగించి భక్తిని చేపూర్వించి. అంతట దేవా

లయమునకువోయి సందుజేసిని ఎట్లనో అట్లు లోక బ్రవేశించి శివరాత్రినాడు శివలింగమును దర్శించి ధన్యుడైతిని. ముక్కంటికి తిరువల్లి శ్రేణి పార్థసారథి గుడిలోవలె ప్రాయము పోవునట్లు జనమును గంభీరములోనికి బోనివ్వక తడవ రెండు రోజు, 40 మందిల పొన్ను స్వయం చేయించిన కాళహస్తి పోలీసువారిపద్ధతిని స్వశ్రేణిలయలందు ననుకరించిన, గూత్రకులకు సదుపాయము గలిగించినట్లును. దైవదర్శనమునకు ప్రతిజడవ ప్రతియాత్రకునివద్ద 0-1-0 చొప్పున టిక్కెట్లుముల ముగ వసూలుపర్చబడెను. ఇంటను తగువాగ్రత చూపబడెను. పేదవానికి దేవుడు లేకుండాబోలు! శివరాత్రినాడు కాళహస్తి శ్వరుడు తెరలోని బొమ్మగా నుద్భవించెను గాబోలు! దేవునికి స్వేచ్ఛలేదు కాబోలు! శివరాత్రినాడు శ్వశాసభాముల కేగకుండ గుడిలో భక్తులగుననుకొన గలముగ వాస్తవం! ఎవరనుభవంప పుసినది వారనుభవంపక తప్పదుకొని శివుచాతుర్యముల గాంచుచు గుడి వద్దలి పబ్బణసంచారము గావించ మొదలిడితిని. మున్నొకప్పుడు విభాగ్యునిగాంచిన సంస్థాన దుస్థితికి వగచితిని. ప్రభువగు వెంకటప్పనాయని ధర్మము, దైవభక్తిని గురించి విని యానందించితిని.

నాలుగువీధులు ద్రిమ్యుడిగిరి. మధ్యమధ్య తలస్థించిన స్నేహితులతో సరసపల్లంపము లాడిదీపములు పెట్టిన దేవుడెట్లు తెజరిల్లునో యని తిరిగి రాత్రి 8 గంటలవేళ దేశము ప్రవేశించి చూచితిని. దీపములూ దేవుని నెత్తిమీద అల్లలాడు (కాళహస్తి వాయులింగము గదా!) దీపమును జూచి పర్యత రాచుచంద్రారెడ్డిగారి కవీరువేషమును గాంచబోతిని. ఈలోగా పాకీకులు, భజనపాఠీలు, పాటకచేరీలు, అన్నియు దాటి నాటకాల జేరుకొంటిని. నాటకాల రామచంద్రారెడ్డిగారి పాటకే నేలగులులాగున్నది. రాములవారిని సహా తనభక్తిచే మాయము చేయగలిగినవీరు నాటకాలను మీదపడ నిచ్చునాయని కూర్చుండి నాటకము జూచి శివరాత్రికాగరం పూర్తిగా విందితిని మరూడు అదివార ముదయమున నా ఆత్మవారి గోత్రం భరద్వాజగోత్ర మగుటచే భరద్వాజ మహాబుద్ధిమిది భక్తి ఎట్లున్నను ఆత్మవారిగోత్రమిది భక్తిచే భరద్వాజుని కోనేరు నీవీంచితిని. ఒక పుష్పము తక్కువకాగా తన శీతమును పుష్పముగ సమర్పించి శివుని పూజించిన భక్తుడగు కన్నప్ప నయ నా రు కు జోహారు లిడి ను వర్ణము భిని గ్రంథు లిడి, ఆ మా వా స్య తర్పణలను వదిలి, అచటనుండి విడిదిసేరి భుజించి శయనించి మధ్యాహ్నం 8 గంటల తిరువల్లూరుముఖమువట్టి బయలుదేరితిని. నువ్వముఖికి, కాళహస్తిశ్వరునికి వీడ్కోలు నందవములనర్పించి రైలుస్టేషన్వద్దనున్న కొన్నిగుడిసెలవద్దకు రాగానే "ఇదియే పానగల్లు ఎట్టేమి"నో చేరిన ప్రదేశముఅని వివరించినది. అయ్యో! నిదానించి ఎట్టేమిలేట్టుగా చూడకపోతినేయని అనకొంటిని. ఇంతలో రైలుకూత వివరించినందున రైలుటిక్కెట్టు చిక్కదేమా ననుకొంటినిగాని రైలువారి ఆరేంజిమెంట్లు బాగుగా నుండుటచే టిక్కెట్టు ప్రయాసలేకును మధ్యవారి కేమియు సమర్పింపకుండగనే, చిక్కినది. రైలు ఎక్కి రాత్రి 9 గంటలకు తిరువల్లూరు చేరితిని. చరిదునికుండు హాయిని ఆనందమున కాళహస్తిశ్వరుని సన్నిధిని కనుగొనితినిగాని తిరువల్లూరు చేరగనే శ్రాత్రలోకమున ప్రవేశించినట్లుండెను.

తిరువల్లూరు మాఘాత్మవము

రైలు దిగగనే వీరరాఘవస్వామి దర్శనమునకై దేవాలయమున ప్రవేశించితిని. అప్పటికే తేప్పతిరువాళ్ళయి ఉత్సాహంతయు ముగిసి నాకబలి తీర్చివెట్టున్నది. 0-1-0 డబ్బులు డిప్లెయిలోవేసి తలుపుకంటలగుండా పెరుమాళ్ళను నేనించి ఒక ప్లీడుగారి యింటి మునుమీద శయనించితిని. డబ్బు తీసికొనిన వారుమరూడు రెండుజాములవరకుమరియేవిధమైనసామ్యుత్పల్లింపకయే దేవుని దర్శనంపర్చుననిరి. సామ్యుకు టిక్కెట్టు ఇచ్చుటలేదనిరి. సరే ననుకొంటిని. మరూడుదయమున పాలు, రైలం కోనేటిలో విసరవైచినిన్నభరించినరీతి విభూతిగాక నామములు ధరించి మదుతకుచ్చెళ్ళుపెట్టి బట్ట కట్టి తొంపరిచ్చాడియాళ్ళారు వలె దేవతమున ప్రవేశించితిని. విభూపు మహాభోగిగదా! వారి కొలువులోనుండునా రంతకన్న భోగము. ఉదయం 8 గంటలకు దయచేసి అగ్గుకస్యాయురెట్లో దేవతముతల పులు తీసిరి. వారి దయకు వేచియుండి లోన ప్రవేశింపబోనగా రాత్రి దుడ్డు అక్కరలేదని చెప్పినవారు మరల దుమ్మతెమ్మరి అడ్డగించిరి. ఇచట నామముధరించిన ప్రతివాడును పెద్దలొక కన్పించినాను. వీరిక తగురీతి యుక్తప్రవరైనవేర్పిరిని ఈదేవాలయమునకు అధికారి ఆహ్వానమునకును చెంది యున్నాడట. ఈదేవాలయము నకు సరియైన మేనేజి మెంటుకులా? ఉన్నట్లుండునా యని వినిచినది. గుడిచూతమా ఎవటచూచినను చెత్తతోనిండియున్న

ది. కాళహస్తిలోనున్న దేవాలయ పరిసరభ్రష్ట మేనేజి మెంటుకు ఇచట పరిస్థితులకు వాస్తవికకాంతర తారతమ్యముగన్పించినది. ఇచట టిక్కెట్లు స్వాములను జూచి నేర్చుకొన్నది అబద్ధము. చూచినదేమా మదరాసుబట్టలయకాణములయందుండు తెరలవలె ప్రతిగ్రహముయందు తెరలుండుట. అంతట తిరిగి 0-1-0 యిచ్చి వీరరాఘవునిదర్శించి అటవస్తువులాగుండు (బాయ్) దిన్నరైలునెక్కి తిరువల్లూరుస్టేషన్వేళిరి అచట నుండి నుగొకరైలుమీద మదరాసుచేరితిని. కాళహస్తి, తిరువల్లూరు శేషము లేననియు ఏమి తెచ్చితివనియు నాన్నేహితులు అనుగగా నేనతివాగ్రతతో పట్టుబట్టలో చుట్టిపెట్టెలోప దిలపగచి తెచ్చిన, నాకువోరకిన. రబ్బరుటైరు పాదరక్షలను చూపితిని. తెచ్చినపుష్పమిదేనంటిని. కొబ్బరిచిప్పయొకటి మిగులగా దాననకట్టి తలాయుముక్కు పెట్టెటల. కాళహస్తిలో శానిటరీ, పోలీసు, రైల్వే, దేవాలయ ఆరేంజిమెంట్లు బాగుగా నున్నవనియు, ఎవటజూచిన విభూతిమయమనియు అచట చిత్రకాంతికులభక్తి యేర్పడవనియు తిరువల్లూరులో ఎవటజూచినను నామమునట్లు మురికి, దేవాలయ ఆరేంజిమెంట్లపరిగా లేకుండుట, భక్తికూరుగాలోకప్రసస్తి ఏర్పడుట యిదియే నే గ్రహించినవి శేషము లని తెలిపితిని. (లోకసంచారి)

కన్నాటు ప్రభుదంపతులు

మార్చి నెల 2-వ తేది చెన్నపురికి వచ్చెదరు

కానల్ క్రైస్తవ సతీసమేతులై నిష్క్రందితో మార్చి నెల రెండవతేది ఉదయం 10 గంటలకు మద్రాసుహార్బరు చేరెదరు. 5-వ తేది వరకు చెన్నపురియందుండినను. 5-వ తేది మధ్యాహ్నము న్నెనులుబండిలో తెంకళూరు వెళ్లెదరు. 4-వ తేదిన చిత్రకళల పాకళాలకు, విజ్ఞోరయో టెక్నికలు ఇన్స్టిట్యూటును కన్నాటుప్రభు చూచునని తెలియుచున్నది.

వెంట్లీ ప్రదర్శనము

వెంట్లీ ప్రదర్శనమువారు బర్మాకు 10,000 పానుల విరాళముసంగిరి. ఈ విరాళము ననుసరించి యిదివరకు ప్రదర్శనమందు పాల్గొనగూడదని జేసిన నిర్ణయమును మార్చుకొనునదిలేనది, కాననసభయం దాలోచింపబడును.

రైలుప్రమాదము

కరాచి, ఫిబ్రవరి 28:—నార్త యాష్టరక రైల్వే ప్యాసెంజరు సాయంత్రము 4 గంటలకు మోత్యాలకును, సమ సాతాకును మధ్య చాలప్రమాదమునంబడినను. భావల్పూరు రాజాగారి మోటారుబండియొకటి పెట్రోలు నూనెదబ్బాలను వేసి కొనివెచ్చుచున్నది. రైలు, నడియు దీకొనెను. పెట్రోలుంటు కొనిమంట లాకసమంటలేచెను. దానివలన యంజనునడపునాడు ననిపొయెను. మరినలుగులకు గాఢమగు గాయములు తగిలెను. వెంటనే రైలులోనివా రందరును దిగి మంటల నార్పి, మరింత ప్రమాదము గలగకుండజేసిరి.

మిజీవితమును 1819

భీమా చేయించుకొన గోరికచో

బ్రిటానియా రైఫ్ అస్కారన్న

కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, నరన మైనరేటు, భారాళమైన వాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సామ్యును (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాసెక్టును కావలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ షంట్లు:— జి. పి. ఎన్. రావు, బి. కామ్.

20, కన్సలేట్వర ఆగ్రహారం మద్రాసు.

నెల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

ఈమాసెన తలకురాచిన వేల తపి నగలు. చర్మమునకు పెండుకులకు హాని యుండక పెండుకులకు మెరుగును.

అన్యతాంజనముకితో, మును నాను. బొంబాయి

భారత శాసనసభ

రంగస్వామిఅయ్యంగారిప్రశ్నలు

సర్ బి. యన్. మిత్రగారిని చీకాకుపర్చుట

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 28:—ఈదిగువ వివరించిన ప్రశ్నలను భారతశాసనసభయందు ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు నేడు వేసిరి:—

(ఎ) 1925 వ సంవత్సరము యేప్రిల్ 1-వ తేదీ నుండి ముందుగా సామ్యుచ్చైనించకయే పంపబడు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములపై నూటికి మూడురూపాయలు ఆదనముగ నమూనాచే యవలయునని ప్రభుత్వము నియమించిననాటినుండి నిజమే? నిజమనుచో, యేకాసమందే నిబంధనప్రకారముగా గాని యేకావ్యవస్థను ప్రకారముగా గాని యాసామ్యుననూలు చేయబడుచున్నదో తెల్పవచ్చు?

(బి) వరి యేడేశమునైనను యిట్టిసామ్యు విమూలచేయబడుచున్నదని తెల్పగలరా?

సర్ బి. యన్. మిత్రగారి సమాధానము

(ఎ) అవును, ముందుగా సామ్యుచ్చైనించకుండా నీయబడు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములకు లెక్కలను దయచేయుటకు ప్రభుత్వము వాస్తవము అధికారమును గొలిపివేయును. రాబట్టుటకు 1895వ సంవత్సరములోని ఇండియన్ తెలిగ్రాఫ్ ఆక్టుయొక్క 7వ క్లెక్సు ప్రకారముగ నొసగబడిన అధికారము మూలమున యిది వనూలచేయబడుచున్నది.

(బి) అవును, బ్రిటిష్ పాపాస్ట్రీను నందు ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈడేశమున స్థాపించబడిన ప్రచురణశాలలో యీవస్తు విధించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వము సంప్రతించినదా?

సర్ మిత్రగారు:— లేదయ్యా.

రంగస్వామిఅయ్యంగారు— ఎందుచేత సంప్రతించలేదో నేను చెబికోనవచ్చునా?

సర్ బి. యన్. మిత్రగారు:— ఈవస్తు వ నూలులు చేయుటకు గల అధికారమును కారణములును యిదివరకు గౌరవనీయ సభ్యుల కెరిగించితిని.

శాసనసభాపూర్వము అట్టిగాదు:— ఈవస్తు విధించుటకు పూర్వము తెలిగ్రాఫ్ శాఖ నప్తమువిధ నడుపుచు చున్నదను సమాచారము వాస్తవమైనదా?

సర్ మిత్రగారు:— బట్టలు ప్రవేశపెట్టునపుడు గౌరవనీయ సభ్యులకు ఓపికపెట్టవలయునని నేను గోచరున్నాను. ఈసమయములో బట్టల రహస్యములను నేను బయటపెట్టబాలను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈవిషయముతో సంబంధించిన ప్రెస్సుసంఘములతో ప్రభుత్వము సంప్రతించినదేమోయని నేను చెబికోనవచ్చునా?

బి. యన్. మిత్రగారు:— లేదయ్యా.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— నూటికి మూడురూపాయలు ప్రెస్సు తెలిగ్రాములపై ఆదనముచేయుటచే నెంత ఆదాపముచున్నదో తెల్పవచ్చు?

సర్ భూషేంద్రనాథుని:— ముందు తెల్పబట్టుగా ప్రస్తుతము నేను బట్టలరహస్యములను వెల్లడిచేర బాలను.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— తేరింగు తెలిగ్రాముల విషయమై కొంతసామ్యు డిపార్ట్మెంట్లో సంఘటనయని యిది వరక ప్రెస్సుపై శిక్షవిధించలేదా? ఈనూతనపు ఆదనపు పన్నువిధించుటకు పూర్వము ప్రెస్సులవాటికి కారణములను ప్రభుత్వము చెల్లెదరా?

సర్ భూషేంద్రనాథుని:— ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుటకు వ్యవధి కాలవలెను. బట్టలు ప్రవేశపెట్టునపుడు నమోద్రక్షలు చేయబడిన గౌరవనీయ సభ్యుని గౌరవమున్నాను.

సీసా 1-కి చిత్రము చి. పి. ర్వు 2-0-0. చిత్రము చిత్రము

యీమధ్య గనేరియా అను సెగోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మాత్రము విడుదలపెట్టుట గలదు. మరుగుపాటు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీమంతులగు యేనిధమయిన కుటుంబస్వామ్యులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును.

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 1766 మదరాసు.

రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ

(నిన్నటి తరువాత)

ఫలహారానంతరము

బడ్జెటు పేదలవిషయము ఆలోచించుటలేదు ఫలహారానంతరమున ఉపాధ్యక్షుడు రంగారాయగారు ఒక ఆరగంట సేపు ఆగ్రాసనాధిపత్యమునుసాించిరి. స్వరాజ్యవాదియగు రంగారాయగారు బడ్జెటు వీదలవిషయమును లెక్కగొనలేనని చెప్పిరి. బడ్జెటులో మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గించువిషయమేలేదు. ఎంతసేపు ఒకటిరెండు తరగతుల ప్రయాణికుల సౌకర్యముల కేర్పాట్లను వారిరేట్లను తగ్గించుటయు జరుగుచున్నది. రైల్వేలను యింకను భారతాయత్త మొనర్చలేదు. ఆంగ్లేయదర్శములలో ఆంగ్లేయులకొరకు యిండియన్ రైల్వేలు నిరంతరముగ పరిపాలింపబడుచున్నవి. సానుభూతి యవస్థాసముతో పనిలేదు. అభివృద్ధి కనబడవలెను.

నియోగి

గారిట్లుచెప్పిరి. రైల్వేబోర్డులో సర్ చార్లస్ యింగ్లీసుగారు మొదలుకొని చాలమంది యాంగ్లోగలందరును యూరపియనులే. వీరిందరును యిప్పటి కాలము గడపుచు వచ్చినవారు గాని యిండియనుల తేనుము గోరువారుకాదు. కాబట్టి అధికారము చాలదూరమున నున్నదేమిటను పోవుచుండును. దీనిని కాపాడవలెను. మరయు ప్రభుత్వపుమేనేజిమెంటుకు రైల్వేయందొకలందరును ఆంగ్లేయమును జూపుచున్నారు ఇదియెట్లు సాధ్యముకాకలదు. శాసనసభవారు తిన్నగా లోబరచుకొనుట అవశ్యకము. జోషీగారు రైల్వేవిధానము వ్యాపారపద్ధతులమీద నడుపుబడినదైన అవజయము గాంచునని చెప్పియున్నారు. రైల్వేయందొకలకు రైల్వే పరిపాలనలో తిగిన ప్రాతినిధ్య మొంగవలెను. కాంట్రాక్టు ముగియగానే ప్రతిరైల్వే ప్రభుత్వమువారే తీసుకొనవలెను. ఎక్కువ చెల్లింపువారికి ఎక్కువసౌకర్యము గలిగించుట వ్యాపారములో ప్రథమ మూత్రము. మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల విషయమునమూత్ర మట్లుగాదు. రాబడి తక్కువైన ఒకటిరెండుతరగతుల ప్రయాణికులొగకే ఎక్కువ బడ్లు నిర్మింపబడుచున్నవి. వాణిజ్యసభ్యుడు చెప్పినట్లుగాజన్మవల్లనే ఆంగ్లేయిండియనుకు రైల్వేసర్వీసులో యిచ్చుచున్నదని నేను ఒప్పుకొనును. భారతీయులకు గూడ పూర్తిగా సవకాశముల నొసంగవలెను.

జమ్నాదాసు మెహతాగారు

రైల్వేబడ్జెటును వేరుచేయుట రైల్వేచరిత్రలో మఖ్యంశమని చెప్పిరి. వ్యాయామ్యాయములు తేకుండ 16 కోట్లు రైల్వే ఆదాయములక్రింద వ్రాయబడియున్నది. కావున రైల్వే రేట్లను తగ్గింపలేదన్నచో అశ్చర్యములేదు. తనరలు దివియ్యకు 6 కోట్లకుపైగా చెల్లింపబడుచున్నది. ట్రాన్స్ పోర్టుమీద పన్నున్నదనియు హెచ్చురేట్లను వినియు చెప్పమంటికొని వరకమునకు ప్రయాణికులకు సౌకర్యములు కలిగించుటకు సభ్యులేమియుచేసియుండలేదు. పెద్దపెట్టుబడిక్రింద 150 కోట్లు శాంక్షను చేయబడిన ను యిచ్చుటి పరిశ్రమల అభివృద్ధినిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు ఆందులోనుండి సాధ్యమైనంతవఱకు సాయముచేయలేదు. బడ్జెటు వీధిమగగా నుండులెనో తెలియజేసి వివరములతో సభకుపరిచదనియు మొత్తముమీద ఆర్థికవిధానమును పరిపాలనా విధానమును లోబరుచుకొనవలెననియు చెప్పిరి.

చి. సి. పాలుగారు

కొంతమందికి యిండియాలో రైల్వేలను ప్రవేశపెట్టుట యిచ్చుచులేదనిరి. కాని ప్రవేశపెట్టుబడినవిగావున క్రొత్త సార్వములను నిర్మించుట అవసరము. కాని రైల్వేయభివృద్ధి పాఠశాలకాభివృద్ధిని వింపదారు. భారతాయత్త మొనర్చుచున్నది మీరహించువులనియు మహమ్మదీయులనియు ఏల విభజించవలెను? నాకిదిగతే కామలసినన్ని భేద ములున్నవి. (నవ్వు) రైల్వే సర్క్యూలారులో ఇండియా ఇంజనీర్లను లేమారుచేయులెను. సలహాసంఘములలో ప్రయాణికులసంగతి తెలిసినవారే సభ్యులుగా నుండువలెను.

ప్లేటుమేనేజిమెంటు అవజయముండినట్లయిన రైల్వే బోర్డుగాని దాద్యరకహింపవలసి యుండునని యన్. సి. కె, ల్లారుగారు చివరి.

భారతీయుల హక్కులము గాని పుడరి కె. యన్. కేగా రడిగిరి.

పండిత మాలవ్యా

బడ్జెటువిషయమున వాణిజ్యసభ్యుని అభివందింప బాలనని మాలవ్యాగారునిరి. రైల్వేపరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధినిగాని భారతీయుల హక్కుల మొనర్చువిషయమునుగాని చూచినట్లయిన రైల్వేపరిపాలన అవజయముండినదనియే చెప్పవలెను. రైల్వేలకు ఖర్చులెక్కువగానున్నవి. మొత్తమురాబడిలో నూటికి 50 మాత్రమే ఖర్చులక్రింద వినియోగింపబడవలెను ఉద్యోగస్థులకు జీతములీవరకే హెచ్చింపబడియుండుటచే లీకవిషయవారు చెప్పినప్పు యితరసౌకర్యము లీయరాదు. నిశ్చయముగా పెద్దయందొగల జీతములను తగ్గించి తక్కువ జీతములమీద భారతీయులనే తీసికొనవలెను. బడ్జెటులో మిగులుకలదు. క్రొత్తగా హెచ్చుచేసినరేట్లు తగ్గింపబడువరకు నిజమైన మిగులుండదు. రేట్లసంఘ మేర్పడువరకు ఈవిషయ మాపివేయవచ్చును.

సర్ చార్లస్ యింగ్లీసు

గారు వేరువేరువిషయములపై తగిన జవాబులుచెప్పి తన మాటను నిలుపుకొనిరి. రైల్వేబోర్డుపై యిండియా ఆఫీసు వారికిగల యధికారమును మార్చుచేయబడియున్న దొరతనము వారు యిండియా మంత్రిని అడుగు జోవుచున్నారు. ఇదివరలో కంటే పోయిన రి సంవత్సరములలో రి వ తరగతిప్రయాణికుల సౌకర్యముల నిమిత్తమెంతయో చేయబడినది. రేట్లలో హెచ్చింపు ఆత్మవర్తుకమిట్టి వారివలన జరిగినది. మొట్టమొదట రిజిస్ట్రు వీర్వలనవలెను. మూడవతరగతి రేట్లను తగ్గించినట్లయిన యెంతయో నష్టము వచ్చును. ప్రయాణికులసంఖ్య హెచ్చితే మోసాని పోవుటకు పరికరములు లేవు. డిమాండుల గ్రాంటువిషయమువచ్చినప్పుడు రేట్లసంఘము జిల్లాబోర్డు రైల్వేమొదలగు విషయములు చర్చింపవచ్చును. సరియైన ఆంగ్లేయులవలె తానును రైల్వేబోర్డుసభ్యులను ప్లేటుమేనేజిమెంటును జయప్రదముగావింపుటకు ప్రయత్నింతుమనియు శాసనసభవారు మాత్రము విధానముతోతప్ప ఇతర విషయములలో జోక్యము కలిగించుకొనగూడదనియు చెప్పిరి.

ఆ. ప్రె.

హైకోర్టువార్తలు

మానసవృత్తు దావా

కడచిన ఏప్రిలు మాసమున పీడకుపరిక్షలు జరుగుచుండగ కొంతమంది విద్యార్థులకు పరీక్ష పత్రాలు ముందుగానే తెలిసియుండెనని హాలు నూపగింపెండెంబు అగు మీరు ఆమోదముగాక తెలిసెను. విద్యార్థియగు ముకుందదాసుగారిపై కొంత సందేహము కలిగెను. పోలీసువారు రహస్యముగ విచారణ సలిపిరి. గవర్నమెంటు ప్రెస్సునందు ప్రాప్తరీడరు అగు వెంకటరావుగారు ప్రశ్నలకాకితమును 80 రూపాయలు పుచ్చుకొని ఇచ్చినట్లు ముకుందదాసు చెప్పిరట. గవర్నమెంటు ప్రెస్సు నూపరింపెండెంబు ముకుందదాసుగారిని రహస్యముగ పిలువంపి విచారించెను. అందుపై వెంకటరావుగారు సస్పెండు చేయబడిరి.

ఇదంతయు అబద్ధమనియు తాను లంచము తీసికొని పరీక్ష కాగితముల నందియ్యి లేదని వెంకటరావుగారు వాదించుచు ముకుందదాసుగారిపై 5000 రూపములకు మాన:వృత్తి కేసు తెచ్చెను.

ఈకేసు విచారణకై హైకోర్టున నిన్నటిదినము వ్యాయమూర్తి వారుగారు పూనుకొనిరి. వాది వకీలు యస్. దొరస్వామిగారు. పోలీసువారి పక్షమున కలిముల్లాసా హెబుగారిని నూపరింపెండెంబు మీరు ఆమోదముగాకరిని పరీక్షింప అనుమతి యడిగిరి.

రహస్య పరిశీలనమున లేదని విషయములను బహిరంగ పరచుట ప్రభాషేమమున అనుగుణ్యముగ లేదని ప్రభుత్వము వారు తెలుపచున్నట్లుగ మీరు ఆమోదముగాక చెప్పిరి.

ఇది విచిత్రముగ నున్నదనియు వెంకటరావుగారు తమ సత్ప్రసన్నమును రుజువు చేసికొనుటకు అవకాశమివ్వకపోవుట తప్పని వకీలుచెప్పెను.

తాను నిజము తెలిసికొనుటకు రహస్యపరిశోధనము సలిపెననియు, అట్టి రహస్యములను దాచుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కున్నదనియు కలిముల్లా సాహెబుగారు చెప్పిరి.

ఇది చిట్క విషయములచే ప్రభుత్వమువారికి నోటీసు ఇచ్చి వానినిగూడ విచారించుట అవసరమని వ్యాయమూర్తి నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారికి నోటీసు ఇచ్చుటకు ఉత్తరువు సగను.

డిసెంబరు వాయిదా నూలు లెక్క

భవిష్యత్తునకు కొన్ని సూచనలు

ఆంధ్రదేశము రెండవ స్థానము వహించుచున్నది

అఖిలభారత ఖద్దరుబోర్డు టెక్స్టిల్స్ కాళి డైరెక్టరు మగన్మూల కే. గాంధీగారు డిసెంబరు వాయిదా నూలు లెక్కను యికరింద వివరించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

సంఖ్య.	రాష్ట్రములు.	సంఖ్యలు నూలుపంపినవారు	సంఖ్యలు సాగునీరు.	సంఖ్యలు పంపినవారి నామము.	సంఖ్యలు సాగునీరు.	సంఖ్యలు పంపినవారి నామము.	గత ఆరు మాసములలోను యెక్కువ నెంబరును యెక్కువ నిడివి నూలు లెక్క.	గత ఆరు మాసములలోను యెక్కువ నెంబరును యెక్కువ నిడివి నూలు లెక్క.
1	అశ్వీరు	1	4	5	9,000	1	లేదు	80
2	ఆంధ్ర	226	717	948	9 లక్షలు	202	20	480
3	అసాము	19	54	78	1 లక్ష	41	1	38
4	బీహారు	65	174	289	4 1/2 లక్షలు	2	4	315
5	బెంగాలు	118	469	587	12 1/2 లక్షలు	56	87	265
6	బీరారు	5	25	30	1/2 లక్ష	6	లేదు	26
7	బొంబాయి	28	97	120	3 లక్షలు	32	4	98
8	బర్మా	1	46	47	1 లక్ష	10	లేదు	30
9	హిందీమధ్యరాష్ట్రం	20	86	56	3/4 లక్ష	4	లేదు	76
10	మరాఠీమధ్యరాష్ట్రం	42	47	89	1 1/2 లక్షలు	17	8	55
11	ఢిల్లీ	2	38	35	3/4 లక్ష	లేదు	లేదు	76
12	గుజరాతు	88	1167	1255	80 లక్షలు	185	5	112
13	కర్నాటకము	...	2	2	5,000	లేదు	లేదు	152
14	కేరళ	5	11	16	82,000	2	లేదు	58
15	మహారాష్ట్ర	69	127	196	8 1/2 లక్షలు	29	2	46
16	పంజాబు	10	12	22	1/2 లక్ష	1	1	60
17	సింధు	36	49	85	1 1/2 లక్షలు	లేదు	లేదు	45
18	తమిళనాడు	71	484	555	11 1/2 లక్షలు	82	11	208
19	సం॥ రాష్ట్రములు	69	65	184	2 లక్షలు	8	5	36
20	ఉత్తర	25	80	55	1 1/2 లక్షలు	6	2	69
మొత్తము		895	8,649	4,589	85,80,000	684	95	

1924 జూనులో అహమ్మదాబాదులో గావించబడిన తీర్మానానుసారము సభ్యుల అఖిల భారత ఖద్దరు కాళి పంపబడిన నూలుకట్టుములచివర లెక్క యియ్యది. ఇకముందు నూలుచందాసభ్యత్వతీర్మానము ప్రకారము పంపునూలును ఆయా రాష్ట్రములకే పంపుచుండవలయును. అచటనే ఆపని యంతయు జరుగును.

1924 జూలై లెక్కలను జూచినయెడల నూలు వదుక వలెనని యెక్కువగ నొక్కిచెప్పినను కాంగ్రెసుసభ్యు లందు కెక్కువగ పనిజేసినట్లు గాన్పించలేదు. కాని అహమ్మదాబాదు తీర్మాన మైనపిదప మాత్రము చాలమంది సభ్యులు తప్పకుండాడకుటలను ప్రారంభించిరి. కొందరు క్రొత్త రాజములనుగొనిరి. మరికొందరు ప్రాంతరాజములను వైటికి దీసి పోయినచోట్ల వర మ్యుతులజేయించిరి. ఇకను అప్పుడప్పుడు వదుకుచు మానుచుండి నమాడవతరగతివారు నిత్యమును తప్పకుండా ఆపనిజేయమొదలిడిరి. మొదటివాయిదాకు వచ్చిననూలు చాల అసహ్యముగ వదుక బడి కట్టులుగట్టుటలో నిర్లక్ష్యము గాన్పించెను. రాటము సుదృఢ మునును విమర్శించిన నేతనిపుణులకు తృప్తికరముగ నుండుటకు సంబంధిక్లేడిలే. నూలును పంపువారిసంఖ్యగూడ యీఉద్యమ ప్రతికూలరసమృత్తమునే సార్థకపరిచెడిది. రెండవవాయిదాలో వ్యవహారములు పెచ్చుపెరిగెను. నూలుబంపువా లెక్కువైరి. నూలునాణె మభివృద్ధి యయ్యెను. ఇదివరకున్న శ్రద్ధతో రాష్ట్రములందు నూలుపంపినవారి రిజిస్ట్రర్లను చక్కగ నుంచి కట్టలు బాగాకట్టి పంపుట జరుగుచుండెను. నూలుబంపినవారనేకులు తమనూలు గుణగణములగూర్చి వ్రాయుమని కోరుచు బోర్డునకు త్రరములను వ్రాసిరి. జానువరీర్మానములను ప్రోత్సహ మెక్కువైయే నిస్సంకోచముగ నూలులేఖలు నిచ్చి దాని నాణెము నున్నగు అంశములను దెలిసికొన గోరుచువచ్చుచుండెను. బోర్డు వారు అందర ప్రశ్నలకును ప్రత్యేకముగ ప్రత్యుత్తర మీయ లేకపోయిరి. అయినను వచ్చిన నూలును పరీక్ష జేసి పరిశీలించి తగ్గలితములను ప్రచురించుచుండిరి. నూలువదుకువారుగూడ ఈపరీక్ష ఫలితములను గమనించుచు అనుసరించుచున్నట్లు తరువాత వచ్చిన నూలుకానుకలను జూచిన గాన్పించుచుండెను.

చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు నేతనిపుణు డగు అమల్పు గారు చేసేతపరిశ్రమను పొగడుచు తేలితో వడికిననూలునుగూర్చి 'చేమగ్గును నేతి' అను కరపత్రమున ఖండించెను. అందు ఆయన నూలువదుకు మిల్లులచరిత్రనుగూర్చి క్లుప్తముగ వివరించి 'ఎంగు ఇండియా'లో అప్పుడప్పుడు ప్రచురించుచుండిన చేతితో వడి కిసనూలులెక్కలను విల్లువై ఎదుకుటతో బోల్పిరి. చేతితో వడి

కిసనూలులను నేమియు ప్రయోజనము లేదనియు, కూలి గట్టు దనియు, ఆ నూలు తునకలైపోవును నెందునను పనికొరదని యు నిర్ధరింప ఆయన ప్రయత్నించెను. ఈకరపత్రము చేతితో నూలువదుకుటలనుగూర్చి బహుమానవ్యాసమును వ్రాయబూనిన వాటికి ఉపయోగముగనుండగలదు. ఇందు దేబడినయంతయును కొన్నింటికి ప్రత్యుత్తరములు అమల్పు గారి పరిశోధనలు ప్రకటించినవృద్ధి ప్రకటించబడిన ఖాదీ పర్పుటను నివేదికమునందు గాననగును. ఈకాళుకు వచ్చిననూలునాణెమును నెమ్మదిగ జరుగుచున్న అభివృద్ధిని అమల్పు గారు చూచినయెడల ఆయన చేసిన విమర్శనమునకు నెదుట ప్రత్యుత్తరము గాన్పించగలడు.

అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘమునకు బంపినయిననూలు జూడ ఇప్పటికిని ముద్రసిద్ధిగాంచిన డక్కామస్లినులవలె చక్కని పనిజేయవచ్చునని అతిగాన్పించుచున్నది. వచ్చినమధ్యరకం నూలుగూడ జూచినపుడు అయ్యది మిల్లునూ లంతగట్టిగనుండవను నిందగూడ అబద్ధమనిలేయను. ఇంకనుకొంచెము కట్టుబాట్లతో ప్రయత్నముజేసినయెడల యీనూలు మిల్లునూలుతో బాటువచ్చునని నిస్సంకోచముగ తెప్పవచ్చును. నిజముగా చేతితో వడికి ననూలును కొంతపరీక్షించి చూడగా ఇండియాలో మంచిమిల్లు లో తయారైననూలుకంటె శ్రేష్ఠముగనున్నట్లు గాన్పించెను. నూడువదుకుటలో చాలఅభివృద్ధియయ్యెనునట్లు కిదియే ముఖ్యమగు నిదర్శనము. ఇంకనుజరుగవలసినపని యెంతోయొన్నను రాష్ట్రములందు పనిచెలినవారలు పనిజేయుచు ప్రయత్నముల జేయునెడల ఏమిల్లునూలుతోనైనను సమానముగ నూలువదుక వచ్చునను నమ్మకము గలదు.

ఇంచెముల కదురుమీద దీసిననూలుకట్టుల రెండు రాగా పరీక్షించినపుడు అదేనాణెపురాటపునూలుకన్న నెక్కువ ఉపయోగముగ నున్నట్లు గాన్పించెను. అనగా, రాటపునూలు ఇంచెముల కడుచునూలుకన్న బాగుండదనికాదు. రాటముమీద వదుకుటలో ఎక్కువవ్యాగ్రతగ మంచినూలుదీయు సంశయము విచారించి పనిజేసినయెడల ఆనూలుగూడ ఇతర యేనూలుకన్న నైన బాగుండునని చెప్పవచ్చును.

నూలువదుకుటలో గల్గినవడినిగూర్చి గూడ చెప్పదగియే యున్నది. తక్కిమీద గంటకు 200 గజములు వడికినట్లు యీనూలు ధృఢ చెన్నపురిలో జరిగినపోటీలో దెలిసినపుడు నూలునాణెమెట్లుండునాయని అనుమానము గల్గెను. కాని అనూలుకట్టుకు పరీక్షించినపుడు ఆవడికితగిలట్లు దారముగట్టిగను సాధ్యగనుండెను. సదుస్తుగూడ అట్టిదారమునంతవడిగా వదుకగల్గినపుడు దేశము

లో ప్రజ లింకను విదేశీవస్తుములను ధరించుచుండుట ఆకర్షణీయముగనున్నది. రాటముమీద వడిగావదుకుట చాలయెక్కువైనది. బెల్గాంకాంగ్రెసులో జరిగిన పోటీఫలితము లద్భుతముగ నుండెను. పోటీ రెండురకములుగ నుండెను. ఒకటి ఒకగంటపోటీ, రెండవది రోజుకు 5 గంటలపోటీ. నూలుగూడ జరిగెను. పెద్దపోటీలో 10వ నెంబరునూలు గంటకు 500గజములు దీసినట్లుల జేలెను. ఇంతవడిగా నూలుగూడ రోజుకు 5 గంటలపోటీ వడికి ఆర్థురుబాలురు పనిజేయగల్గిరి. అటగానికీడిచూచుట కానందముగ నుండగలదు. కొందరు మిగిలినకాలముందు తమప్ర త్నిని తామే కొనుచుండిరి. ఒకగంటపోటీఫలితములు మరింతఆకర్షణీయముగ నుండెను. వేరునెంబరుల నూలు వేరేర్వరమంది వడికిరి. అది యెట్లుండెననగా:—

765 గజములు	10 నెంబరు
645 ,,	15 ,,
416 ,,	42 ,,
217 ,,	60 ,,
180 ,,	187 ,,

నూలు దీసి ఆసుపోయే కాలమిందు తేర్చలేదు.

అట్టివరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో వచ్చిన నూలులెక్కలను నెమ్మదిగ లెక్కలతో బోల్పిచూచిన నెమ్మదిగ తగ్గిపోవుచున్నట్లు గాన్పించును. ఇందులకు కారణము రాష్ట్రములందు ను జల్లాలందును అట్టివరు నెలనుండియు ఎన్నికలు ప్రారంభమై నవంబరు డిసెంబరులలోగూడ జరుగుటయు కాంగ్రెసు సన్మానమును గావచ్చును. దీనినిబట్టి చూడ నెట్టి పరిస్థితులలో నైనను నూలువదుకుట వొకవృత్తిగ నవలంబించినట్లుల గానరాదు. నూలును వనూలుజేసి పంపుటలోను నివేదికను పంపుటలోను రాష్ట్రమువకు కొంతకష్టముగల్గెను. ఈకాళువారి యుత్తరువులను చారు ఆచరణలో తెట్టుటకు చాలకష్టపడిరియె చెప్పవలయును.

మాలానామహమ్మదల్లి ప్రకటించిన బహుమానముతో కొన్ని రాష్ట్రములకు నూలు పంపుటలో వొక దాని కొక దానికి పోటీగల్గెను. గుజరాతును వింఛిపుటకు ఆంధ్రదేశము చాల కష్టపడెను. ఈపోటీ చాల చిత్రముగ నుండెను. చివరవరకును గుజరాతే నిలువగల్గెను. ఆరు నెలల మొత్తము ను జూచినయెడల అన్ని రాష్ట్రములకన్న నెక్కువ నూలును బంపినదియు నెక్కువకట్టులను బంపినదియు గుజరాతే యని తెలియగలదు.

ఈ ఆరుమాసముల యనుభవములో ఒక్కవిషయమును ముఖ్యముగ గమనించినయెడల నూలువదుకుటయందు ప్రతికూలమున్నను నిమ్మకాయపాతియగువాడు నమ్ముటకు పిలుగనుండగలదు. 10-వ నెంబరు నూలును ఒక లక్షగజములను ఒక్క నెలలో వడికినట్లుల బెంగాలునుండి యొకరును గుజరాతునుండి మరియొకరును బంపిరి. బెంగాలు నూలులంతయును సభ్యుల ఆశ్రమములో నేతకాళుయందు వదుకబడెను. దానితో 86 అంగుళముల చెవల్పుగడ్డ 88 1/2 గజములయ్యెను. ఒక్కమనుష్యుడు రెండు సంవత్సరములకు సరిపోవు గుడ్డను ఒక్క నెలలో వదుక కల్గినపుడు 24 కోట్లమంది వ్యాపనాయకులన్ను పుడు 2 నెలనుండి ఆరు నెలలవరకు పనిజేసిన యెడల ఈదేశమున చేతితో వడికిన నూలుతో నేసినగుడ్డగాక వేరుగుడ్డ యేల అవవరముండునో దెలియదు. (భారతదేశమున ఒక్కొక్కరికి మొత్తము 17 గజములు సం॥ మునుకు కావలెనని లెక్క.)

ఇక్కడికి వచ్చిననూలు నేమి చేసెదనని ప్రశ్నలు వచ్చుచున్నవి. నూలు పంపినవా రీమాట నడిగి దెలిసికొన కుతూహలపడుట సహజమే. గుజరాతులో 10వ నెంబరు నూలువరకు వదుకబడుచున్నది. నమ్మకమైన కాంగ్రెసు ప్రచారకుల తనకి నుంచి నాల్గువోట్ల నేతనెయించి చూడగా ఆవచ్చినకులను జూడ జూగ్రత్తగ నేతనెయగలవారే యీనూలునుండి మంచి కద్దరును నేయగల్గినట్లుల దెలిసెను. ఈనూలు చాల అసహ్యముగనున్నది దానిని గుడ్డనేయటకు మంచినిపుణులగు నేతగాండ్డకే కేకవచ్చును. ఈనాల్గువోట్లలో రెండువోట్లకు 10వ నెంబరు నూలు మిగిలినదంతయు నీనుబడెను. ఒక నెలలో నేను బడును. మంచిరకంనూలు కొంచెము చిత్రమండలములలో నాగ లా పు ర ము న కు బం ప డె ను. అ క్కుడనుండి మాసరాతునుకలు వచ్చినపిదప 80వ నెంబరువరకును దోవతులు చీరలు నేయుటకచ్చటికి బంపబడును. ముతకకద్దరు నేతకు గజమునకు 160 పానులకు 6 దమ్మిడిలు పుచ్చుకొనబడును. నాగలాపురములో 45 అం॥ చెడల్పుకు గజమునకు 8 అం॥లు పుచ్చుకొనబడుట దెలియుచున్నది.

ఇప్పటికి వచ్చిననూలు మొత్తము ఇట్లు గలదు.	
10వ నెంబరువరకు	500 పానులు
10కి పైగా 16వరకు	968 పానులు
16 పైగా 22 వరకు	670 ,,
22 పైగా 30 వరకు	416 పానులు
30 పైక	250 పానులు

మొత్తం 2798 పానులు

ఒక్కడను మాసరాలు చాలయెక్కువ నెంబరుల నూలు అద్దపు పెట్టెలో బోర్డుకార్యాలయమున ప్రదర్శనోపయోగమునకై యుంచబడినది.

నేటుకొన్నిలునభ

రైల్వేబడ్డెటు మొత్తపుటాదాయవ్యయపట్టినుండి విడదీసినందులకభినందించుట

ఆదాయవ్యయపట్టిక లెక్కలకునభ్యులమందానందము నొందుట

రైల్వేలయందు ప్రజలకెక్కుడు సౌకర్యములు గోరుట

హిందువులకుగూడ సమర్థతంబుగ గొప్పయ్యుద్యోగముల నీయగోరుట

దెల్పి, ఫిబ్రవరి 24:—నేటుకొన్నిలు సభ నేడుగూడ రైల్వేయాదాయవ్యయపట్టిక జర్జించుటకు మొదలిడెను. సర్ ఛార్లెసు యిన్ని సుగా రవసరమగునెడల చర్చకు చివరసమాధాన ముఁదెప్పటకయి సభాసభి నలంకరించిరి. అభ్యర్థకుడు తొలుత రాజుప్రతినిధిగారి సంతకమును విన్నవించిరి. పిమ్మట బెల్ల గారు (వంగవర్తకసంఘప్రతినిధి) చర్చ ప్రారంభించిరి.

బెల్లగారు

“రైల్వేజమాఖ్యలను, మొత్తపు టాదాయవ్యయపట్టి కనుండి విడదీయుట చాలమంచిది. ఏలన రైల్వేలను వర్తకసర లిగా నడుపవచ్చును. ప్రోత్సహానాల్లకొట్టరావలెను. సామాన్య తగ్గినవనియు, నజే మొత్తము పెట్టుబడిఖర్చులందెక్కువ యయ్యె ననియుఁదలెడిరి. తద్విషయమై పూర్వీకుల సంఖా యి పీ ని గోరుచున్నాను. ఈఖర్చు లబరిమితముగానున్నవి. దీనివిషయమి యి పూర్తిగాఁదలెయఁబడవలెను. ఒక చోటు నుండి మర యొక చోటు న కవసరముకొలఁది దీని కొని పోయెడి సరకు (గోరింగుప్రాకు)నకు, యంత్రములు, సామాను నిలువఁజే యుదొడ్డ (మార్షలింగుయార్డు)నకు ఖర్చుకొనవలెననుట ప్రయోజనమును నిలువఁజేయు స్థలముల యభివృద్ధి బాగుగా కావలెను. దీనికి బొగ్గు సంఘమువారియెదుట వచ్చినసాక్ష్యము లను బరికింపుడు. అట్టి యభివృద్ధి గలిగినచో ప్రజలకెక్కుడుసౌకర్యముగనుండును. బీహారుబిస్మిలందు మాత్ర మాయభివృద్ధి గలగఁజేయునటుల ప్రభుత్వమువారు సూచింపమి కెంతయుఁ జెలియించుటనీ. అయినను రైల్వేపాలక సంఘము వారు, యి. వి. ఆర్. రైలుమార్గమున రెండువరుసలను బండ్లుపో వుమార్గ మేర్పఱచుటకును, హిందూదేశమునందం తటను రైల్వే యంత్రపరిశ్రమలయముల (వర్కుషాపు) నభివృద్ధిజేయుటకును యేర్పాటులు గావించినందులకెంతయు సంతసింపమచుంటిని. ఏల న సామానులుగాని మనుష్యులనుగాని స్థలారోహములకు నులువుగ దీసికొని పోవునట్టి ఈబండ్ల కైవస మరమ్మతులు వలసినయెడల తొందఱలో, ధనవ్యయము లేకుండ జేయుటకై పరిశ్రమలయము లుండిగాని, యభివృద్ధికి మార్గములేర్పడవు.

ప్రభుత్వమువారు కలకత్తాకును పరిసరములకును, నూతన మగురైల్వేరేవులచి రాకపోకలందు సౌకర్యముఁ గలిగించుటకుఁ బ్రయత్నించుచున్నందుల కెంతయు సంతసము కాని ఒకప్పుడు భారతదేశమునకు ప్రధాననగరమయి విరాజిల్లెడు నాపట్టణము రాకపోకల సౌకర్యములందిత వెనుకఁ బడియుండుమాత్రము వి చార్యము. హవ్రరావం తెన నిర్మించుటనుగూర్చి కలకత్తాపౌరుల పై, హిండ్లె గారి యభిప్రాయ మున కు నే నొప్పును. పౌరులకు వారికేమి గావలయునో దెలియును. కాని ధనాభా వము బాధించుచున్నది. ఈసామాన్యమందు కలకత్తా గొప్ప పట్టణములలో ద్వితీయస్థానము నహించుచున్నది.”

లల్లాభాయి శ్యామలదాసుగారు:—కాదు (సభలోనవు)

“హవ్రరావం తెన విషయమయి కలకత్తావాసులు కఠినమ గు సమస్య నెదుర్కొనవలసి నమ్ముచున్నది. పౌరులు గోరునది మి నానుభూతిగాని నిర్ణయాత్మకముగ ఖండనము గాదు.”

పిమ్మట మెక్లీ దాదాభాయిగారు మాటలాడిరి.

దాదాభాయిగారు

“ప్రభుత్వమువారిని తమబుద్ధికుశలత నుపయోగించి యీ యాదాయవ్యయపట్టికను విడదీసినందుల కభినందించుటకు పూ ర్యము, ప్రధానముగ మనస్సునకుఁ దేవలసిన విషయమొకటి గ లదు. ఈసభవారి నడుగకుండ నట్టిముఖ్యముగ యేర్పాటు నె టులఁజేసిరి. భారతరాజసభ వారికొకటి యధినముననేయున్న విషయ మగునెడల వారట్టి మార్పును జేసికొనవలె నేను దాని యర్థమును గ్రహింప గలుగుదును. ఇప్పుడు జరిగినదానికి నా తెట్టియభ్యంతరమునలేదు. కాని యీసభ వారి ప్రత్యేకసౌకర్య ములను రక్షించుటయు, వాటికెట్టి యభ్యంతరము గలుగనీకుం

టయు, బ్రతిసభ్యునికి విధియైయున్నది. ఇప్పుడు మొత్తపు జమాఖర్చు నివేదికనుండి, రైల్వేది వేటుపలువఁబడినది. అట్టి ప్రాముఖ్యముగ విషయమున నీసభవారికి ముందుగా దెలుపనైన నులేదు. ఈసభవారిని, సభాధ్యక్షుని, ముఖ్యం దీయన్నత సభ యొక్క సౌకర్యముల కెట్టిభంగము వాటిల్లకుండఁ జూచు టకు గోరుచున్నాను. ఈవేటుపలువల వలన చాల లాభము లున్నవి రైల్వేఖాఖ్యలందుమాత్ర మారీతి నుపయోగింపవలెనుట తోచనీయును. ఏలన కాఖామార్గము లభివృద్ధిజొందుటకదియొక గొప్పయ్యుద్యోగము. ప్రజలట్టివాటిపై తమధనమును పెట్టుటకు పిలు కలుగదు. ఇదివిజులో నీరైల్వేఖాఖామార్గములందు తమధనము నుంచుట తేమకరమని యూహించెడువారు. ఇప్పుడట్టిధర్మము జక్కలేదు. రైల్వేలందు హిందువులనెక్కువగా నియమించుట, రైల్వేలన్నిటిని యభివృద్ధిజేసి యొకతరహాకు (ప్రేడ్లరైజేషను) దీసికొనివచ్చుటను గూర్చియు గమనింపవలసియున్నది. హిందూ వులకెక్కువ యవకాశ మిచ్చుట చాల మంచిదగ తి వహించియున్నది; గాని సమర్థతగూడ యలలోవిడవలసిన వి షయముగాన మందగతి కంతగా చింతింపవలసిన బనిలేదు. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారు శక్త్యముల గుర్తింపవలయును. అంగ్లోహిందూవల సలక్ష్యమునేయగుడదు. కాని శుభములగు హిందువులకు పెద్దయ్యుద్యోగములిచ్చుటయం దెట్టియభ్యంతర మునుగలగఁజేయగూడదు. ఈ సంవత్సరముపట్టిక పురోభివృద్ధి నూచకముగ నేయున్నది. చార్లెసుయిన్ని సుగారు హిండ్లె గారు క్రమపడి యిటుల నెఱవేర్చినందులకెంతయు బ్రశంసనీయును.

పిమ్మట లల్లాభాయి శ్యామలదాసుగారు మాట్లాడుచు పట్టికనొప్పుకొనిరి. దాదాభాయిగారు సూచించినటులే యీ సభవారి సలహా లేక రెండుపట్టికలను విడదీసినందుల కాక్షేపిం చిరి.

“ప్రభుత్వమువారిసభ నికముందిటుల లక్ష్యముగ జూచి నచోముల వచ్చుయెన్నికలలో నీసభ కన్నకొనబడుటకు సభ్యు లలో కొంతమంది యిచ్చుగింపరు. ప్రభుత్వమువారి విషయము ను గమనింతుమగా! ఈసభవారి నెక్కు క్రద్ధా భక్తులతో జూతురుగాత! రైల్వేలను వర్తక సర లి నేనడుపఁజూచినచో ప్రభుత్వమువారు నూటికి రూపాయికం టె నెక్కువ లాభములలో బాల్గానగుడదు. నష్టమువచ్చిన సంవత్సరములందు సరళముగ నడచుటకు, లాభముతో గొంతభా గము వేరవలవలయును. చందాసావధ పాతకాలను స్థాపించుట బ్రశంసనీయమే. కాని హిందువుల నెక్కువగా యుద్యోగ ములందుంచుట మందగతి నొందుట విచారింపఁదగిన విషయము. మరమ్మతులు జేయుటకు, కొత్తవాటిని ప్రాతవాటి స్థాన ముందుంచినందులకు తరుగుదలకు, నగు వ్యయమునకు వడ్డీ రావల యును. విద్యుద్దాములగు రైల్వేను స్థాపించి యభివృద్ధి సౌకర్య ములు గలుగఁజేయుటకు రైల్వేకంపెనీవారికిని, విద్యుత్సంఘము వారికిని యన్యోన్యము ప్రబలముగ నుండవలయును. రైల్వేపాల కసంఘమునందొక హిందువునులేదు. రాయబహదురు లా లారాచౌ ఛిఫ్ యింజనీరు కంటి ప్రభుత్వమువారిచేతనే యంగీక రింపఁబడిన బుద్ధిమంతులందఱగా నేల నియమింపఁగూడదు? రైల్వేలలో మూడవ తరగతివారు వేచియుండుటకు పరిశుద్ధ మగు స్థలములు [వెయిటింగుమెన్సు], రైల్వేను వేతికలు [ప్లాటుఫారము] మొదలగువాటియందు ప్రస్తుత మెట్టి సౌకర్య ములును లేవు. ప్రత్యేక సంఘములకు బండ్లను ప్రత్యేకించుట మానివేయబడవలయును. కొత్తగా నిర్మింపఁజూపున వన్నియు విశాలముగ గట్టుదురని సూచించుట సంతోషదాయకమే. రైల్వే యందు నేరములు తగ్గనటుల రక్షకభటుల నెక్కువగా నియ మింపవలయును. రైల్వే పరిపాలనలోని ప్రతి సూక్ష్మోక్త్యమును కనుగొనుటకు సభ్యులలోగల శుభాశయమును ప్రభుత్వమువా రిచ్చిగించుటలేదు. అది మంచిగాదు. సభ్యు లువారభ్యు

యలై యభివృద్ధి కొరత యటులఁ జేయుదురు. హిందువులను కొన్ని రైల్వే కంపెనీలయం దెక్కువగా నియ మించుట జరుగుటలేదు సరిగదా నార్డువెట్టు రైల్వేకంపెనీ మొదలగువాటిలో హిందువుల కుద్యోగాభివృద్ధి యాగిపోయి నట్లులే యగువడుచున్నది.”

రామశరణ దాసుగారు

“నీసంఘమువారు సూచించినటుల రైల్వే యుద్యోగి యలకు 25 లక్షలు విరాళము లభించునపుడు, బాధితముఁ జూడగూడదు. వర్తకపుపద్ధతిని నడచు రైల్వేయొక్క యు ద్యోగియుల కేల ప్రభుత్వమువారు విరాళములనీయవలెనో దెలి యకున్నది. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన నూతన విధానము, కాఖామార్గములందు సరిగా నడువనిచో, ముల నా విషయమును పునర్విమర్శింపవలయును.

సర్ ఆర్థరు ప్రాముగారు

రైల్వే నభివృద్ధిజేసి యొకతరహాకు (ప్రేడ్లరైజేషను) దెచ్చి ప్రయత్నములందు సామర్థ్యమున కెట్టిలోటును గలు గుటలేదనియు, యంత్రపరిశ్రమ, యంత్రములను ఖాయదాజే యుటకు స్థలములు పిటితోబాటు ప్రేడ్లరైజేషనుగూడ యవ సరమనియు, రైల్వే పాలనావిధానమందు, కంపెనీల యధికార లు (రౌంజెంట్లు, మేనేజర్లు) కన్నవ యధికారములు రైల్వే పాలకసంఘమువారు గలుగఁజేయవలె ననియు, లేనియెడల సామర్థ్య పటుత్వమందు లోటుగలుగుననియు, పట్టికను బాగు గా సమర్థతో దయారుజేసిననియుఁ దలెడిరి.

సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగారు

“రైల్వేసభ్యుడు, కమిషనరుగలనీ జమాఖర్చు నివేదికను దయారుజేయుటయందు మంచికాళల్యముఁ జూపిరి. రైల్వేపట్టి కను విడదీయుట బుద్ధికుశలతఁ జూపుచున్నదిగాని, భారతరాజస సభ సర్వాధికారియుఁ దీసికొనుటమాత్రము గర్హము. ప్రభు త్వము వారి సభ వారి తో నా లో చింపక జేయుట యెంతయు నాక్షేపణీయము. సంస్కరణ విచారణసంఘ నియామకమునుగూర్చియైన నీసంఘ మున దెలుపలేదు. ప్రభుత్వమున కల్పసమయములందు చేయూ తజోసంఘమున్న యీసభను సరకునేయవలెనుట యెంతయు వి సాదకరమ [సభలోనవు] నిదలెడిరి. మూడవతరగతి వారి కె క్కువ సౌకర్యములు గలిగించవలెననిరి. కాఖామార్గములను నిర్మించుటలో నూతనవిధానము విషయమై పూర్వపుసభ్యులు జెప్పినదానిని యనువదించిరి. హవ్రరావం తెన విషయము ముచ్చటించు కలకత్తా పౌరులవద్ద ధనము లేదని దలెడిరి. వంగ రాష్ట్రప్రభుత్వమువారుగూడ నావని జేయలేనియెడల, రైల్వే కంపెనీవా రెవరైనను వచ్చి, హవ్రరా, నీల్లాల మధ్య వంతెన నిర్మించుకొనవచ్చు ననిరి.

జి. ఏ. నరేశంగారు

చాలాకాలము క్రిందటనే పూర్తి కాబడవలసిన మద రాను రాజధానిలోని లోటులను, నేటికైనను గుర్తించి యవి సాగునటుల పట్టికలో సూచించి కిన్ని సుగారి నభినందించిరి. వచ్చేదివత్సరమందు మరి 300 మైళ్ల నూతనమార్గ మేర్పడుచున్నందుల కెంతయు సంతోష ము నిరి. బొంబాయిలో విద్యు మార్గము లప్పుడే నెలకొలువఁబడి, పూనా యిగుత్పూరులమధ్య జేయుటకు సిద్ధముగా బడియుండ గా, మదరాసున కట్టిభాగ్యోదయ మింకను గలుగనందులకు విచారమును నెలిబుచ్చిరి. చెన్నపట్టణములో నిరకటమెక్కుడు గా నున్నది. పరిసరములనున్న వారు సరియగువేళకు పట్టణము జేరలేకన్పారు. మాంబళేము, చెన్న పురులకు మధ్య విద్యుద్దాములగు రైల్వేవేయుటకు ప్రణాళిక తయారుజేయబడినది. దానిగతి యేమయినది తెలియకున్నది. రైలుతోవుటకు పిలుగు రెండేసిమార్గములైన వేయవలెను. లేదా విద్యుద్దాములైన వేయవలెను. లేనియెడల దినదిన ప్రవృద్ధముగ ప్రయాణికులకు చాలయిబుచ్చింది. మూడవతరగతివారి కష్టములను గుర్తించవలెను. చండేసిలో పాతకాలా స్థాపనము సమృద్ధమే యని దలెడిరి. సభ భోజనాశంతరము కూడును.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 28:—ఆరిక సభ్యునిచే నూతన ముగ పన్నులను వసూలుజేయుటకు గావించబడిన సూచనలు నే టికాసనసభయందు ఆనధికారసభ్యులచే ప్రతిఘటింపబడిన. లాలాజీ నారాయణ్ కే మొదలగు సభ్యులు చట్టమును ద్రోసిజే యవలసినదని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. ప్రతికూల విమర్శనమున కు అభివృద్ధికాఖ్యలను గురియ్యెను. రేకటివరకును సభ నిల్పిన యుటలేదు. రేపు బడ్డెటుపై ఛర్చిజరుగును. (ఆ. ప్రే)

మ ద రా సు వార్త లు

డాక్టరు పెరింటుగారి ఉపన్యాసము:—ఈ నెల 27 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 గంటలకు గోఖలే హాలులో భారతస్వరాజ్యవిధానము స్వరాజ్య ఉపసంఘమువారిని వేదికము అనువిషయమై ఉపన్యసించెదరు.

నగరఆరోగ్యము:—ఈనెల 21 వ తేదీతో అంత మొందినవారమున కలరా 7 మందికిసోకి నలుగురు మరణించిరి. 94 రుకు మహుచికము సోకెను. 24 రు మరణించిరి.

పిన్నయెంబాలల ఒకరు ఇతరజ్వరములవల్ల 46 గురు మరణించిరి కాల్వోలేవను హెల్తుఅఫీసరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

సామ్రాజ్యకుప్తరోగ నివారణసంఘము (మద్రాసు బ్రాంచి):—ఈ సంఘమునకు విజయనగరమురాజుగారు వెయ్యిరూపాయల విరాళ మొసగిరియు ఇంతవరకు రూ. 13955/- విరాళము లివ్వబడెననియు కార్యనిర్వాహక సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

ఆయుర్వేదకళాశాల విద్యార్థులసంఘము:—పై సంఘమువారి యాజమాన్యమున ఆయుర్వేదకళాశాల భవనమున (కోమలేశ్వరంపేట చంద్రభానుపీఠి 22 వ గృహమున) ఈనెల 27 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 6-15 గంటలకు “భారతజేతపు భావిఆరోగ్యాధికారి” అనువిషయమై మాజికులందర సహాయముతో ఉపన్యసించెదరు.

రాకపోకలు:—రావుబహదరు యస్. గోపాలస్వామిఅయ్యంగారు నిన్నరాత్రి చెన్నపురినుండి పొట్టులు వెళ్లిరి. యస్. సత్యమూర్తిగారు నిన్నరాత్రి కారకుడి వెళ్లిరి. ప్రొద్దు కంట్రోలరు యస్. డి. గుప్తగారు నిన్నరాత్రి మాన్యువెళ్లిరి. విద్యాశాఖమంత్రియగు సర్ పాత్రోగారు, యం. యస్. యం. రైల్వే ఏజెంటు సర్ చార్లెసు మాగ్నెయికుగారు నేటి దినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

ఒకపోస్టాఫీసు ఉద్యోగిమరణము:—28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము, ఎగ్మూరులో యం. కృష్ణస్వామినాయుడుగారు మరణించిరిని తెలుపుటకు చింతించుచున్నాము. వీరు చెన్నపురి యందలి డెడ్లెటరుఅఫీసు మానేజరుగ నుండిరి. 35 సంవత్సరములు పోస్టుబడిపాట్ల మెంటునందు పనిచేసియుండిరి. 10 సంవత్సరములనుండి పెన్షను అనుభవించుచుండిరి. వీరి కుమారులగు యం. శ్రీరాఘవరావు గారికి మాసానుభూతి నందచేయుచున్నాము.

రాంజమండ్రీలో మోటారుప్రమాదము

18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు రాంజమండ్రీలో భారతసేనీయ ప్రాఫెటరుగారి మోటారుకారు సదరు గ్రామ కాపురము వరదా రామమూర్తిగారిమేనల్లుడు శిశుత్వముల పిల్లవాడిమీదనుండి వెళ్లిపోయెను. చాలాప్రమాదమైనగాయములు తగిలెను. ఆపిల్లవాడు వెంటనే మ్యూనిసిపల్ అసుపత్రికి తీసికొనిపోబడెను. ఇంకనుపిల్లవాడు అసుపత్రిలోనే ఉన్నాడు. పై వాసుగ్రహములన్ని ప్రాణనష్టము రాలేదు.

(ఒకవిలేఖరి)

నూతన నాణ్యనిర్మాణము

ఆగ్రనుప్రభుత్వపు తీర్మానములు

ప్రాతనాణెములు ప్రభుత్వము కరంగించును

పిసావరు, ఫిబ్రవరి 24—మార్చి 21 వ తేదీనుండి ఆగ్రను ప్రభుత్వము నూతన నాణెములకు బ్రవేషపెట్టుచున్నదని కాబోలువార్తలు డెలుపుచున్నవి. నూతననాణెము ఆమీరుగారైన ఆమనులగారి బేరనుఅనునియా అని లిల్వబడును. కాబూలు రూపాయతో సమానముగ యీనూతన నెండినాణెము విలవగలిగిన నుండును. అరఅనునియా నికలునాణెములు తయారుకాబడును. నాణెములను తయారు చేయుటకు ఒకోపాడేశము నుండి దిమ్ములు లేవబడెను. వలయునెండి హిందూదేశమందుండియు, నికలు యిటలీదేశముల ద్వారాను గొనబడెను. ప్రాతనాణెములు ప్రభుత్వము దీసికొని కరిగించుచున్నది.

మిషనరీ పెండ్లిమోసము

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టులో చిత్రమైనకేసు

తిరువల్లిక్కేజిలో మేరిఅమ్మలు అను పేరుగల 22 సంవత్సరముల వయసుగల ఒక కోమలు కాలిలిమయవతి యున్నది. ఆమెరికను బాప్టిస్టు మిషనరీయగు రెవరెండు చార్లెసు వేదాంతాచారి బి. ఎ. బి. హెచ్. పి. గారికి ఈమెకు 7 సంవత్సరముల నుండి పరిచయముండెను. వేదాంతాచారిగారి సోదరీమణులు మేరి అమ్మలు ఒక పేపరకాలయందు చదువుకొనుచుండిరి. అందుచే మేరిఅమ్మలకు వేదాంతాచారికి పరిచయము కలిగెను. వేదాంతాచారిగారు పిల్లలందరినియూ అతనికుమార్తెపై తనకు అధికముగ ప్రేమగలదనియు తానిచ్చు బహుమానములను అంగీకరించుటకు ఆమెనుచూడదనియు కోరెను. వీరిరువురుకూడే హాము అధికమయ్యెను. చెన్నపురియందైనను లేక తిరువాన్కూరు నందైనను తప్పక వివాహము చేసికొనెదనని వేదాంతాచారిగారు మేరిఅమ్మలకు వాగ్దానము జేసిరి గాని వివాహము జరుగలేదు. పరిచయము అధికమయ్యెను. 1919 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన ఆమెకోక బాలుడుపుట్టెను. అప్పుడు తనూపణ కోరుచు వేదాంతాచారిగారు బిడ్డతల్లికిని ఆమెతండ్రికిని ఉత్తరములుప్రాసెను. “నిన్ను విడనాడనని” బైబిలు నెత్తినపెట్టుకొని మేరిఅమ్మలుకు వేదాంతాచారి ప్రమాణమొనర్చి తనూపణ కోరుచు ప్రాసినబాలును మంచిమాటలుచెప్పి మరల తీసికొనెను. మరల కొంతకాలమునకు గర్భమువచ్చెనట. వేదాంతాచారిగారు గర్భముపోవుటకు మాత్రలుపంపెను గాని వాటిని మేరిఅమ్మలకు పుచ్చుకొనలేదు. 1922 సంవత్సరము మరయొకశిశువు పుట్టెను. కాని 1924 జూలైలో ఆబిడ్డ మరణించెను. ఎన్నిపర్యాయములు నిర్బంధించి అడిగినను వేదాంతాచారిగారు పెండ్లాడక కడకు ఇటీవల తిరువాన్కూరులో ఒకపిల్లను పెండ్లియాడిరి.

6 సంవత్సరముల వయసుగల తనకుమారునకు వేదాంతాచారిగారు తండ్రియనియు, వానినిసంరక్షించుట తండ్రిభారమనియు మేరిఅమ్మలకు గారు వేదాంతాచారిగారపై కేసుతెచ్చెను. పైస ప్రాయబడిన వివరములతో స్టేటుమెంటు నిచ్చెను. ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టులో నిన్నుసాయంకాలము ఈ కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. డి. కులందే, బి. టి. నుండరాజును యస్. పి. అరుణాచల ముదలిగార్లు మేరిఅమ్మలకు పక్షపు వకీళ్లుగను న్యాయజేటుగ్రాంటు, ఇ. యల్. అయ్యరు కె. జనంవియారుగార్లు వేదాంతాచారిపక్షపు వకీళ్లుగ నుండిరి.

క్రానుపరీక్షయందు తాను వ్యభిచరించలేదనియు పడుపుగృహములం దుండలేదనియు మేరిఅమ్మలకు గారు చెప్పిరి.

ఇరువురుసాక్షులు విచారించబడిరి. మార్చి 7 వ తేదీకి కేసు వాయిదా వేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

నూతన పన్నులచట్టము

అనధికారసభ్యుల ప్రతిరోధము

విద్యాంగమంత్రి చికాకు పర్చబడుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 24:—బడ్జెటుపై చర్చ నేడు తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. అనధికారసభ్యులు నూత పన్నుల చట్టముయొడ అసమ్మతిని వెలియిచ్చిరి. సభవారికోరిక ప్రకారము ప్రసంగించుటకు కాలవ్యవధి బాప్టిస్తాగారికి హెచ్చుగ అభ్యర్థనచే నీయబడెను. బాప్టిస్తాగారు నూతన పన్నుచట్టమును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించి కార్యనిర్వహణవర్గముయొక్క బాధ్యతారాహిత్యము మితిమీరుచున్నదని చెప్పిరి. బ్రాహ్మణేతరులయొడ ప్రభుత్వము జూపిన ఆవరణమునకు ఎ. యస్. నుర్సీగారు సంతసించిరి. లీ కమిషను నూచనలు బడ్జెటునం దిముడుచుచే యితర సభ్యులు ప్రభుత్వమును గట్టిగ విమర్శించెను.

ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్సైజు విధానమును స్పష్టముగ వివరించి, విషయము పై ప్రభుత్వము గావించిన తీర్మానమును సభ్యులకు ఎక్సైజు మంత్రి జ్ఞాపకమునకు చెచ్చెను. వారి అధినమందుగల విద్యాశాఖయొక్క అభివృద్ధిని గురించి నక్కాబేంద్రి, స్టాంపు సవరణ చట్టమును అంగీకరించినచో సంపన్నులకు మాత్రమే సంబంధించునగాని నీడలకు కష్టమును గల్గించజాలదని విద్యాంగమంత్రి బాధవగానునడిచి, చట్టమును అంగీకరింపవలయుననిగోరిరి.

[అ. (పె.)]

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నిక

వే. రామదాసు పంతులుగారి నిజయము

స్టేటుకౌన్సిలుసభకు మదరాసు రాష్ట్రము నుండి జరిగిన యెన్నికలందు వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు విజయ మందినటు లీదినమున ప్రకటించబడెను.

వోట్ల వివరము

వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు	685	వోట్లు
మప్పిలి నాయుడుగారు	399	
శివశంకరముప్పిళ్లగారు	100	

రైల్వేబడ్జెటు నిరాకరణము

నెహ్రూగారి తీర్మాన మోడిపోయినది

డెల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—రైల్వేపాలకసంఘము యొక్క డిమాండును ద్రోసివేయుటకు బెట్టినతీర్మానము 41 వోట్లనుకూలముగను, 61 వోట్లు బ్రతికూలముగను వచ్చుటచే వీగిపోయినది. అధికారసభ్యులును, స్వతంత్రులు నమందానందమును జూపిరి. స్వరాజ్యవాదులు “సిగ్గు, సిగ్గు” యఅచిరి.

బెంగాలు శాసనసభ

ప్రభుత్వముయొక్క రిజర్వుశాఖ డిమాండ్లు

డిమాండ్లు ద్రోసివేయుటకు తగ్గించుటకు తీర్మానములు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 24:—గురువారమునాడు బడ్జెటును జర్పించుటకు బెంగాలు శాసనసభ సమావేశమగుచున్నది. మూడుదినములవరకును జర్చి బడ్జెటుపై జరుగును. బడ్జెటుపై చర్చజరిగిన పిమ్మట రిజర్వుశాఖయందదనముగ వెచ్చింపబడుటకు ప్రభుత్వము డిమాండుచేయును. ఈ డిమాండు మొత్తము 7 లక్షల 80 వేలు. అధికముగ బత్తెముల నిచ్చుటకును, పింఛనుల నిచ్చుటకును గావలసిన 5 వేల లక్షలును యీడిమాండునందుగలసియున్నది. డిమాండు ద్రోసివేయుటకు కొన్ని, తగ్గించుటకు గొన్నియు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడును. [అ. (పె.)]

బెంగాలు గవర్నరు పర్యటనము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 24:—బెంగాలు గవర్నరునై లిట్టనుప్రభువు నేడు ఆసన్ సాలునకు బయలుదేరి పోయిరి. అచ్చటినుండి బొంబాయి వెడలిసరిని యింగ్లాండునకు బంపెదరు. [అ. (పె.)]

చర్చివిద్యాసమితి

వార్షిక సమావేశము

సాంఘిక సేవ

లిట్టను ప్రభువుయొక్క నిజాభిప్రాయము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 28:—నేటి సాయంకాలమందు జరుపబడిన చర్చివిద్యాసమితి వార్షికసమావేశమందు, సాంఘిక సేవవిషయమున వారు ద్వేషకొన్ని అభిప్రాయములను లిట్టను ప్రభువుగారు నిరసించిరి. భారతదేశమందు సాంఘిక సేవ లేదని వారు బెల్లలేదట ప్రభుత్వమువారి ఎల్లపనులను గావించవలయునని యీ దేశమందుగల అలవాటునుబట్టి, ప్రభుత్వము గావించబాలని బెక్కుపనులుయెవ్వరును గావించ బూనుకొనుట లేదనియు, ప్రభుత్వము సహాయము చేయబాలని అవసరకార్యములు అట్లే నిల్వబడుచున్నవనియువారి అభిప్రాయమని లిట్టను గారు చెప్పిరి. ఇది అభిప్రాయము గాదనియు, నిజముగాదానిని వారు దెల్పిన సంగతినయిన బెల్లబడెను. [అ. (పె.)]

భారత స్వరాజ్యవిధానము

సర్వత్ర మహాసభ ఉపసంఘము నివేదికము

సత్యమూర్తిగారి ప్రత్యేక భిన్నాభిప్రాయము

డాక్టరు ఆనిబెంటు అధ్యక్షతన సర్వత్ర మహాసభ నియమించిన ఉపసంఘము నివేదించిన స్వరాజ్యవిధానమును మొన్న ప్రచురించినట్టిది. అందులకు కొన్ని విషయములందు భిన్నాభిప్రాయములను వెల్లెచు తమపంపు సభ్యులలో నొకరగు యన్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నివేదికయందు 4 వ పార్టరాలలో నియోజకాధికారము నుగూర్చి (ఇ) క్లాజులోను, (బి) క్లాజులోను చెల్లిన యంతములు నాకేమియు నిష్పత్తి లేవు. ఒక సంవత్సరము సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడినపుడు అందుచేత సభ్యుకు నియోజకాధికార ముండరాదు. ప్రతిసంవత్సరము యెన్నుకొనుటకు ప్రత్యేకమును నియోజకాధికార ముండవలయును.

ఇకను రెవ పార్టరాలలో చెల్లించుట ప్రస్తుతపరిస్థితులలో భారతదేశమునకు రెండవసభయందుట నాకీష్టము లేదు. క్రింది గథలలో పనియంతయు ముగిసినచేత తుదకు సైన్యభక్తుల సంతకాధికారమైన నుండవలెను లేదా అసలేలేకుండ నుండవలెను. లేకుండవలెను అట్టి రెండవసభయందుట దేశముయొక్క కాలమును, శక్తిని, డబ్బును వృథాజేయుటయగును. దానికాధికారమే యందునెడల ప్రతిష్టభక్తుల తన్నుపై ప్రభుత్వము సమరసముగ జరుగుట కష్టమగును. క్రిందిసభ్యులను సైన్యభక్తుల తేర్చేయ విధముల నియోజకాధికారములను నిర్ణయించుచు ప్రజాసామ్య ప్రభుత్వముండుట యేమాత్రమును సాధ్యముగాదనియే చెప్పవలయును. ఇందు నూచించబడిన నియోజకాధికారములను ప్రజాసామ్య విధ్యమును బూటకముగ గానించుచున్నది. రెండవసభ గానుండ సంస్కరణసభ యొకటుండినపుడు, కాసనము గావించుటకు మందు ప్రజాభిప్రాయ మెట్లున్నదో కనుగొనుటకు గడువిచ్చినవలెను. కొన్నివిధముల కాసనము జేయుటకు మందు విచారణకు అవకాశముజేసి నిబంధన తీర్చవలెను. యెక్కువ ముక్కరముగనుండును. అనగా మతవిషయమైన కాసనమైనపుడు మధ్య ఎన్నికలు జరిగి రెండుసార్లు అంగీకరింపబడిన గాని కాసనము గానరాదు.

లేజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో 800 మంది సభ్యులే మాత్రమును జాలరు. ఆసంఖ్య 600 ఉండవలెను. అసెంబ్లీ సభ్యత్వమునకు యంత వయస్సుండవలెనని నిశ్చయించుట నాకీష్టము లేదు. కనీసము 21 యుండినవలెను. అసెంబ్లీకి పోకోత్తు పు యెన్నికలేమియు నాకీష్టములేదు. ఇతర సంస్థలయందు సభ్యులగునట్లు లేవున్నను కొన్ని మరతులు సమకూడినెడల పౌరులందరకును సభ్యత్వార్హత నొసంగుట నాకీష్టమే. అసెంబ్లీకి యిప్పుడున్న నియోజకాధికారములే యుంచెదమగాని కొంచెము తగ్గించెదను. ప్రత్యేకనియోజక వర్గములను బొత్తికేతుండ తీసివేసెదను. అసెంబ్లీలో జాతిపాతి నిర్ణయించుట నాకీష్టమే లేదు.

భారత కాసనసభాధికారముల కెట్టి నిరోధముల గల్గించుట నాకు సహజము. సైనిక, నౌకా, వైమానికవర్గాలపై వెంటనే లేజిస్లేటివ్, పార్లమెంటరీ అధికారములను విమోచుట కెట్టి అంకుము గలదో నాకు గానించుటలేదు. సైన్యములందు భారతీయుల నెక్కువజేయుటను గూర్చి బ్రిటను, ఇండియా ప్రతిపత్తి జేసికొని కుదుర్చుకొనవచ్చును.

ప్రభుత్వ నిర్మాణముజేయు డిల్లీలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి నిబంధనజేయుట నాకీష్టము లేదు.

చైలెట్టిన విషయములందు దప్ప నివేదికయందలి విగ్రహింపబడిన యంతములన్నిటిలోను నే నేకీభవించెదను. కాని 1919 భారత ప్రభుత్వకాసనముతో సంబంధములేకుండ క్రొత్తబిల్లును నేకినగాని తియ్యరాదేయుట నాకుబొత్తిగా యిష్టములేదు. దాని నేమూలాధారముగ నుంచుకొని యీమానాచనలను దానికి సవరణలుగ జేర్చవలయును.

వంగదేశపు మంత్రివర్గము

కలె. 22, ఫిబ్రవరి 28— వంగదేశమునందు మహామ్యద్యములలో బాటు మంత్రుల తీర్మానమునకు కేయూతగొసగిన సొండుపు లెట్లను మహమ్మదీయులు నిర్దురు హిందువులను మంత్రులుగ నుండునట్లు నిశ్చయమునకు జచ్చిరి.

కార్యరేషను ఆయవ్యయపట్టికపై

చర్చ

ఆరోగ్య-ఆర్థిక స్థాయిసంఘములకు వివాదము

సంయుక్త సమావేశమును నిర్ణయించుట

నూతనవర్గ ఆయవ్యయపట్టికను చర్చించుటగా నేర్పరుపబడిన చెన్నపురి కార్యరేషనుయొక్క విశేషికసమావేశము తిరిగి నిన్న సాయంత్రము 4. బి. ఉస్మాన్ సాహెబు బహద్రుగారి యధ్యక్షతకీంద జరిగినప్పుడు, కార్యరేషను ఎస్టాబ్లిషమెంటు వేతనములయందు మార్పులను నూచించు ఆరోగ్యకాళి స్థాయిసంఘమువారు గావించిన ప్రతిపాదనలను నిరాకరించు ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు గావించినమానవల క్రమములైన నా ఆక్రమములైనవా యనువిషయముపై దీర్ఘమగుచర్చ జరిగినపిదప వివాదాంశముల చర్చించుటకు పై రెండు సంఘముల యొక్క సంయుక్త సమావేశము నేర్పరుపవలెనని తీర్మానింపబడినది.

సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు మొదట; డా. విజయరాఘవులుగారు, సభవారియెదుట నుంచబడిన పనుల-ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారి మానవల క్రమభంగమైనవని చెబుచు అధ్యక్షుని నిర్ణయమును చెబువలసినదిగా గోరుచు ను నిట్లు నుడివిరి. ఆరోగ్య-పనుల స్థాయిసంఘమువారు కార్యరేషనువ్యవస్థలలో కొందరి వేతనముల స్కేజీలను హెచ్చించుచు మరికొన్ని పదవుల తొలగించుచు కార్యరేషను ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలనుండు కొన్ని మానవలనొసర్చిరి. ఈమానవలలో కొన్నిటిని పన్నుల ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు నిరాకరించిరి. ఇందుజల ఆరోగ్యస్థాయిసంఘమువారి మానవల ఈసభ వారియెదుటకు వచ్చుటకు వీలులేకుండ నొనర్చబడినది. ఆర్థిక స్థాయిసంఘము ఎట్టిదో ఆరోగ్యస్థాయిసంఘముగూడ నట్టిదియేగాని రెండవదానికంటె ఎక్కువదిగాదు. అందుచేత స్థాయిసంఘమువారి మానవలను నిరాకరించి త్రోసివేయుటకు ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారికెట్టి అధికారములేదు. ఇరుసంఘములకు నీయభిప్రాయ భేదము తలపించుచున్నది సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచి అవిషయమునుచర్చించి కార్యరేషనువారియెదుట నుంచవలెనని 91వ కేష్షనుందు విధింపబడినది. ప్రస్తుతసంధ్యమున సట్టిజేదియు జరుపకయే ఆర్థిక సంఘమువారు ఆరోగ్యసంఘమువారి మానవలను అవమానకరముగ సమాధి యొసర్చిరి. ఆరోగ్యసంఘమువారు గావించిన మానవల స్వల్పమాత్రములైనవిగావు. వానిపై తక్షణరూపుముల వ్యయమాధారపడియున్నది. ఆ మానవల నా ఆర్థిక సంఘము వారు సరిగ్గా చర్చింపలేదు. ఆరోగ్యసంఘమువారి మానవలలేకుండ, ఆయవ్యయపట్టిక సీసభవారు పూర్తిగా చర్చింపజాలరు. అందుచే ఆయవ్యయపట్టికలోని ఎస్టాబ్లిషమెంటు వ్యయముల పెహ్యాలను ఆరోగ్య ఆర్థిక స్థాయిసంఘముల సంయుక్త సమావేశమునకు తిరిగి పంపవలెను.

మదనగోపాలునాయుడుగారు:—విజయరాఘవులుగారి ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను గురించి రెండుస్థాయి సంఘములకు అభిప్రాయభేదములు జనించెనుగాన నా విషయమునకు అట్టి కేండు సంఘముల సంయుక్త సమావేశము నేర్పరచుట కాస్త్రీయమార్గమని నుడివిరి.

అధ్య:—ఈయభిప్రాయము, గత సమావేశమున నూచింపబడినది. కాని అప్పుడు సభ వారూమానవల త్రోసివేసి ఆయవ్యయపట్టికసంతన ఆర్థిక స్థాయి సంఘమువారి పునర్విమర్శకు పంపవలెనని తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానాను సారిము ఆర్థిక సంఘమువారు పునర్విమర్శగావించి, వారి మానవల నొసర్చిరి. అందుచే నీచర్చ యశాస్త్రీయము గాజాలదు.

మదనగోపాలునాయుడుగారు:— తీర్మానము గావించుట నంతమాత్రమున ఆశాస్త్రీయముగ చర్చ కాస్త్రీయముగాజాలదు. నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ తీర్మానము కాస్త్రీయమైనది గాజాలదు.

జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు:— ఆయవ్యయపట్టికను తిరిగి సంయుక్త సమావేశమున కంపుట అనవుడమనియు, ఆరోగ్యసంఘమువారి మానవలను, ఆయవ్యయపట్టికకు సవరణలుగా జేవచ్చుననియు నుడివిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— కార్యరేషను సభవారు ఆయవ్యయపట్టికను అప్పుడు ఆర్థిక స్థాయిసంఘమునకు మాత్రమే పునర్విమర్శకు పంపగలరు. అంతవరకును ఆర్థిక సంఘము

వారిమానవలకు అనుకూలముగనున్నది ప్రతిపాదనముగనున్నదియు చెల్లియదు. ప్రతిపాదనముగ నున్నప్పుడుమాత్రమే సంయుక్త సమావేశమువారి యభిప్రాయమునకు పంపవలసియుండును. ప్రతిపాదనముగ నుండినట్లు లిప్పడు చెల్లి నెనుగాన-సంయుక్త సమావేశము నేర్పరుపవలెనని ఇప్పుడుగోరుటకును-చెనుకటి తీర్మానమునకును వైరుధ్యములేదు.

సి. చక్రరయ్యచెట్టిగారు:— కార్యరేషనుసభవారి తీర్పరచిన నిబంధనలు సంయుక్త సమావేశము నుద్దేశించుచున్నవి. ఆర్థిక స్థాయిసంఘమునకు-ఇతర స్థాయిసంఘముల మానవల త్రోసివేయుటకు అధికారము లేదు. అందుచే-కొంతవరకు కష్టమైనను - నిబంధనల ననుసరించియే నడువవలెనుగాని వానికి వ్యతిరేకముగ నడువనరాదు.

కె. వ్యాసరావుగారు:— మదరాసు పురపాలకసంఘ కాసనము 1922 సం॥న నమలులోనికి వచ్చినను ప్రాతకమిషను రెహ్యును ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను, ఆయవ్యయపట్టిక యందుజేర్చి సభవారియెదుట పెట్టలేదు. అట్లుజేయుటకీదియే ప్రధమము. 91 నెన్ను ప్రకారము ఆయవ్యయపట్టికలోని విషయములను ఆమోదించుట గాని, నిరాకరించుట గాని, సవరించుటగాని- స్థాయిసంఘమునకు అధికారముగలదు. స్థాయిసంఘ మనగా ఆర్థికసంఘమనియే యుద్దేశింపబడినది. సభవారి పెహ్యాలనునిప్పుడు చర్చించి ఆమోదించవచ్చును. తరువాత యందెట్టి మార్పులైన యొనర్చవలసినట్లు దోచినచో అట్టిమార్పుల నొనర్చవచ్చును.

రా॥ బి॥ బి. తణికాచలం చెట్టిగారు:— కార్యరేషను నందున్న నాలుగుస్థాయిసంఘములలోను సంయుక్త సమావేశముల జరిపి చర్చించినపిదపనే పెహ్యాలను సభవారి యెదుటకు దేవలెనను నెడలచాల కాలహరణము, చిక్కులును సభ విండును. 91 నెన్ను ప్రకారము సంయుక్త సమావేశముల జరుపవలెననియున్నను; ఆయవ్యయపట్టికను సభవారి యెదుటకు జేవచ్చునది ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు. అందుచే నాసంఘమువారు ఆమోదించిన విషయములు మాత్రమే పట్టికయందుండగలవు. అందుచే సంయుక్త సమావేశములను నుపయోగముగూడ నుండజాలదు. 155 నెన్ను ప్రకారము ఆర్థికసంఘమువారి చర్చ సక్రమముగజేయున్నది.

రా॥ బి॥ టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:— 20 నె॥ 4, రి రిగ్యరేషనులు పెహ్యాలనుండు అవలంబించింపవలసిన పద్ధతిని చెబుచు - రెండు స్థాయి సంఘములకు భేదాభిప్రాయములు గలిగినపుడు పెహ్యాల సంయుక్తసమావేశము యెదుటకు బోవలెనని స్పష్టపరుపబడినది. 65 నెన్నునందు చెల్లిన పద్ధతి సామాన్యముగ నవలంబింపవలసినది. పెహ్యాల సంధర్భమున నవలంబింపవలసిన పద్ధతి 4, రి రిగ్యరేషనులందు ప్రత్యేకముగ వివరింపబడినది. అందుచే నీ ప్రత్యేకపద్ధతినే అవలంబింపవలెను.

రా. బి. టి. చెట్టిగారు:— నిబంధనలలో వివరింపబడిన పద్ధతి నవలంబించునెడల ప్రతిష్టభక్తులు తలపించి పనినిలచిపోవును. సంయుక్త సమావేశమువారి నిర్ణయములు ఆర్థిక స్థాయిసంఘ మానవలని చెబుటకు వీలులేదు. అందుచే వారు సంయుక్తసమావేశ మానవలను సభవారి యెదుటకు దెచ్చుటకు నిరాకరింపవచ్చును.

చక్రరయ్య చెట్టిగారు:— నిబంధనలలోని పద్ధతి నవలంబించుచో ప్రతిష్టభక్తులు గలుగుననియెందుటకెట్టి యవకాశమును లేదు. 15వ నిబంధనయందు- సంయుక్త సమావేశముల నిర్ణయములకు కమిషనరు సభవారియెదుటకు దెచ్చునని విధింపబడినది.

డా. సి. నటేశమొదలియూరుగారు నిబంధనల సవరించువరకు వాని ననుసరింపవలసియుండునని నుడివిరి.

మరియొక ప్రతిపాదన

కె. వ్యాసరావుగారు ఆయవ్యయపట్టికను చర్చను సాగింపవలెననియు ఎస్టాబ్లిషమెంటు పెహ్యాలను ఆయవ్యయపట్టికలో భాగముగ తగిలించవలెననియు ప్రతిపాదించిరి.

కుమారస్వామిచెట్టిగారు రెండవ ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

వ్యాసరావుగారి ప్రతిపాదనపై పోలడీసిగొనగా 18 గురు అనుకూలముగను 21 మంది ప్రతిపాదనముగను సమ్మతులొసగుటచే నిరాకరింపబడినది ప్రకటింపబడినది. తరువాత డా॥ విజయరాఘవులుగారి ప్రతిపాదనను పోటునకుదెట్టగా సభవారిచేసంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటింపబడినది.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి శాసనసభ గూడెను. ఆధ్యక్షుడగు సర్ యిబ్రహీము రహింతుల్లాగారిని ప్రభువును యభినందించిరి. దానికి వారికృత్య తుల్యులైన పిమ్మట గవర్నరుగారు సభను దేశమును చిన్నయువనాసనముగా విడిచిరి. ప్రజాసత్తాశాలలలో పతేనే, ప్రభుత్వపాలితకాశాలలందు గూడ ఖర్చు పెంపుచేయవలసిన యవసరముగలిగినదనియు, దానియందుగల ప్రాముఖ్యతను గమనించుటకుగోరిరి. ప్రతిగ్రామమున పాఠశాలలను స్థాపించుట విధియేగాని యంతకంటె ముందు, బాలురుపోవురోడ్లు దొంగల భయములేకుండ చేయుచుగనుండుట జరుగవలెను. ఇట్టి యుదాహరణలను మనస్ఫులించుకొని వాటి ప్రాముఖ్యత గూడ గ్రహింపగోరిరి.

పిమ్మట ప్రభుత్వర్యోగిచే నావాయ వ్యయపట్టిక సభ యందుంచబడెను. 1925-26 లకు రాబడి మొత్తము 1568 లక్షలును ఖర్చు 1509 లక్షలును నూచింపబడినది. ఎక్కువఖర్చును సర్దుటకు 18 లక్షలు న్యాయాలయరసము పెంపుచేసియు, 18 లక్షలు ఆసులను పరగతము నేయునట్టివాటిపై పన్నులు పెంపుచేసియు మొదలగునూచనలు చేయబడినవి. ఈపట్టికపై విమర్శన సోమవారమునాడు ముఖ్య సభగూడెనపుడు జరుగును.

బొంబాయి పురపాలక సంఘము

బొంబాయి పురపాలక సంఘమువారు, మాతృసహాయ దాన చట్టమున, ప్రభుత్వమువారు నూచించినటు లంగీకరించిరి.

బిచ్చగాండ్రు

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పట్టణమందు బిచ్చగాండ్రు ప్రాబల్యమును దగ్గించుట కాలోచించుచున్నారు. పనిజేయగల సమర్థతయున్న బిచ్చగాండ్రు కొకగృహమును నిర్మించుట కాలోచించుచున్నారు.

వ్యవసాయ పరిశ్రమ సలహాలనిచ్చు యుద్వ్యోగిశాస్త్రజ్ఞులగు వ్యవసాయదారుల యవసర మెక్కుడుగ నున్నదనియు, ప్రతిపంట యభివృద్ధి నొందవలయుననియు, తదభివృద్ధికి చాల పరిశోధనలు జరుగవలయుననియు, సజ్జీవానవంతులకు (బోత్స) హా మొసకవలయుననియు చెలిపెను.

బాడుగుల చట్ట మనుబుగోనుండుటవలన చాల నష్టములు కలుగగాన, రద్దుజేయవలెనని గృహమంత్రిగారు కోరిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఎక్సైజు పన్నులు స్థానిక సంస్థల యనుమతి ను తము ననుసరించి చేయునటు లిచ్చిన సలహా నంగీకరింపలేదు.

బొంబాయి వర్తకసంఘము

పై సంఘమువారు సత్వత్వాలాగారి యధ్యక్షతక్రింద గూడిరి. సాంఘికసేవకే నంగీకరింతుట కధ్యక్షుడుగోరుచు, నీ సంవత్సరము మొత్తముమీద వర్తక మభివృద్ధిజేందునటులే ప్రపంచక వ్యవహారములు నూచించుచున్నవని చెలిపిరి. హిందూదేశమందలి యంత్రపరిశ్రమను కూర్చి ముచ్చటించుచు పన్నుల భార మీ వర్తకముయొక్క యభివృద్ధిని భయపెట్టుచున్నదనియు, ప్రతి పరిశ్రమపై ఎక్సైజు పన్ను దీసివేయవలయుననియు, నేటివఱకు ప్రభుత్వమువారి పన్నువిషయమై వెలిబుచ్చిన సూత్రములన్నియు నిష్ప్రయోజనములయినవనియు, ఇకముందైన నీ పన్నును దీసివేయవలయుననియు, గోరిరి. హిందూదేశమునందలి యా యాదోశము లంకామై వర్తకులపై నాడిగొర్రులు, గాదనియు, జపానువారి దేశమునుండి ప్రతినిగిని, నూలుగాదయూరజేసి, నూటికయిదురూపాయల వొప్పన పన్నునిచ్చుకొనుచు హిందూదేశములో, వ్యవసాయ రైతుల కంటె తక్కువధరల కిచ్చుచున్నారనియు, వాటితోపోటీ జేయుట కట్టికోరిక జేయుటనియున్నదనియు చెలిపిరి.

పిమ్మట వాడియాగారు, కేగారు నివేదిక నంగీకరించుచు యధ్యక్షుని వాక్యముల ననుసరించిరి. నివేదిక యంగీకరింపబడెను. సభాకార్యక్రమమును ముగించి సభను ప్రస్తుతమున కాపురజేసిరి.

గొప్ప యగ్నిప్రమాదము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 28:— నాలుగంత్రకుల మేడలో నిప్పంటుకొనినది. పై యంత్రములందు జనులు కాపురముండిరి. క్రిందిభాగమున చికాగో టెలిఫోను కంపెనీవారి సామానులున్నవి. బ్రెగ్గెడు సహాయములన ముహూర్తము రక్షింపబడిరి. నునా రొక లక్షరూపాయల నష్ట మూపింపబడుచున్నది.

ఆచార్యగిద్వానీగారి విడుదల

22 వ తేదీ ఉదయమున వదలిరి

అహమదాబాదు ఘూర్జరజాతీయకళాశాల
24 వ తేదీని మూయుటచేను

విడుదలవార్త నిన్న 24 వ తేదీ ఉదయముననే మహాత్మునకు తెలిసెను

ఆచార్యగిద్వానీగారిని యానెల 22 వ తేదీ ఉదయమున నాభా చెరసాలవండి వదలిరిని నిన్న 24 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్మునకు తెలిసినట్లు వచ్చెను. సంతోషపూర్వకముగా నిన్న అహమదాబాదు ఘూర్జరజాతీయకళాశాల మూయుటచేను గిద్వానీగారి కళాశాలకు ప్ర్యేషణగాను జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమునకు చైరమాన్యగుగాను ఉచ్చాసము. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత ఆచార్య గిద్వానీగారు

పంజాబు గవర్నరు పర్యటనము

మొహోరియలుహాలు దర్బారు

సాంఘికపోరాటములను నిరసించుట

కార్నాలు, ఫిబ్రవరి 24:—నిన్న నిచ్చుటకు పంజాబు గవర్నరుగారైన సర్ మాలాకాముమెయిలీగారు దయచేసి మొహోరియలు హాలునందు దర్బారు గావించిరి. గవర్నరుగారికి స్థానిక సంస్థలు స్వాగతపత్రము లప్పించెను. స్థానికసంస్థలర్పించిన పత్రములకు సంయుక్తముగ సమాధానము గవర్నరుగారిచ్చిరి. ఇట్టివి ఎరదలచే జిల్లాయందు గవ్వనువాటిల్లుటకు విచారమును చెల్పి, శాంతిని గాపాడుటకును ప్రభుత్వోభివృద్ధియు గావించుటకు అంజుమాను యిద్దారయో సంఘమువారు గావించినఆధయమునకు గవర్నరుగారు సంతసించిరి. వారిసంఘమునకే గాక యితరసంఘములకును సాంఘికపోరాటములచే వాటిల్లుచున్న నష్టములను గురింపజేసినదని గవర్నరుగారు మందలించిరి. “సలానావారు యాపోరాటములకు త్రవ్వదలచినవారిని తప్పు వీరిదియని గాని వాడియని గాని నేను చెప్పుటలేదు. భావిని గురించి నేను ఆలోచించుచున్నాను. మిమ్ములగుడ ఆలోచించుకోరుచున్నారు. బాధ్యతలేని సంఘములు యితర సంఘములతో లేనిపోని పోరాటములు జరుపుకొంటే భాద్యులకు మిమ్ములను జూడవలయునని గోరుచున్నాను. హిందూభవారీని యా యుద్వ్యోగియే గావించి తిరిగి పోరాటములు సంభించుచుండ కాపాడవలసినదని” గవర్నరుగారు గోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అకాలీ సాయకుల కేసు

ఎనమందుగుని వదలిరి

లాహోరులో విచారణజరుగుచున్న అకాలీసాయకుల కేసులో మేజిస్ట్రేటు సర్కారు మొహోరియలగు సర్కారు బహదరు గారిచైనను మరి 30 గురియైనను సేరగావనచేసెను. ఎనిమిదిమందిని విడుదలచేయుటకు తీర్పుయొసగెను. (ఆ. ప్రె.)

కెనడా మహిదీజిత

జయిటోలో లెచ్చెనుచేసిరి

కెనడా మహిదీజితగారు 40 మందియును జయిటోచేరిరి. హంకాంగునుండి కొంతమంది అకాలీలున్న 24 వ తేదీ ఉదయమునకు అక్కడకు చేరిరి. మిగిలిన జయిటోకు వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

దయానంద శతాబ్దిత్సవము

దివ్యమగు యేర్పాట్లు

ప్రత్యేక సమావేశములు

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:—గతవారమును జనుప్రదవంగ దయానందశతాబ్దిత్సవము జరుపబడెను. ఈ ప్రాంతమున దిల్లీ ఉత్సవము జరుపుట కిదియే ప్రథమము. ప్రజలు తండ్రిపకం డములగ నాధుబోవుగుండుటచే అదనముగ రైలుబండ్లు వేయబడెను. 125,000 చుంది ప్రేక్షకులు దయానంద శతాబ్దిత్సవమును జూచుటకు వచ్చిరట్లుగ వధుర రైల్వేస్టేషనునందు విచారణ చేయగ దెలియుచున్నది. వధుర రైల్వేస్టేషనునకు నును రొకవైలుదారమున బృందావనునకు బోవురోడ్డుప్రక్కను పందిరులును, పాకలును ప్రేక్షకుల సౌకర్యము నిమిత్తము వేయబడెను. కాంపునకు సమీపమునకు రెండు బజారులు నిర్మింపబడెను. వేదోక్తముగహోమము చేయుటకుతో కలవాల్సి కోల్సవము ప్రారంభమయ్యెను. పట్టణమందు దంతియ నగరకీర్తనము గావించబడెను. స్వామీ దయానందుని జీవితచరిత్రయు, సిద్ధాంతములును, సంతకమును పట్టణమందు నగరకీర్తన యందు సంగ్రహముగ వివరింపబడెను.

ప్రత్యేక సమావేశములు

ప్రత్యేక సమావేశములు, నిమ్నబాత్మధరణము కొరకు శుద్ధియుద్వమును, గోరక్షణము, విభవావివాహము మొదలగు విషయములను గురించి ప్రత్యేకముగ సమావేశములు జరిగెను. ఆర్యమతవ్యాపనము గావించుటకు 5 లక్షలు గావలయునని గోరతక్షణ మే 2 కల రూపాయలు వసూలయ్యెను. ప్రేక్షకులందు, ముఖ్యముగ వారి మణులందధికమున ఆవేశము జనించెను. ప్రేక్షకుల సౌకర్యముల కొరకు మునిసిపలుసంఘము, రైల్వేకుంపెనీ, పోలీసుబాటు మం చికట్టుబాట్లు గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సప్తమాంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము - చెర్చు పరి

అధ్యక్షులు - వైద్యరాజు - దంటు సుబ్బావ థానులుగారు

బ్రహ్మశ్రీ నోరి రామశాస్త్రిగారు 20 వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికలో “సప్తమాంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము”ను గూర్చి ప్రచురించినవిషయమును నేను చూచియున్నాను.

“సప్తమాంధ్రరాష్ట్ర భారతవైద్యసమ్మేళనము” అను పేరు ఈ సమ్మేళనము కుండిన నెక్కువయొక్క ముగా నుండునని కొందరు ఆహ్వానసంఘసభ్యులు నూచించియుండిరిగాని తీర్మానమేమియు కాలేదు.

“ఆయుర్వేద” అనుపదమునకు “భారతవైద్య” అను పదమును నూచించు అభిప్రాయము ఎట్టి సందర్భమున కలిగినదనగా:—

ఆయుర్వేదమునందు యానానీవైద్యముకూడా చేయు న్నదనియు, ఇంతిథముందు ఈసమ్మేళనమున ఆయుర్వేదయు నానీ సమ్మేళనము అనుపేరు వాడుచుండినదియు కొందరు చెప్పిరి.

మరికొందరు సిద్ధవైద్యము గూడా ప్రత్యేకపద్ధతి అనియు, ఆంధ్రదేశములో సిద్ధవైద్యముయొక్క వ్యాప్తి ఉన్నదనియు, అందుచే సిద్ధవైద్యముయొక్క పేరుకూడా చెర్చమనియు వాదించిరి.

ఈసమ్మేళనమును ఆయుర్వేద యానానీసిద్ధ వైద్యసమ్మేళన మనుటకుంటే భారతవైద్యసమ్మేళన మనిన బాగుండునని తుదకు అనేకులు అభిప్రాయపడిరి.

ఈవిషయము రాగల సమ్మేళనములో మహాజనులు చర్చించి యుక్తమగురీతిని తీర్మానింపవలసినదేగాని ఆహ్వానసంఘమునకు పేరుమార్పుల కధికారము లేదని కొందరు ముచ్చటచే అప్పటికి చర్చనిలుపబడి ధమ్మేళనమునందు తీర్మానించుట కేర్పరుపబడెను.

ఆంధ్రవైద్యులెల్లరును సమ్మేళనమునకు దయచేసి వైని వయసుగూర్చి తీర్మానించుచును గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను,

అచంట లక్ష్మీపతి

కార్యదర్శి,

19 హాంస్ గోడ్ - మాంటురోడ్ - మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 25-వ తేది
బుధవారము

ఫసిఫిక్ సముద్రోపద్రవము

కొలదికాలములో ఫసిఫిక్ మహాసముద్రము నందు కలవరమేర్పడెడి సూచనలు పొడగట్టుచు న్నవి. ఇంతవరకు ఆంగ్లో జపాను ఒడంబడిక అమలులో నుండుటచే, కడచిన ఘోరసంగ్రామ సమయమందు ఫసిఫిక్ సముద్రమున కదలిక లేకపోయెను. హిందూదేశమునకు నౌకాదండయాత్రాభయము కలుగదయ్యెను. ఎట్లెను జేసిన కొంత తనము దప్ప మరియొకటి నష్టము గలుగదయ్యెను. హిందూదేశరక్షణకు జపాను సఖ్యమెంతయు తోడ్పడెను. అంతర్జాతీయ సఖ్యము నేడు బెరిగియుండుట చేతను వాషింగ్టను సమావేశమునందు నౌకాదళములను తగ్గించి ప్రపంచశాంతిని చేకూర్చనలయునని తీర్మానించుట చేతను, ఇదివరకున్న భయము కూడ తొలగునని యూహించితిమి, కాని సమావేశముల దారి సమావేశములే యగుచున్నది. తీర్మానములకును ఆచరణకును చేరిక గలుగకున్నది. ఫసిఫిక్ యుద్ధవమునకు, సింగపూరు నౌకాశయ నిర్మాణము తోడ్పడుచున్నదని, దూరదృష్టి గలవారంగీకరించుచున్నారు. సింగపూరునందు నౌకాశయము గట్టుటవలన, జపానునందు యనుమానమును భీతియు బాడముట సహజము. జపాను భయపడవలసిన యగ్రత్యములేదని బాల్కువినుగారు పార్లమెంటుసభలో చెప్పుచున్నారు.

కాని మానవస్వభావమును వీరు గుర్తించుట లేదు. యుద్ధవరకము లభిక మగు కొలదియు, కలహభీజములు విస్తరించుననియు, సంఘర్షణ కారణములు ప్రబలుననియు, గత సంగ్రామము ఋజువుచేసెను. జర్మనీ తయారుజేసిన మితిలేని యుద్ధసామగ్రియే, యూరపు శాంతి కుప్రదవ మయ్యెను. ఆయుధ సామగ్రిని సంపాదించుటకు ఒకజాతి వేరొకజాతితో పోటీపడుకొలదియు, వాని నుపయోగించుటకు గూడ పోటీ గలుగకమానదు. కావునమద్యపాననిషేధమువలెనే, ఆయుధనిషేధము గూడ ప్రతిదేశమునం దమలులోనికి వచ్చినగాని, మానవకోటి తరింజాలదు. పశుబల ప్రాముఖ్య మవుడు దగ్గి, ప్రేమయు సఖ్యమును ప్రవర్ధిల్ల గలవు. ఒకరినొక రనుమానముతో జూచుచు, ఎప్పుటి కప్పుడు సంగ్రామ సంసిద్ధతను జూపుచో, ప్రపంచము మరియొకమారు ఘోరదావాగ్ని పాలగుట సహజము. ఈసందర్భముల నన్నిటి నాలోచించియే తెబరుప్రభుత్వమువారు సింగపూరు నౌకాశయ నిర్మాణము నాపివైచిరి. పిమ్మట వచ్చిన కన్వేట్ ట్రిపు ప్రభుత్వము వీరి మార్గము ననుసరించి ప్రపంచ శాంతికి తోడ్పడుటకు మారుగ, మరల తమ ప్రాకార్యాటను జైకీదీసిరి. మరల నౌకాశయ నిర్మాణ మును ప్రోత్సహించిరి. ఇటీవల రుష్యాతో జపాను సంధి జసికొనుటయగాక, అన్యోన్యరక్ష

ణకై ఒకరి కొక రండగ నిలచుటకు గూడ సమ్మతించినట్లు ప్రకటించబడెను.

ఆంగ్లోజపాను ఒడంబడిక అంతరించుటయు, రుష్యా జపాను ఒడంబడిక దానిస్థానము నాక్రమించుటయుబట్టి, ఫసిఫిక్ సంద్రమునందు విషమస్థితి జనించినది. జపానుముందుగ రుష్యాతోను, పిమ్మట జర్మనీతోను సఖ్యపడుచో, తను ప్రాబల్య మును గంటునేమోనని ప్రాన్సుగూడ భయపడుచున్నది. జపాను రుష్యాలకులయిక నెదుర్కొనుటకు, ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును ఏకమై పనిజేయవలయునని, ఫ్రెంచి ప్రముఖులగు బోర్డో, సారంటు గార్లు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇందువలన గలిగెడి లాభములను వీరు వివరించిరి. బాల్టిక్ యుద్ధ ప్రవమునుండి హిందూదేశముకు కాపాడుటకు, ఇంగ్లండు ప్రాన్సులసఖ్య మవసరమట. ఈజిప్టులో నింగ్లీషువారికి ఫ్రెంచివారు తోడ్పడుచో, సూర్యజకాలువ కెట్టి యిబ్బందియుగలుగదట. ఆసియాఖండమునందేమి, అమెరికాయందేమి, ప్రాన్సు ఇంగ్లండుల జేమలాభములు అన్యోన్యత్రయముగ నున్నవని, వీరు సూచించుచున్నారు. జపానుదేశమును రుష్యాజర్మనీలయికనుండి మరల్చుటకు ఇంగ్లండు ప్రాన్సుతోకలిసి బనిచేయుట యత్యవసరమని వీరి యుద్దేశ్యము. మున్నుండు ప్రపంచవ్యవహారము లెట్లు పరిణమించునో యూహింపవీలులేదు. ఆయుధముల దగ్గించునిమిత్తమై మరియొక సమావేశమును కూర్చుటకు ఖైఫారికా తలపెట్టుచున్నది. ఈమారు జరిగెడి సభవలన వెనుకటికన్న నెక్కుడు లాభముండునాయని యూహించవలసియున్నది. అన్నిజాతులును గలిసి కలహభీజముల నంతరింపజేసి యుద్ధముల నాటంకపరచుటకు బదులు, మరల వెనుకటివలె ప్రత్యేక కూటములక్రింద నేర్పడి, కలహ కారణములను బెంచుటవలన, శాంతికి తీరని భరిగము వాటిల్లుచున్నది. హృదయపరివర్తన మింకను కలుగకున్నది. స్వలాభరక్షణకై శాశ్వతలాభమును మరచుచున్నారు. భావి పరిణామ మేమాత్రము ప్రోత్సహకరముగ గమనింపదు.

సైన్య వ్యయము

సైన్యవ్యయమును తగ్గించుటకు, ఇంగ్లండులో ప్రబల ప్రయత్నములు గావింపబడుచున్నవి. ఇంగ్లండు కనేక చిక్కులున్నను, కన్వేట్ ట్రిపు ప్రభుత్వము పరిపాలనాధికారము వహించుచున్నను, సైన్యవ్యయమును తగ్గింపక వీలులేదు. ప్రజాభిప్రాయమున కెట్టి ప్రభుత్వమయినను లొంగకమానదు. లండను పై మున్సిపల్ టెలిఫోన్ సమాచారముబట్టి, సైనికులసంఖ్యయు, సైన్యవ్యయము గూడ తగ్గింపబడునట. సైన్యవ్యయమునందు ఏకొలదిమొత్తమునో తగ్గించిప్రజలనుసంతృప్తిపరుచుటలేదు. యుద్ధమునకు బూర్వమెంత వ్యయముండెనో, దాదాపుగ సంతకరకునుతగ్గింపబడెనని తెలియుచున్నది. మూడుసంవత్సరములలో నూట ఎనుబదిలక్షల నవరసులు తగ్గింపబడెనట. ఇంగ్లండునందు సైన్యవ్యయ మింతిని నానాటికి తగ్గిపోవుచుండ, హిందూదేశమునందటల జరుగుచున్నదా? లేదని దేలుకనక్కరలేదు. ఇట్టివిషయములలో ఇంగ్లండు మార్గమును, ఇండియా

ప్రభుత్వమువారేల యనుకరింపగూడదు? హిందూదేశమున కెట్టి యుద్ధవములేని సమయమున, ఇంత వ్యయమేల జరుగవలెను? హిందూదేశాభివృద్ధికి ధనమత్యవసరమై యుండగ, రాష్ట్రములు డబ్బులేక చిక్కులుపడుచుండగ, సైన్యవ్యయమును తగ్గించుట ధర్మముగాదా? ఈ వ్యయమును తగ్గింపజేయుటకు శాసనసభ కెట్టి యధికారమును గనుపింపదు. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నడుచుటకు వీలులేకుండుటచే, ఇంగ్లండునందు సైన్యవ్యయము తగ్గిపోవుచున్నది. హిందూదేశమునందు, ప్రజాభిప్రాయమున కెట్టి విలువయులేకుండుటచే, తగ్గుదలలేకయున్నది. రాబోవు స్వరాజ్య విధానమునందుగూడ, శాసన సభ వారి యాజమాన్యముక్రింద సైన్యశాఖను పరిపాలింపనియెడల నేమిలాభముండును? సైన్యశాఖను శాసనసభ పరిపాలింపజాలదని యూహించుట, అసభ్యము. సర్వపక్ష సమావేశపు సబ్ కమిటీవారు తయారుజేసిన స్వరాజ్యవిధానమునందు సైన్యమునకు సంబంధించిన భాగము చాల లోపభూయిష్టముగ నుండుటయగాక, భావ్యభివృద్ధిని కుంటుపడజేయగలదు. హిందూదేశమునందు సైన్యవ్యయమును తగ్గించుట కెట్టి ఏర్పాటులజేసిరని నిన్నటి దినము సామ్రాజ్య శాసనసభలో గోస్వామిగారడిగియుండిరి. అయ్యది సాధ్యపడలేదని, బర్లనుగారు బదులు జెప్పచున్నారు. బ్రిటిషుసైనికుల సంఖ్య యిదివరకే తగ్గియున్నదట. దాని నింకను తగ్గించిన, దేశమున కుప్రదవము గలుగునట. ఇప్పుడు వాయువిమాన శాఖగూడ బలమగుచున్నది. ఈ శాఖ క్రింద 1924-25 సంవత్సరమునందు 1,83,0495.11 రూపాయిలు వ్యయమయ్యెనట. ఇంతవరకును భారతీయుల నెవ్వరిని యీ శాఖయందు జేర్చుకొనలేదు. ఇప్పటి కింకను హిందూదేశమునందు మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించుట కంగీకరింపకున్నారు. సర్వొంగ సౌష్ఠ్యమగు స్వరాజ్యము లభించువరకు సైన్యపుఖర్చు ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి నిర్ణయింపబడునని దోచదు.

సత్యమూర్తిగారు: స్వరాజ్యవిధానము

నూతన స్వరాజ్యవిధానమునకు, సత్యమూర్తిగారు భిన్నాభిప్రాయమును సూచించిరి. సభలన్నిటికిని ఎన్నికలు ప్రత్యక్షముగ నుండవలయునగాని, పరోక్షముగ నుండరాదని వీరుచెలిపిరి. సత్యమూర్తిగారికి, అలంకారప్రాయమగు రెండవ శాసనసభ బంకిరాదు. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యుల సంఖ్య కనీసము ఆరువందలయినను ఉండవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకనియోజకవర్గములు బనికీరావని వీరు ఖండితముగ చెప్పుచున్నారు. సామ్రాజ్యశాసనసభలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మవసరమేదని వీరి యుద్దేశ్యము. సైన్యము నౌకాదళము మున్నగునవి సామ్రాజ్య శాసనసభ వశమునం దుండి తీరవలయునని వీరు ప్రతిపాదించుచున్నారు. స్వరాజ్య చట్టమునందు స్థానికస్వపరిపాలనమును చేర్చుట పాడిగాదనియు, ప్రత్యేకచట్టమును నిర్మించుటకన్నను మాంటుఫర్డు చట్టమునందే యీ సూచనలను సవరణలుగ పొందుపరుపవలయుననియు, సత్యమూర్తిగారు గోరుచున్నారు. వీరు సూచించిన భిన్నాభిప్రాయ

ములు చాలవరకు సమంజసములుగనున్నను, కడ పటిసూచనమూత్రము భావ్యముగదోడదు. హిందూ దేశము తనకు గావలసిన స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించుకొనుచుండ, మరల దాని కిని వెనుకటి సంస్కరణ శాసనమునకును అతుకుబెట్టుట, వికారముగ నుండును. మాంటుఫర్డు విధానము ఆదర్శ ప్రాయమని ఎవరును ఆంగీకరించుటలేదు. అందలి మూలసూత్రము ప్రజల యసమర్థతపై యాధార పడియున్నది. ప్రజలు స్వపరిపాలనమును కొనసాగింపజాలరనియు, వారికి నిమిలునర్హిను వారు శిక్షణ గణపవలయుననియు, ప్రజల యర్హతాస్పర్థతలను పరిక్షించుటకు పార్లమెంటుసభవారే సమర్థులనియు, పార్లమెంటుసభవారే టెటల నిర్ణయించినటుల తల యొగ్గవలయుననియు, మాంటుఫర్డుచట్టము విధించుచున్నది. నూతన స్వరాజ్యనిధాన మటులగాక, ప్రజలకు స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగుచున్నది. అట్టితరీ, రెంటికిని సమన్వయ మెటులగుదురు? సత్యమూర్తిగా రింకను మాంటుఫర్డు చట్టమును విడువలేకుండుట, కడు వింతగనున్నది.

సందిగ్ధ సీతి
ఇంగ్లండునందు మరల సందిగ్ధసీతి జనించునని వోచునును. కన్సర్వేటివుసభ్యు లొకరు ట్రేడ్సు యూనియనుబిల్లునుక దానినికామన్సుసభలోప్రవేశ పెట్టెదరు. కాల్మికసంఘములకు జెందిన నిధులలో, రాజకీయనిధిని పారిశ్రామికనిధినుండి వేరుజేయ వలయునని, నూతనచట్టము గోరుచున్నది. కాల్మిక సంఘముల రాజకీయ ప్రాబల్యమును తగ్గించుట కీ చట్టము తోడ్పడును. లిబరలు లేబరుపక్షముల వారు యీ చట్టమును పూర్తి గని ర సించు చున్నారు. కన్సర్వేటివు లీ చట్టమును బలపరచు చున్నను, వీరిలో బర్క్లె హెడ్లు ప్రభువుబోలు నాయకులు కొందరు భీతిజూపుచున్నారు. ఈ సమయమున కన్సర్వేటివులు లేబరుపక్షమునో విరోధము బెట్టుకొనిన, దేశమంతయు లేబరు పక్షమునకు సుముఖముగావచ్చును. మరల పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు జరుగవలసినవచ్చును. ఎక్సెట్టలో తమసాసమును నిలుపుకొని, కాలముగడుపుకొను చున్న కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునకు, యిబ్బందు లధికమగును. అందుచే కడుపులో చల్లగదలకండ కూర్చొనుటకుమారుగ లేనిపోని కలవరమునకు లోనుగానేలయని దూరదృష్టిగల కన్సర్వేటివులు తొందరు దలచుచున్నారు. మార్చి 1 వ తేదీన, పై చట్టము ప్రవేశపెట్టబడును. దేశమునందపుడే తీవ్ర చర్చలు బయలుదేరినటుల తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దూరమాలోచించి, బిల్లును సాగకుండ జేసెదరో, లేక సందిగ్ధసీతిని దెచ్చిపెట్టెదరో, చూడవలయును.

“అబ్జర్వరు” సంశయము
హిందూదేశ పరిస్థితులు అబ్జర్వరు పత్రికకు పంతనము నింపుచున్నవి. శాసనసభలను నుపయోగించుటవలన ప్రయోజనములేకుండుటచే, దాసుగారి యనుచరులుగూడ మహాత్ముడు సూచించిన పన్నుల నిరాకరణము నవలంబించగోరుచున్నటుల, ఇండియా అఫీసుకు సమాచారము దెలిసెనట. కాని, పన్నుల నిరాకరణమనిన, అబ్జర్వరుపత్రికకు మిగుల భీతి గలదు. కాని శాసనసభ ప్రతిష్ఠంభనపద్ధతి నెదుర్కొనినరీతినే, పన్నుల నిరాకరణమునుగూడ ప్రభు

త్వమువారెదుర్కొనగలరని, యాపత్రిక యథయ మొనగుచున్నది. గాంధీ దాసు ఒడంబడిక త్వరలో సంతరించుననియు, బ్రాహ్మణేతరులును మహమ్మదీయులును కాంగ్రెసు నుండి బయల్పడెదరనియు, యాపత్రికకు చెలిసినది. అబ్జర్వరు యూహా లెంతవరకు కొనసాగునో చూడవలయును. కాని, ఎట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల నీపత్రికలు వెలిబుచ్చుచున్నవో గమనింపదగును. ప్రతిష్ఠంభనలుగాని, పన్నుల నిరాకరణపు టూహలుగాని, ఎందుకు జనించెనోగనుగొని, తత్కారణములను దొలగించుట ధర్మము. స్వరాజ్యస్థాపనవలన, ప్రస్తుతపు టశాంతి తప్పక దొలగిపోవును. అందుకుమారుగ, ప్రజాశయములను నిరోధించుటయే పనికి బెట్టుకొనుచో, కొంత కాల మిట్టి యాటలు సాగినను, స్వాతంత్ర్య మనోరథము ముందర నిరుపయోగములగునని, అబ్జర్వరుబోలు పత్రికలు గ్రహించుట మేలు.

ఆచార్య గిద్దానీగారి విడుదల
ఆచార్య గిద్దానీగారిని, నాభాజయిలు నుండి పదలి పెట్టిరని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసిం చెదము. వీరి విడుదలకై సంతసమును చెలుపుటకు గుజరాతు జాతీయ విద్యాలయమును నిన్నటిదినము మూసివైచిరి. గిద్దానీగారు, అకాలీ యూరేగింపులో పాల్గొనక పరిస్థితులను కనుగొనుటకై నాభాకు బోయియుండిరి. ఎట్టి కారణములేక, నాభా అధికారులు వీరిని నిర్బంధించి క్రూరముగ ప్రవర్తించిరి. గిద్దానీగారి విడుదలవలన, గుజరాతునందు జాతీయ విద్య కధిక ప్రోత్సాహము గలుగునని యూహింపవచ్చును. గిద్దానీ బోలు సుప్రసిద్ధనాయకులు, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునకు దేశమున కిపుడు గావలసియున్నారు. గుజరాతు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు, గిద్దానీగారు మూలాధానిలు. వారి దీక్షవలననే, జాతీయ విద్యకు జీవకళ ఏర్పడెను. గిద్దానీగారు కేవల పండితులుగను, బోధకులుగ మాత్రమేగాక, ధైర్యసాసన విజృంభణ మునందు గూడ ముందంజవైచిరి. ఇట్టి దేశారాపకుడు మరల తన యర్హతము నాక్రమించి, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడి ధన్యత గాంచునని నమ్మెదము.

పరస్పరాభివందనము
లేబరుసంక్రియగు మాక్డ్ నాల్డుగారిని, బర్క్లె హెడ్లు ప్రభువుగారు మిగుల కొనియాడుచున్నారు. ఇండియా ఈజిప్టు విషయమై మాక్డ్ నాల్డుగారు జూపిన వైఖరి, కన్సర్వేటివులకు మిగుల సంతృప్తిని కలుగజేసెను. హిందూదేశమున నిర్బంధవిధానమున కంగీకారము జూపినది, లేబరు ప్రభుత్వము వారే. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును నిరాకరించినదియు వీరే. అందుచే మాక్డ్ నాల్డుగారిని, ప్రజాశయ ప్రతిపక్షుల భింపించుట వింతగాదు. మరియొక విశేషమేమన, మాక్డ్ నాల్డుగారి పద్ధతినే కన్సర్వేటివు మంత్రులును అనుసరించుచున్నారుట. నిర్బంధ ప్రయోగమునందు, లేబరుప్రభుత్వమువారిని మార్గదర్శకులుగ గూడ గైకొనుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు అన్ని పక్షములును ఒక్కత్రోవనే దొక్కుచున్నవి. వీరిపై నాధారపడుటవలన, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగదని కరతలామలకమగును.

శ్రీ వెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాల, బెజవాడ.

ఆయుర్వేదాభ్యసయమునకు కీర్తిశేషులైన వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులు గారు చేసిన కృషిని నిర్విఘ్నముగను సాధించుచున్న వారియందు ఆయుర్వేదభూషణ శ్రీయుత నోరి రామశాస్త్రి గారు పేర్కొనదగియున్నారు. రామశాస్త్రిగారు గోపాలాచార్యులవారి యాశయములను సంతరించుటకు నిర్భయముగను బాటపడుచున్నారు. ఆయుర్వేదమాహాత్మ్యమును నేకముఖమునను లోకమునకు వెల్లడిచేసి ప్రజోపయోగకరముగను జేయుటకును భారతభూమికంతటికిని లక్ష్యలక్షణోపేతమైన శాస్త్ర నిర్ణయములను వైద్యవిధానమును నభివృద్ధిచేయుటకును గురువులైన గోపాలాచార్యులవారి మార్గమున వారి ప్రియశిష్యులు రామశాస్త్రిగారును నవలంబించుచు వారి యన్యజమైన వైద్యాభిమానమును విశదముచేయుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము భారతవర్షమునందు వ్యక్తిత్వమును గలిగియున్నను భరతఖండంగముగనున్నదను తత్త్వాత్మమును శాస్త్రవేత్తలును కళాభిజ్ఞులును దేశాభిమానులును గ్రహింపవలసియుందురు. చిత్రకళయందువలె వైద్యవిధానమునందును స్థానిక పరిసరములు ప్రత్యేకలక్షణముల నాపాదించినను భారతముద్రాంకణము సకల సంస్థలకును బలవికాసగౌరవములకు గారణంబుగ నున్నది. ఈవిషయమునందు రామశాస్త్రిగారు రవలంబించిన మార్గము వారివిశాలదృష్టిని విశదము చేయుచున్నది. రామశాస్త్రిగారు కృష్ణామండలములోని పోరంకియందు విద్యవైద్యకుటుంబమునందు జననమునొందిరి. సంస్కృత విద్యాభ్యాసముచేసి వంశాగతంబైన యాయుర్వేదమున దభివేషమును గడించిరి. వైద్యరత్న గోపాలాచార్యులవారి ఆయుర్వేదకళాశాలయందు నాలుగేండ్లు విద్యాభ్యాసము నుజేసి ప్రావీణ్యమును గడించిరి. తదనంతరము బెజవాడయందు ఆయుర్వేదనిలయమును స్థాపించి ప్రజలకు వైద్యోపచారమును జేయుచు గౌరవమును గడించిరి. ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్యసమ్మేళనస్థాపనమునకు గారకులై ఆంధ్రాయుర్వేదమండలికి నాలుగేండ్లు కార్యదర్శిగ నుండిరి. చతుర్థాంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనమునకును ద్వితీయవైద్య సమ్మేళనమునకును అధ్యక్షపదవి నలంకరించిరి. రామశాస్త్రిగారికి వైద్య సిద్ధాంతములందును వైద్యవిధానమునందునుగల ప్రావీణ్యమువారి వైద్య నిలయమును వారు తయారు చేయుచున్న యాష ధములనువారు స్వయముగను స్థాపించి పోషించుచున్న శ్రీవెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాలను సందర్శించినవారొకరు నిరవమగుచున్నది.

“రామశాస్త్రిగారు బెజవాడయందు స్థాపించిన శ్రీవెంకటేశ్వర కళాశాలయందు ముప్పదు గురువిద్యార్థులు విద్యాభ్యాసమును జేయుచున్నారు. శాస్త్రిగారు స్వయముగను విద్యార్థులకు వైద్యశాస్త్రమును బోధించుచు మందులను జెనెడివిషమును సయితము నేర్పుచున్నారు. ఆంగ్ల శారీరక శాస్త్రాంశములను సయితమునేర్పించుచు సమగ్రమైన విద్యను గణపుచున్నారు. ఆయుర్వేదాభిమానులైన శ్రీముక్త్యురాజుగారు వైద్యకళాశాలకు చూ 1116 లు వారితోషికము నొసంగుటయే

గాకను విద్యార్థులకు పవిత్రములనిచ్చి వైద్యవిద్యా దానమును జేయుచున్నారు. సోదరభర్తృనిధి నిర్వాహకులును విద్యార్థుల కుపవేతనములనిచ్చి వైద్య విద్యను జోషించుచున్నారు. విద్యార్థులకు భోజనాది సౌకర్యమును గలుగజేయుచు నుచితముగను విద్యను కేవల సామంతులైనను సాధ్యముగాని పనియొనర్చుచున్నది. రామశాస్త్రిగారు విశేషమైన వ్యయప్రయాసములకు లోనై నిర్వహించుచున్న వెంకటేశ్వరవైద్యకళాశాలవారికిగల యాయుర్వేద వైద్యాభిమానమును విశదము చేయుచున్నది. రామ శాస్త్రిగారి పాండిత్యము వైద్యశాస్త్రాభి నివేళము చిరకాలవైద్యానుభవము గాఢాభిమానము శాంత స్వభావము శ్రీవెంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాలను నిర్వహించుటకు దగిన సామర్థ్యమును గలుగజేయుచున్నది. శ్రీరామశాస్త్రిగారి వైద్యమును వైద్య కళాశాలను బ్రశంసించుచు సదాశివయ్యగారు గణనాభినేనుగారు డాక్టరు చార్లెసుగారు మున్నగు మహాజనులు సదభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు. వారివైద్యాలయమును వైద్యకళాశాలను సందర్శించినవారందరూ మహాజనులు తెలిపిన సదభిప్రాయములతో నేతీభవింపగలరు. వైద్యకళాశాలను చిరస్థాయినిగ జేయుటకు ఇటీవల దానిని చట్టము ప్రకారము రిజిస్టరు చేయించియుండిరి. ఆ వృత్తాంతము ను జదివినవారలకు దాని ప్రయోజనము గాగలదు. ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారు చేయుచున్న మహాప్రయత్నములకు వైద్యవిద్యాభిమానులును ధర్మాత్ములును దోడ్పడి శాస్త్రిగారి సంకల్పము సఫలమగుటకు యథాశక్తిని దోడ్పడుటకు ప్రార్థితులు.

రైల్వే బడ్జెటు

డిమాండ్లు

జాతీయవాదుల వైఖరి

ప్రతిష్టంభము కవకాశములు లేవు

ధర్మ, ఫిబ్రవరి 24:—రైల్వేబడ్జెటునందు మొదటి డిమాండు త్రోసివేయబడునని స్వరాజ్యవాదుల నోరిక, స్వతంత్రపక్షమువారి ఆమోదము నొందలేదనియు, అగ్రతనబట్టి యీ అంశముపై వోటుచేయుటకుననియు, ప్రతిష్టంభము గావించుటకు అవకాశములు లేననియు తెలియుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

తమాషాలు

తండ్రి:—అమ్మాయి! నీగడియార మేమైనది?

కొమారుడు:—ఇదిగో నాన్న గారూ!

తండ్రి:—ఏమిటిది! నేను ఈగడియారము నీకు ఇచ్చినప్పుడు బంగారుమాత్రో యిచ్చినా? ఇప్పుడు వెండిమాత్రయన్నదేమి?

కొమారుడు:—అవును. నాన్న గారూ! విధివ్రాతల ననుసరించి మాత్రం మారుచుండునగరా?

ఒక ఉపాధ్యాయుడు ధార్మిక భూగోళవాదులను జెప్పుచు బాలురకు భూమి నీచుతో నిండియున్నది ప్రపంచముని తెలిపెను. బానిస భావకక్షిణిగిరించి గునించుటకు తిరిగి క్రిందివిషయము ప్రశ్నించెను.

ఉ:—భూమినిరకలిసిన నేనుగను?

బాలుడు:—బురదయగును.

విదేశవార్తలు

మధ్య ప్రాచ్యదేశము

బాంబులను వేయుట

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఇరాకు ట్రాన్సు జార్జియా లలో 1924 జనవరి మొదటి తేదీనుండి బాంబులను విమానముల నుండి చాలవర్యాయములు వేయుచును. ఇండియాలో రెండు పర్యాయములు వేయబడెను. ఇరాకు ట్రాన్సు జార్జియాలో విప్లవకారులను బాంబులకు ప్రయోగింపబడెను. బ్రిటిషు వారు 4 గురు చనిపోయిరి. ముగ్గురు తీతగాత్రులైరి. ఇంతవఱకు అపాయము గల్గెనని జెప్పటకు వీలులేదు. ఎంతఖర్చయినదీ సరిగా జెప్పటకు వీలులేదని కామన్వెస్థలో ల్యాన్సుబరీగారికి సర్ శ్యామ్లల్ హోగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సామ్రాజ్యము ప్రదర్శనము

ప్రభుత్వ ఆర్థికపరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ప్రదర్శనమునకు 8900,000 పౌనులు ఖర్చు అయినవి. 21000000 పౌనుల ఆదాయము గల్గెను. లాయన్సు బ్యాంకువారు ప్రదర్శనాధికారులకు 1800000 పౌనులను పెట్టుబడివెట్టిరి. ఇంకొక 150000 పౌనులను ఇన్వెస్టియెన్సుడి ప్రదర్శనాధికారులు. ప్రదర్శనార్థము ఆర్థిక పరిస్థితులను మెచ్చుకేయుటకు ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి.

హైకమిషనరు ఉత్తరువులేనీ సామ్రాజ్యతరపువులు ప్రదర్శనములో ఉపయోగించబడవు.

మత్తుపదార్థముల చెడుగు

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—తయారుచేయబడు మత్తుపదార్థములను పరిశీలించుటకు జనీవాలో చేయబడిన తీర్మానములు ఎంతయు లాభకరముగ నుండుననియు చీనా ఆమెరికా తొలగుట విచార కరమనియు మత్తుపదార్థములే విస్తారము దొంగతనముగ ఎగుమతి చేయబడుటచే ఈవిషయమై జాగ్రత్త బెట్టుటకు పూనుకొనుట చాలమంచిదని టైముపత్రిక వాదనాచున్నది.

అల్లా కూరు టడ

లో 744 బేళ్ల ప్రతి చెడలేదనియు 750 బేళ్ల కొంచెము పాడైనదనియు ఈ ప్రతిపత్తిను ఆప్సించిననియు సింగ పూనువార్తలు చెబుతున్నవి. ఇంకను 2500 బేళ్ల ప్రతిని (చెడినది) అందజేయవలెను. మరల 24 తేదీని పడవను సముద్రములో పయనమునకు ప్రయత్నించెదరట.

యుద్ధపరికరములను దగ్గించుట

జరుపనున్న మిత్రమండలి సమావేశము

భూనైన్యములు వైమానికదళము

లీపెల్టె, ఫిబ్ర 28:—అంతర్మిత్రమండలి సైనికపరిశీలన సంఘనివేదికమున ఆయా ప్రభుత్వములవారు పరిశీలించుచున్నారు. వెర్నెయియ్ ఒడంబడిక సలహాసంఘమువారుగూడ ఆలోచించుచున్నారు. వెర్నెయియ్ సంఘమువారు ఈవారము చిరుగున రాయబారుల సభవారికి అంద జేసెదరట. ఈనివేదికలో ఏమున్నదీ ప్యారీసులండన్లో రాయబారులు జరుగుటలేదు. ఇంత త్వరలో చాంబర్లెనుగారు ప్యారీసుకేగి మోరియటు గారితో ప్రస్తావించుననుటగూడ నిజముగాదు. ఈవిషయమై సభను జరుపుటకు ఒక్కగ్రేట్టుటెటను ప్రాంసుకే అధికారములేదు. మిత్రమండలి అందరూ కలిసిచేయవలెను. ప్రస్తుతమేదియు ఎప్పుడు జరుగనదీ ఎక్కడ జరుగనదీ నిశ్చయించలేదు. నాకాద భయము గూర్చి జరుపదలచుకొను విషయములో వైమానికభూనైన్యములను గూర్చి సభలో ఆలోచించెదరాయని కామన్వెస్థలో కెన్వర్థిగారు అడుగ అట్టి చర్చలను జరుపుటలేదనియు సాధారణవిషయములను గూర్చి క్లబును గాత్రో ఆలోచించితి ననియు ప్రస్తుతము ఇంతకంటె జెప్పటకు వీలులేదనియు చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఆంగ్లసర్దారు స్వాకుమాత్య

హంతకులను గుర్తించుట

కయిరో, ఫిబ్రవరి 28:—ఈహంతకులే పూర్వముకత్త పిరామిడ్సునగ్గర బాంబులను వేసిన దేలెను. ఇందులో ఒక్కరు ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. స్నేహితు లీతనిని ఎడారిలో పొలివెట్టిరి. మృతునితల్లికి గొప్పలంచమునిచ్చి ఊరకొనవెట్టిరి. కాని ఇప్పుడామె ఆప్యతైంతమునంతను జెప్పెను. మృతునితల్లిరచునకై పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

ఈహత్యలో అనుమానించబడి ఆరెస్టుజేయబడిన నోరా షీచే, జనులు ప్రభుత్వమున దేశమునహేయమౌతిగనున్న ఆతనిని విడుదలజేసిరి.

మాస్కోలో బ్రిటిషు ప్రతినిధి

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

లీపెల్టె, ఫిబ్ర 28:—ప్రస్తుతసందర్భములో మాస్కోకు బ్రిటిషురాయబారిని బంపదలంచలేదని చాంబర్లెనుగారు తెలియజేసిరి. పరిస్థితు లన్నిటిని కనిపెట్టి చూచుచుండమని ఇదివరలోనే జెప్పితినిరి.

తర్కి - ఇంగ్లండు

ప్రతినిధిసమన్వయ

లీపెల్టె, ఫిబ్ర 28:—తర్కిలో నియమించబడు బ్రిటిషు ప్రతినిధిని రాయబారిని లేక మంత్రినా యని చర్చించుచు న్నారమునియు ప్రస్తుతమంతకంటె ఎక్కువగ జెప్పుటకు వీలులేదనియు ప్రధానామాత్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ బత్తుగారు చనిపోయిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్వెస్థలో ప్రశ్నలు

భారతీయులను నైన్యములో జేర్చుకొనుట

లీసిఫార్డులు

లండన్, ఫిబ్ర 28:—ఇండియాలో నైన్యమును భారతీయులకు జేయబడునమై ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్య మేమని కామన్వెస్థలో వార్తాపత్రికామిల్ని గారడగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారింకను మడిమను సంఘమువారి నివేదికమునగూర్చి ఆలోచించుచున్నారనియు ప్రస్తుత మేదియు జెప్పుటకు వీలులేదనియు లీకవిషయనిఫార్డులను అమలుజరుపుటకు కాసనము లనవసరమనియు దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలనచట్టమును సవరించుటగా జేసెదమనియు వింటర్లను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

లీక్విల్టె, ఫిబ్రవరి 28:—సార్వభౌముడు రాత్రి హాయిగ నిద్రపోయెను. క్రమేణ యభివృద్ధిని గాంచుచున్నాడు. ఆరోగ్యము పూర్తిగ గురుగుటకు కొన్ని వారములు పక్షిణయూరపులో సముద్రపయనమును గావించవలెనని వైద్యులు తెలియజేసిరి. ఒకపక్షములోజాలలో రాజు బహుబుధేనచ్చును. ప్రభుత్వరీత్యా వినతిపత్రములను సమర్పించుటగాని, సత్కరించుటగాని ఏమియు జరుగవు. ఎవరికని. తెలియదో ఆను నటుల బోయివచ్చెదరు. ఎవరును వీరినిజూడ వీలులేదు. సార్వభౌముని శిరోస్థాస్థితి మామూలు ఆరోగ్యవిధానమునకు సచ్చినది. పగలు వేడితగ్గినది. రాత్రి మోచిన్నది. రాజు పయనమునకు ను యవరాజుపయనమునకు అడ్డురాదు.

సార్వభౌమునితో చక్రవర్తినిగూడ వెంటబడును. మధ్యరా సముద్రమునుండా సార్వభౌమచంపకుల పయనము గా నచ్చును.

రాజు లేనపుడు రాజ్యాంగవ్యవహారములకు నడుపుటకు ఒకసంఘమును నియమించెనను విషయమునుగూర్చి క్రిటిక్ ఫ్రెన్చు నిర్ణయించువరకు ఏమిజెప్పటకు వీలులేదనిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

జపానుకు భయములేదు

సింగపూరునుండి జపానుకు 2800 మైళ్ళదూరమున్నది. అందుచే జపాను భయపడవలసినదేము. వాషింగ్టన్ బంధించిడిక ప్రకారము జపాను, క్రేటుట్రుట్రు కాంతిని స్థాపించుభాగ్యతను వహించినది. అందుచే జపాను దీనివలన భయపడవలసినదేదని బాల్బినుగారు కామన్సుస్థలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిపటాలము

లో తరిఫీదునిమిత్తము భారతవిద్యార్థులనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన సిఫార్సును ఆలోచించెదమని వింటర్నస్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఎబర్డు అధ్యక్షుడు

'అప్పెండికేటిన్' రోగమునకు శస్త్రచికిత్స

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 28:—నేడుఎబర్డుఅధ్యక్షుడును అప్పెండికైటిసుకు శస్త్రచికిత్సచేసిరి. ఈచికిత్స కాలములో చాక్లరు లూథరుగారు అధ్యక్షపదవిని జూచెదరు.

తర్కిలో బిట్టిషు ప్రతినిధి

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—తురుష్క ప్రభుత్వముతో ఉత్తర ప్రభుత్వములను జరుపువరకు తర్కిలో బిట్టిషు రాయబారిని ఏర్పరుచుటయొ మంత్రి సేర్పరుచుటయొ శిష్యుడు వీలులేదని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

బొంబయిలో శిశుమరణము

భయంకరమగు సరిఖ్య

నల్లమందు వేయుటయే కారణము

బొంబయిలో పారిశ్రామిక ప్రాంతములో పుట్టి పిల్లలను నూటికి 98 మందికి నల్లమందు వేసెదరనియు ఏడవకుండ పడుకొనుటకు నల్లమందు వేసెదరనియు ఈ సమయమున తల్లులు కార్యాగారములందు పనిచేసికొనుటకు బోయెదరనియు కామన్సుస్థలో జూరప్రెసుగారు తెలియజేసిరి.

బొంబయిలో వేయికి 666 పసిపిల్లలు చనిపోవుచున్నారు. లండనులో 1000 కి 80 మంది చనిపోవుచున్నారు.

ప్రభుత్వ లెక్కలప్రకారము 178.11 మంది చనిపోవుచున్నారనియు 680 మంది గాదనియు పిల్లలకు నల్లమందువేయు విషయమై బొంబయి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియు వింటర్నస్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

సర్ వెస్లీవిల్కెన్ గారి రిసంఖ్యను దనకు తెలియజేసిరిని జాన్సన్ గారు తెలియజేసిరి.

తనకు తెలిసినసంగతులు బొంబయి ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిరిని వింటర్నస్ ప్రభువు తెలియజేసిరి.

వింటర్నస్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగ లేక పోవుటచే సాధ్యమైనంత త్వరలో పార్లమెంటు మరల సమావేశ మగునపుడు ఈవిషయమును అడిగెదమని జాన్సన్ గారు తెలియజేసిరి.

ఆల్బేనియాచమురు సౌకర్యములు

విషయమై ఇటలీ ప్రభుత్వముతో రాయబారములు జరుగుచున్నవనియు వ్యవహారము అనుకూలముగనే ముగియవచ్చుననియు కామన్సుస్థలో చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్యారిసులో

బిట్టిషు కర్తాగారములు

ప్యారిసులో ప్రెంచి పనివాండ్రతో బిట్టిషు సైకిలు సామాను కంపెనీ నేర్పాటు చేయుటకు బర్లింగుహాంకంపెనీవారు ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. మారకపుచిక్కులచే ఈనీర్పాటుచేయ నిశ్చయించిరట. ఇతరబిట్టిషుకంపెనీలుగూడ ఇటులనే చేసెదరట.

ఇండియను సైనికోద్యోగులు

జీతములను పించులను తగ్గించువిషయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఇండియను ఆర్మీఆఫీసరుల (ఇండియా సైనికోద్యోగుల) జీతమును పించులను తగ్గించువిషయమై తీర్మానమును జేసిరా యని కామన్సుస్థలో నడుగ దీనిని గురించి జెప్పటకు వీలులేదనియు ఈవిషయమై బర్లెన్ హౌస్ ప్రభువును ఆంతయు తెలియుననియు త్వరలో పరిష్కారముచేయు అవసరము నెరుగుదురనియు క్రొత్తగ జేయబడిన ఇండియా రేట్లుగూర్చి ఇంకను ఆలోచించుచున్నారనియు ఇవి ఎక్కువగనే యుండుననియు పించులనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ తీర్మానము జేయబడుననియు వింటర్నస్ ప్రభువు నుడిచెను.

డి. పి. హెచ్. పట్టమవసరమా

ఆరోగ్యాధికారి పదవికి?

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆరోగ్యాధికారి పదవికి డి. పి. హెచ్. పట్టము జొందరివానిని నియమించిన సంగతిని గూర్చి విలియం గ్రాహాంగారు తెలియజేయ ఈ అధికారికి చాల అనుభవము ఆతనికిన్న గొప్ప అర్హతనుబట్టి ఇవ్వవలసినవైననియు ఇతడు చేసిన సేవకు సంబంధించిన వివరములను వింటర్నస్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

ఈ ఉద్యోగమునకు డి. పి. హెచ్. పట్టమున్నవారిని గాని ఇతరులెవరిని నియమించరానని ప్రత్యేకముగ ఉత్తరువున్నదట. 1918 లో ఈ ఉద్యోగముకు పుష్కలమునైనపుడు భాయిము జేయవలసినపుడు జేయలేదనియు ఇపు డెందులకు జేసిరిని యడుగ నై ప్రభుత్వము నిచ్చిరి.

తుర్కీ గ్రీకు తగవు

ప్రజలను మార్చుకొనుట

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానపురీషు

గ్రీకు మతగురువును చెడలగొట్టువిషయమై తమకు సంబంధించినది గాదుగాన ఆవిషయమై ప్రత్యుత్తరము నియదలచుకొన లేదనియు 1918 అక్టోబరు 30 లేట్ లోపుగ కాపాన్ టునోపిటలో కొన్ని ప్రజలనులందున్న గ్రీకులను మార్చుటకు వీలులేదనియు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారు తీర్మానించిరి.

తర్కీ ఈతీర్మానమునకు అంగీకరించు ననుకొనుచున్నారట. గ్రీకుల కీతీర్పు తృప్తికరముగ నున్నది.

నగేలియనులో చమురుసౌకర్యములు

సింగ్ల రుకంట్లాక్సు రద్దుజేయవలెననుట

మాస్కో, ఫిబ్రవరి 28:—1922 లో ఉత్తరనగేలియనులో చమురుకంట్రాక్టు విషయమై జేసికొన్నవరతులను నెల జేర్చకపోవుటచే ఆకంట్రాక్టును రద్దుజేయవలెనని మాస్కోజిల్లా కోర్టుకు 'చీఫ్ కన్ సెన్సుకమిటీ' వారు తెలియజేసిరి.

డొమినియనుహక్కులు

కనడా రాజ్యాంగవిధానము

అట్టవా, ఫిబ్రవరి 19:—అప్రేలియా, దక్షిణఆఫ్రికా, ప్రిన్స్టెటులలేనే రాజ్యాంగమున మార్పులనుజేసికొని వ్యవహరించుటకు కనడాకు అధికారవిషయవలెనని కనడా పార్లమెంటుసభలో తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. కాని స్వల్పసంఖ్యాకు లిదివరలో ఇచ్చిన సౌకర్యములను రద్దుజేయుకుండ ఏర్పాటుచేయవలెననిరి.

ఇదికూడదని మార్టిన్ గారు ఆశ్చర్యించి ఇటీవల పిలికపు నిల్లు తీర్పును దృష్టాంతముగ జూపిరి.

మందు అన్ని రాష్ట్రముల ఇష్టమును తెలిసికొన్న గాని ఇట్టిమార్పును గోరరాదనియు అన్ని రాష్ట్రములవారును ఉత్తర ఆమెరికాఆక్సును సవరణచేయుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు సమావేశము గానున్నారనియు అబడంబడిక కుదిరినచో ఇతరమార్పులను జేయుటకు వీలుగుననియు లాపోయింటుగారు నుడిపినపిమ్మట చర్చ ఆపుజేయబడెను.

తురుష్కుల ఉపద్రవము

భేనులోజరుగు సంగతులు

గ్రీకుల భయము

లండన్, ఫిబ్ర 20:—తురుష్క భేనుదేశములో తురుష్కులైనకప్రచలనమునుగూర్చి గ్రీకు చాల భయపడుచున్నది. గ్రీకు మతగురువును చెడలగొట్టిన దాడిగ ఎక్కువగ నున్నదట. తురుష్కులు ఇంకను విజృంభించుచో గ్రీకులు ప్రతిఠింప దీసికొనెదరు. ఇంతవరకు కయ్యమునకు దిగుటకు గ్రీకులకు ఇష్టములేదు. అందుచేతనే మతగురువును చెడలగొట్టు విషయమై అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమునకు పదలిరి.

కోతుల నెగుమతిజేయుట

కామన్సుస్థలో ప్రశ్న

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—'థైయెంట్' యొక్క 'గ్లాండు' నిమిత్తము జర్మనీకిని, ఇంగ్లాండుకును ఇండియానుండి బ్రతికియున్న కోతులను ఎగుమతిజేయువిషయమై తెలుపుచు ఈ న్యాయస్థానమున మార్పుటకు ఏమిదర్యను దీసికొనెదరని ల్యాన్సుజిక్ గారు రడుగ ఈవిషయమై బర్లెన్ హౌస్ ప్రభువు ఇండియా ప్రభుత్వమును, లండనునుకముల అధికారులను దీనికిసంబంధించిన కారితములన్నిటిని బంపవలెనని గోరెనని వింటర్నస్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

విమానములో తపాలనుగొంపోవుట

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 28:—యూనైటెడ్ స్టేట్సునుండి బెర్మూడాకు 12 గంటలలో తపాలను 'జెడ్ ఆర్-8' విమానములో గొంపోయెననియు ఇంగ్లాండుకుగూడ తపాలను బంపుటకు ఆలోచించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

పవిత్రపు తివాసీ

హైదరాబాద్ పరిశీలకులచే పవిత్రపు తివాసీని ఈవీడు మెక్కాకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు బంపదలచుకొనలేదట. తీర్మానమును బోగూడదనియు బోదలచుకొన్నవారు అపాయమునకు సిద్ధమై బోవలసియుండుననియు ప్రకటించ జేసెదరట.

ఇబిన్ సాదుగారు

సిద్ధి అహ్మదుగారితో ఆలోచించు చున్నారనియు దీనివలన కొంతవరకు వ్యవహారము తేలవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నారు.

బెంగాలు మంత్రుల తీర్మానము

మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక

లండన్, ఫిబ్ర 19:—బెంగాలుమంత్రులను నియమించుటతో బెంగాలుకావసరపడవారు నెగ్గుట మాంటుఫర్డు విధానమునపు విజయమునకు దృష్టాంతము. ఇది మొదటిజయము. చాల గొప్పది. ఈతీర్మానము దానుగారిపత్తులు నిరర్థకములు నివ్వరీ యోజనముని జేయుగ్రహించినదని చాటుచున్నది. దానుగారి విధానముకంటె లాభకరముగ నుండునట్టియు తక్కువ సంఖ్యల ముగలదానిని గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. దీనిని నెహ్రూ గారు మరచిపోరు. దానుగారికంటె ఎక్కువజాగ్రతను, నెహ్రూ గారు జూపిరి. ఇది నెహ్రూయగారికి ప్రోత్సహకరముగ నుండగలదని మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

బ్రహ్మరి

శ్రీదయానంద సరస్వతీ స్వాములు

వారి సంక్షిప్త జీవన చరిత్ర

వలయువాడు మంగిళాడి పురుషోత్తమేశ్వరగారు పిమ్మర తలుకులొకా అని వ్రాసిన బడయగలరు.

భారత కార్యాలయపు కర్తవ్యము

పిల్లరుగారి హితము
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

అంధకా, ఫిబ్రవరి 24:—నేటిదినము కామన్వెస్థలో
రక్షణకర్తవ్యముల విలువై చర్చనందర్శనమున పిల్లరుగా రిట్లు
విప్పిరి:—ఈవిషయమున భారతకార్యాలయమువారే ముం
కుగ పనిచేయువలయున్నది. నూతనవిధానములందు పాట ౧౧
గొనుటకు ఉత్సాహము చూపవలెను. ఇట్టిప్రవర్తనము స్వల్ప
భముకొరకు (బిట్టిపువారు భారతదేశమునకు వెళ్ళినను దురభి
ప్రాయమును తొలగించును. ఆకర్షణకరమిటీవారిని వేదికమునందు
నూచించుట వధియున భారతదేశమునందు రైల్వేలను వృద్ధిపర
చుట అత్యవసరము. కలకత్తాలో కొత్తగా కాంటినియెంట్రీని
నిర్మించుటకూడ అవసరము. ధనము లేక ఈపనులు నిలచియున్నవి.

కురుల తిరుగుబాటు

నైనిక శాసనము అమలునం దుంచబడుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త

కాన్సుటాంటిన్ పిలు, ఫిబ్రవరి 24:—కురుల తిరుగు
బాటు వ్యాపించుచున్నది. తూర్పుప్రదేశములందు నైనిక శాస
నము అమలునం దుంచబడినది.

పద భ్రష్టుడైన

బాల సార్వభౌముడు

హైదరాబాద్ రాజకీయపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

దీక్షింగు, ఫిబ్రవరి 24:—పదభ్రష్టుడైన బాల సార్వ
భౌముడగు నుయనటుంగుగారు టీంబు సెనునందలి జపాను
లెగేషనుకు వెళ్ళిరి. హైదరాబాద్ ప్రతికలయందు భయమును
కలుగజేయుచు తనపట్ల దౌర్జన్యమును పురిగొల్పుచు వ్యాసములు
ప్రకటించబడుటచే తానిట్లు వెళ్ళవలసివచ్చెనని జపానీస్ లెగేషను
వారు తెలుపుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఈబాలుడు జపానువారి
ఆదరణను ఒక హోటలునందు నివసింపుచున్నాడు.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1-3-1925 తేదీనుండి ఈతనిపదారికి సంబం
ధించిన బ్రాడ్ గేజ్ సెక్ నుమిదుగా బోవుబండ్ల
రాకపోకలందు కొన్నిమార్పులు చేయబడును.
అందులో ఈదిగువ తెలుపబడినవాటిని ముఖ్య
ముగా గమనింపవలెను.

నెం 7 రు వెంగళూరుమెయిలు మద్రాసునుండి రాత్రి
8 గం.50 నిమిషములకు బయలుదేరి వెంగళూరుసిటి మరునటి
దినం ఉదయం 6 గం.40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 8 రు వెంగళూరుమెయిలు వెంగళూరుసిటినుండి
రాత్రి 8 గం.50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 24 రు వెంగళూరునుండి మద్రాసు మధ్యా
హ్నము 2 గం.35 నిమిషములకు చేరును. ఈబండి బేసిక్ డ్రిడ్జి
స్టేషనువద్ద ఆగదు.

నెం 8, 4 రుల ఎస్. వి. ఆర్. మెట్టుపోయంమెయి
లుల తిరువళ్ళూరు, వాల్తూరు, గుడియాతం, అంబూరు
స్టేషనులవద్ద ఆగను.

మద్రాసునుండి బొంబాయికిపోవుమెయిలునుండి తిమ్మ
నదర్ స్టేషనువద్ద ఆగదు.

నెం 21 రు బొంబాయి ఫాస్టుపాసంజరు ఆగ్గి-గిం
ఉదయం 8 గం.55 నిమిషములకు చేరి ఆచ్యుటనుండి 9 గం.8
నిమిషములకు బయలుదేరును. రేడిగుంట పగలు 10 గం.48
నిమిషములకు చేరి, ఆచ్యుటనుండి 11 గం.7 నిమిషములకు
బయలుదేరును.

నెం 159 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బొరింగుపేటనుండి
ఉదయం 6 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 188 రు లోకల్ ప్యాసంజరు సామర్ కొటనుండి
పగలు 11 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 86 రు లోకల్ ప్యాసంజరు తిరువళ్ళూరునుండి ఉద
యం 6 గం.25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 86 రు గుత్తిమిక్కడ గుత్తినుండి ఉదయం 7 గం
25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 59 రు పాన్సేరిలోకల్ రాయపురమునుండి ఉద
యం 6 గం.20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 28 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు రాజమండ్రినుండి
ఉదయం 6 గం.50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పాటు
చేయబడును.

నెం 76 రు లోకల్ ప్యాసంజరు (సోమవారమునుండి
కుక్రవారమువరకు) అవడినుండి సాయంత్రము 5 గం.35 నిమి
షములకు బయలుదేరి మద్రాసు 6 గం.40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 185 రు లోకల్ ప్యాసంజరు మద్రాసునుండి
మధ్యాహ్నము 1 గం.30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయ
పురము 1 గం.50 నిమిషములకు చేరును.

నెం 29 రు కావలి ప్యాసంజరు మద్రాసునుండి మధ్యా
హ్నము 12 గం.15 నిమిషములకు బయలుదేరి కావలి రాత్రి
8 గం.5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 80 రు కావలి ప్యాసంజరు కావలినుండి ఉదయం
5 గం.35 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు మధ్యాహ్నము
1 గంటకు చేరును.

నెం 121 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బిటగుంటనుండి ఉద
యం 4 గం.45 నిమిషములకు బయలుదేరి కావలి 5 గం.20
నిమిషములకు చేరును.

నెం 122 రు లోకల్ ప్యాసంజరు కావలినుండి రాత్రి
8 గం.15 నిమిషములకు బయలుదేరి బిటగుంట 8 గం.50
నిమిషములకు చేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లు రద్దుచేయబడును.

బొరింగుపేటనుండి మధ్యాహ్నము 2 గం.10 నిమిష
ములకు బయలుదేరి మార్కెట్ ను 2 గం.55 నిమిషములకు
చేరు నెం 167 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

మార్కెట్ నునుండి మధ్యాహ్నము 12 గం.5 నిమిష
ములకు బయలుదేరి, బొరింగుపేట 12 గం.50 నిమిషములకు
చేరునట్టి నెం 168 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

మద్రాసునుండి మధ్యాహ్నము 12 గం.5 నిమిషములకు
బయలుదేరి పాన్సేరి 1 గం.17 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం
29 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

పాన్సేరినుండి మధ్యాహ్నము 1 గం.30 నిమిషములకు
బయలుదేరి రాయపురము 2 గం.52 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం
80 రు లోకల్ ప్యాసంజరు.

ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లు పెరంబూరు
దాక నేపోయి నిలిచిపోవుటకు బదులు విల్లివాకము
వరకు పోయి నిలిచిపోవును.

రాయపురమునుండి ఉదయం 6 గం.35 నిమిషముల
కు బయలుదేరు నెం 101 రు బండి.

మద్రాసునుండి ఉదయం 9 గం.20 నిమిషములకు బ
యలుదేరు నెం 71 రు బండి.

రాయపురమునుండి పగలు 11 గంటలకు బయలుదేరు
నెం 98 రు బండి.

రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం.46 నిమిష
ములకు బయలుదేరు నెం 127 రు బండి.

ఈదిగువ తెలుపబడిన లోకల్ బండ్లు పెరం
బూరునుండి బయలుదేరుటకు బదులు విల్లివాకము
నుండియే బయలుదేరును.

పెరంబూరునుండి పగలు 10 గం.7 నిమిషములకు బయ
లుదేరుచుండు నెం 72 రు బండి.

పెరంబూరునుండి సాయంత్రము 6 గం.21 నిమిషముల
కు బయలుదేరుచుండు నెం 128 రు బండి.

పెరంబూరునుండి ఉదయం 8 గంటలకు బయలుదేరు
చుండు నెం 102 రు బండి.

పెరంబూరునుండి పగలు 11 గం.44 నిమిషములకు బ
యలుదేరుచుండు నెం 94 రు బండి.

సాధ్యమైనచోట్లలో బ్రాంచిలై నలబండ్లు ముఖ్యలైన
లమిదగా బోవుబండ్లకు అనుకూలముగా నుండునట్లు మార్పు
దినవి.

తెలిస్తేనుండును త్వరలోనే అనుకూలమునకు దొర
కుకాలపరిమిట్టికను చూచిన వివరములు పూర్తిగా తెలి
యను.

భారత శాసనసభ

నైనిక విషయము

ఖర్చులను తగ్గించుట

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 24:—కొన్ని కొన్ని చోట్లలో వివిక్
సేవకు నుంచి నైన్యపుఖర్చును తగ్గించువిషయమున దొరతనము
వా రేమిచేసినని గోస్వామిగారడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారిం
చి సాధ్యముకాదని విడిచివేసినని బల్లెనుగారు చెప్పిరి. మరియొ
క ప్రశ్నకు వారిట్లు జవాబుచెప్పిరి. ఇంచితేపుకమిటీవారు చెప్పి
న ప్రకారము (బిట్టిపు నైనికలను తగ్గించుటయేగాక 1925-26లో
ట్రూపింగు సమయమున 8 వ బిట్టిపు ఆర్మీకడలమును గూడ
తీసివేయవలసినదని యిండియానుంగ్రెగా రిప్పుడూ యుద్ధకా
ర్యాలయమునకు నోటీసు నిచ్చియున్నారు. ఇప్పటికే కొంత
సప్తమురావచ్చును గనుక యింక తగ్గింపరాదని నేనానాయకుడు
చెప్పియుండెను. (బిట్టిపు నైనికలసంఖ్య 1924 లో 59152 ను
1928 లో 67748 కను 1914 లో 72072 నైయున్నది. ఇండియన్
అఫీసరులతో కూడ యిండియనునిపాయిల సంఖ్య 1914 లో
180089, 1928 లో 174891, 1924 లో 169012 నైయున్న
ది. రాయలు వైమానికదళముమీద ఖర్చు 1924-25 లో
1,83,04950/- యై యుండెను. 1925 జనవరినాటికి వైమా
నిక సేనలో (బిట్టిపు అఫీసరులు 218, (బిట్టిపువారే యితరయు
వోగములలో 1785, ఇండియను సాంకేతిక శాఖలో 158,
యిండియను గుస్తాలు 81 మంది, ఇండియను అనుచరులు 698
మందియు నుండిరి. వాయుశాఖలో పనిచేయుటకు భారతీయు
లు 8 గారాయని చమన్ లాలుగా రడుగగా దానివిషయమై ఇండి
యానుంగ్రెతో దొరతనమువా రాలోచింపుచున్నారని బల్లెను
గారనిరి. స్టీవరులు కావలసివచ్చినపుడెల్లను రైల్వేపరిపాలకులు
స్టీవరులనుముద్దారా పనిజరుపుకొనిరిని సిమ్లాగారు ఆశీగా
రికి జవాబుచెప్పిరి. ఈపద్ధతిని మార్పు విషయము రైల్వేకేంద్ర
సలహాసంఘమువారిలో ఆలోచింపబడుచున్నది.

పబ్లిక్ అకౌంటు కమిటీనివేదికమును సర్ బాసిల్
బ్లాక్ బుగారు నివేదించిరి. వేరువేరు శాఖల సనుసరించియున్న
సలహాసంఘముల నెన్నుకొనుటకై సభవారు తరువాత పాసెలు
సంఘముల నెన్నుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. తరువాత చర్చ
లేకుండ సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండరు మద్దతినుగారి తెయిలుకాసన సవరణ
చట్టమును బల్లెనుగారి కాంటనుమెంటు కాసనసవరణ చట్టమును
సభలో ఆమోదింపబడెను.

ఈచట్టములు రెండును గడచినవారములో ప్రవేశపెట్ట
బడెను. కాంటనుమెంటు గృహనివేశన కాసనమును సవరణ
జేయుచట్టమును బల్లెనుగారు ప్రవేశపెట్టిరి.

నాశాశాసన సవరణచట్టము

హాజియాత్రికులు

హాజియాత్రికులను తిరుగుట కెట్లకు డబ్బుకట్టమని
నిర్ణయించి యుద్దేశ్యముతో భోరుగారు యిండియన్
వా టి ఇన్ నా కా శా స న ము ను సవరణజేయు చట్టమును
విచారింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. సెల్వకమిటీవారు
సెప్టెంబరులోనే నివేదికను పంపియున్నారు. ఆలోచించు
టకు 1 సంవత్సరము వ్యవధికలను గాన ఆ చట్టమును కడ
పారించదువనుని పథన తొందరచేయవలసి వచ్చినదని ప్రభుత్వము
వారి ననుటకు పిలువెడు. ఆచట్టమును ఆలోచింపవలసినదే నని
హాజివాటియాద్దీనుగారు బలపరచిరి. కాసనములు చేయవలసినదని
హిందూదేశములోని మహమ్మదీయాభిప్రాయముని వారు చెప్పి
రి. ఆచట్టమును ఉన్నప్రకారముగా విచారింపుటకు పిలువబడి
ని మాల్దీవులమహమ్మదుసెఫీ గారు అడ్డగించి దానిపై డిక్టో
వ్యాసమునుగావించి యామాదిరి నూచన 1905 లో నొకపరా
యము మహమ్మదీయాభిప్రాయముచే నిరాకరింపబడె ను
చ్చిరి. ఉపవ్యాసమునిచ్చునపుడు, చిన్నచిన్న భారతనాక
సంఘములను యాభిమానపలెనని చూచుచున్న బిట్టిపునాక
సంఘములకు ఏలసోయము చేయవలెనని వారిడిగిరి. ఈ షో
టిలో పోవుచున్నపుడు క్రమము తప్పరాదనియు చెప్పవలసి
విషయమును గూర్చియే చెప్పవలెననియు అభ్యుత్తడు మంద
చెను. యాత్రికులలో చాలమంది తమయిండ్లనుండి మొదటి
రిబయలుదేరునట్టి పల్లెటూరివారనియు కాబట్టి చట్టము నిర
రంపబడవలె ననియు చెప్పిరి.

ఈ చట్టము హాజియాత్రికులతో అనవసరపోకలము
గించుకొనుటలేదని మహమ్మదు యామాలుగారనిరి. అది గ
యాత్రికులు తేడాలో విడువబడకుండ వారిని రక్షించు
టము అవసరమైయున్నది. డబ్బుంపేసే మతములో య

అజీరు మార్వారా కొకశాసనసభ

ఈ తీర్మానము భారతశాసనసభలో నిరాకరింపబడెను

హరబిలాస్ శార్దా

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 24:—అజీరు మార్వారాలో కొక శాసన సభను స్థాపింపవలెనని సభాయుక్తుడగు రాజప్రతినిధికి యీసభ శిఫారసు చేయుచున్న దని హరబిలాస్ శార్దా గారు ప్రతిపాదించుచు యిట్లు చెప్పిరి. అజీరు మార్వారాను ఒక చిన్న రాష్ట్రముగా భావింపరాదు. రాజకీయముగాను దేశరక్షణార్థమును దానికెక్కువ ప్రాముఖ్యత కలదు. రాజపుటానాకు హృదయమై అజీరు చరిత్రలో ప్రసిద్ధిగాంచియున్నది. హిందూదేశమున హిందూరాజులకిది కడపటిముఖ్యస్థానముగానూండెను. యాదవసమయమున యీ చిన్న రాష్ట్రము సగటున అజీరు రాష్ట్రములకంటె యెక్కువమంది సైనికులను పంపియుండెను. బుద్ధివికాసమును తిలకించినను శాసనసభలుగల తక్కిన రాష్ట్రములకిది యంతమాత్రమును తీసిపోదు. చదువే యెలవడికి ప్రధానపరీక్షయైనచో అజీరు మార్వారాలో 118 (?) గురుకులు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో 87 ను పంజాబులో 25 మాత్రమే యున్నారు. ఓటరులలో నూటికి 75 మంది భారతశాసనసభకు తమప్రతినిధుల నెన్నుకొనుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన మ్యూనిసిపల నిబంధనలుగాని యితర నిబంధనలుగాని చాలపురాతనముగానున్నవి. ఇది షేడ్యూల్డు జిల్లాగా పరిపాలింపబడుచున్నది. దీనికి కారణము అది వెనుకబడియున్నదనికాదు. మరియేమనగా, రాజపుటానాలో వ్యవేశసంస్థానములతో యిండియా ప్రభుత్వమునకు గల విధానమును అభివృద్ధిచేయుట కట్టిపడగ అవసరమై యున్నదని. కాని యిప్పుడు బ్రిటీషు విధానాదర్శము మారిపోయినది గనుక యీ రాష్ట్రమును సంస్కరణములయొక్క తాదాముల ననుభవించవలెను.

పండిత మోమలార్ నెహ్రూ:—ఏమిటా లాభములు? హరబిలాస్ గారు:—పరిపాలనలో భారతీయుల కెక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చుట. తానుచెప్పిన ప్రస్తుతస్థితిని తెలియజేయు షిట్టి వాక్యములను ఆక్షుప్తపద్యములతో వివరించి మరయు నిట్లు నేను. అజీరుకుంటె తక్కువజనసంఖ్యగల కూర్మకు యిండియాదొరతనమువారు శాసనసభ నొసంగియున్నారు. ఆక్షుప్తలో యీలాటి గొప్పపట్టములు గూడలేవు. 15 గాని 20 మందిగాని సభ్యులపరిపాపును గావున కర్మగూడ విశేషముగాకాదు. పరిపాలనలో ప్రజలకు పాఠ్యములసేవనని రాజప్రతినిధి హిందూదేశసంస్థానప్రభువులకు చెప్పియున్నాడు. రాజపుత్రస్థానమునకు హృదయమైయున్నట్టి అజీరుకు శాసనసభ నిర్మింపకంటె యీయాదర్శమునకు మరియొకటి సాయపడజోదు.

వస్తువును విడిచిపెట్టి నీడ నడుగుచున్నదని ఆ వస్తు గారు యీ రాష్ట్రము నడ్డు పెట్టిరి. వైకా ల్యము షేడ్యూలు చేయబడినంతమాత్రము ననదివెనుకబడియున్నదని అర్థముకాదు. శాసనసభ స్థాపించినప్పటికంటె యిప్పుడే దానినిబంధనలను మార్పులనులభ్యము. దానిచే కాళ్ళమును బట్టియుజనసంఖ్యనుబట్టియు అధికమునుబట్టియు అజీరును సహజ హక్కులిచ్చి తీరవలెను. కాబట్టియు అజీరు మార్వారాను ఒక జిల్లాను గల హక్కు లీయవచ్చును జిల్లా లలో షిట్టిలాకు శాసన సభ కలదు? ఒక చేళ శాసన సభయున్న పరిపాలన యెట్లుసాగును? అనేక పనులను నిర్వహించవలసియున్నట్టి ప్రధానకమిషనరొక్కడే యున్నా

చేయుచు యున్నది గాని తేటన్నను చేయవలసినదనిలేదు. దీని విషయమై జేమయతుల్ తేమా అధ్యక్షుని అభిప్రాయముతో ఆయన అంగీకరింపలేదు. బ్రిటీషు నాకాసంఘములను గురించిన భయమును యాకూలుగారికి లేదు. యాత్రికులు నమ్మకమైనకంపెనీలయొక్క యెడలలో ప్రయాణము చేయవలెననిగాని చిన్నవియు అవనమ్మకమైనవియు నగు కంపెనీలయొక్క యెడలలో ప్రయాణము చేయకూడదనిరి. ఓడలు ఎప్పుడు బయలుదేరవలెనో నిర్ధారణచేయుటయు శాసనమును సవరణజేసి భోరుగారు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొన్నయెడల పరిశీలు చాలాగాను పడునని ఆయనకు నమ్మకముకలదు. సాఫీగారి పరిశోధనలను అబ్దుల్ కాసింగారు మెచ్చుకొనిరి. కాని చట్టమును ప్రతిఘటించుటకు బదులు దానిని తమయకు తీసికొనివచ్చినందుకు ప్రభుత్వమువారికి వారు కృతజ్ఞతను తెలుపవలెనని వారు తలచిరి.

(ఆ. (పె))

దు, ఒక రాష్ట్రములో దివ్యాంగులకమిషనరును ఏమేమి చేయుచుండునో ఆపనుల నన్నిటిని యాతడు చేయుచున్నాడు. పరిపాలనలో అన్నికాళ్ళలోను సంబంధముగల ఒక్కనితోనే శాసనసభకు పనియుండును (నవ్వు) మరియు సభ్యులనుగూర్చి కూడ కష్టముకలదు. జనులలో అనేక తెగలున్నవి. వివిధమైన రాజకీయాంధోళనలలోను ఒక తెగవారికి యిష్టమేలేదు. 1921 లో వారు అసహాయవాదులనగా ఒక విధమైన దోపిడిగాండని తలచిరి. (నవ్వు) శాసనసభయంతయు నొక బొమ్మరిలుగా యేర్పడును. ముఖ్యమైన అధ్యంతరము అధికవిషయము. అజీరు కెప్పుడును నష్టమునప్పుడు, ఇండియాదొరతనమువారు సహాయముచేయుచున్నంతకాలమును భారతశాసనసభవారు కర్మల విషయమును చర్చించి తీరుదురు. కూర్మకు శాసనసభయున్నతంటె దానికి కావలసిన డబ్బు అదియిచ్చుననున్నది. అచ్చటి సభ యెట్లు పనిచేయునున్నదో మనకు తెలియదు. అజీరుకు తగిన డబ్బున్నప్పుడు దీనిని సంయుక్త రాష్ట్రములలో చేర్చకూడదాయన విషయమును తిరిగి విచారించవచ్చును. ప్రధాన కమిషనరును సలహా సంఘమొక్కటి యున్నట్లయిన యీ ప్రశ్న పరిష్కారమగును. ఈసాచన నెందుకు అంగీకరింపకూడదో నాకు తెలియుటలేదని ఆవిషయమై ఆవునర్త కమిటీవారు విచారించి ప్రోపీజీసినందుకు కారణములను తెలియపరచిరి.

లాల్ బాధునిచంద్రగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మానములో పశ్చిమోత్తర సహ్యాద్రి రాష్ట్రమును కూడ చేర్చవలసినదని సర్ అబ్దుల్ కాసింగారు రనిరి. (నవ్వు)

మద్ది మన్

స్వల్పసంఖ్యాకులను హరబిలాస్ గారు తెలుపుచున్నారు. కాన ప్రభుత్వపు దినమున యీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించనిచ్చి తినని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండ్లు మద్దిమనుగారు చెప్పిరి. ఆటలైన నా కేలకో అనకాకమియరాదని పట్టెలుగా రనిరి.

హోంమెంబరు:—మీరు అధికసంఖ్యాకులతో చెంది యున్నారు. ఇకముందు మీరును స్వల్పసంఖ్యాకులను చెంది యున్నయెడల మీరేమిటను సానుభూతిని చూపెదను. నవ్వు.

అజీరు మొగలుల కాలమునుండియు యింపిరియలు ప్రభుత్వమునకు లంక చేయబడినది. 1818 లో బ్రిటీషువారి క్రొందికివచ్చి యుండినన ఆదేశానములో నున్నది.

పట్టెలు-ఎంతకాల మట్టుండెదరు.

మద్దిమన్-మాయిచ్చవచ్చినంత కాలము. నవ్వు. మిగతా

కొన్నిదానికంటె ఎక్కువ కాలమే తిరిగినవ్వు. మరియూ హోంమెంబర్లు చెప్పెను. అజీరుకు అనాది నుండియు వచ్చుచున్న స్థితికి చులములేదని చెప్పవలకు చెప్పిరి. నవ్వు. జనసంఖ్య విషయము ముఖ్యమైనది గాకపోయినను కానికీకూడ మేరగలదు. అజీరు మార్వారా జనసంఖ్య రీలక్షలుమాత్రమే. అంతకంటె ముఖ్యమైన విషయము దానికి కాబడిలేదు. దానికి సంస్కరణలార్థమును కలిగించుటకే సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు దానిని తీసికొనవలసినదని యిండియా దొరతనమువారు చెప్పియున్నారు. ఆయినను కానివలన లాభములేకపోవుటచే సంయుక్త రాష్ట్రములవారట్లు చేయలేదు. కూర్మకు సభ యున్నదనగా దానికి తగిన డబ్బుకలదు. మరియూ తక్కిన పరిస్థితులును అనుకూలముగా నున్నవి.

సర్ వుమోత్తమదాసు

హరబిలాసుగారి తీర్మానమునంటిది యిదివర కెన్నడును నచ్చియుండలేదనియు, ఆ రాష్ట్రము నభివృద్ధిపరచుట కంగీకరించుటలో దొరతనమువారు గర్వపడవలెననియు పేరుచెప్పిరి. నవ్వు. సర్ గ్రాంటుచేయుటలో సభవారి కెట్టిచిక్కున కనబడుటలేదనిరి. ఈమాదిరిగాగాని మరియొకమాదిరిగాగాని తీర్మానమునకు దొరతనమువారు రంగీకరింతురని యాశించిరి.

రామచంద్రరావుగారు

అంతచిన్న రాష్ట్రమునకు శాసనసభ మేమిటని అడ్డుపెట్టుచు రామచంద్రరావుగారిట్లనిరి. కూర్మకు సభయుండుటయే అశ్చర్యముగానున్నది. ఆయినను ప్రభుత్వమువారివిషయమును తిరిగిచారించుటయందీ. సంయుక్త రాష్ట్రములు దీనిని తీసికొనకుండుటకు అధికార్యంతరమే యైనయెడల యీవిషయమున ఆ ప్రభుత్వమువారికి కేంద్రప్రభుత్వమువారు సాయముచేయవచ్చును. ఇందుమూలమున సంస్కరణలార్థము అజీరుకుగూడ కలుగవచ్చును. దాక్షిణ్యగౌరవగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమునుగూడ చేర్చునట్లు తీర్మానమును సవరణజేయవలెనని మోర్లేఅబుల్ కాసింగారు కోరిరి. అది

క్రమభిన్నమని ఉపాధ్యక్షుడనెను. హరబిలాసుగారు జవాబు చెప్పుచు యిట్లనిరి. నష్టమును నుపటియంతలేదు. కాని ఒకసభవారు ఖర్చులను పరిశీలన జేసినతరువాత పరిపాలన సరిగజరుగజాలదు. ఈశాసనసభ అజీరు మార్వారాకు శాసనములేర్పరుపలేదు సభలో ఒక్క ప్రదీనితోయే యున్నాడుగాన సానికనిబంధనలును 'లా'లును భారతశాసనసభతో సంబంధములేకయే చేయబడినవి. రాజపుటానాయొక్క రాజకీయావసరములకు తగినట్లు అజీరుజేరుగా నుంచబడినది.

ముగింపు

ముగింపును సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండ్లు మద్దిమనుగా రిట్లనిరి. అజీరును షేడ్యూలుజిల్లా లాపరిగణింపకూడదని శార్దాగారు చేసినవిజ్ఞప్తి తీర్మాన ప్రవరకులతో సరిపోవుటలేదు. అజీరు మార్వారాను సంయుక్త రాష్ట్రములు తీసికొనకూడదని నిర్ధారణచేయబడిన అధ్యంతరములను వారు తెలియజేసిరి. అధికవిషయము లభివృద్ధిగాంచినయెడల యీ ప్రశ్నను తిరిగి లేవచ్చును. ఓటుకట్టెగా ఆనుకూలముగా 26 ను ప్రతిఘటముగా 81 ఓటునువచ్చి తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. సభ లేవబడివరకు నిలిపివేయబడెను. (ఆ. (పె))

రైల్వే బోర్డువారికి భిన్నముగా ఓటు చేయుట

మోతీలాలుగారు

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 25:—రైల్వే బోర్డువారికి పూర్తిగా భిన్నముగా ఓటుచేయవలసినదని నేను భారతశాసనసభలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిరి. రైల్వేలు శాసనసభకు బాధ్యత వహించనంతకాలమును శాసనసభవారు స్వయంలను నిరాకరింపవలెనని వారనిరి. స్వతంత్రవత్తుమువారు తమ తీర్మానమునకు భిన్నముగా ఓటుచేయుటకు తీర్మానించినందుకు విచారమును చెలిపిరి.

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 25:—ప్రతిఘటనమునకు బూని స్వతంత్రవారులు పోయినసంవత్సరము పారదాటినదిగాని జిన్నా గారనిరి. స్థిరమైన ప్రతిఘటనమును పూర్తిగా కొనసాగించుకొనలేకపోయిరి. పండిత మోతీలాలుగారు చెప్పిన ఫార్ములు అనుసరింపవద్దని సర్ చార్లస్ యిన్ని నుగారు విజ్ఞప్తిజేయుకొనిరి.

భోరుగారిబిల్లు అనుకూలముగా విచారింపబడెను

జెయిలు, కాంటన్ మెంటు శాసనముల సవరణ చట్టము లామోదింపబడెను

కాంటన్ మెంటు గృహసౌకర్యముల శాసనసవరణ చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 24:—హోదయాక్రమము తిరుగుటికట్టుకు డబ్బును నిర్బంధముగా కట్టునట్లు చేయునట్లు వాణిజ్యశాఖాసనమును సవరణ జేయు భోరుగారిబిల్లును మహమ్మదీయసభ్యుల సేవలు అనుకూలముగా విచారించిరి. కూడదని మోతీలాల్ వాదించిరి. కాని వారిపక్షమునై రీరగురు వ్యతిరేకముగ ఓటుజేసిరి. అనుకూలముగ 7గురు మాత్రముఓటునిచ్చిరి. బిల్లును మూడవసారి అడుపుటకుయొకసారి నిలుపబడెను. జెయిలు కాంటన్ మెంటు శాసనములను సవరణజేయుచట్టము లామోదింపబడెను. కాంటన్ మెంటు గృహసౌకర్యశాసనమును సవరించుచట్టము బడెను గానిచే ప్రవేశపెట్టబడెను.

(ఆ. (పె))

నానాజాతి సమితి

ధర్మశాస్త్ర పండితులసమావేశము

సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు సభ్యులుగ వెడల నున్నారు కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 25:—నానాజాతి సమితియొక్క ధర్మశాస్త్రపండిత సమావేశమందు బాల్గావతు భారత దేశముండు జెంగాలు ప్రభుత్వముయొక్క కార్యనిర్వహణ సభ్యులకు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు జననానగరమునకు వెడల నున్నారని తెలియచున్నది.

(ఆ. (పె))

మద్రాసు క్రికెట్ క్లబ్బు

టెన్నిసు పోటీలవెరులు

నిన్నటిదినము [24 ఫిబ్రవరి] ఈ పంచములను చూచుటకు ప్రేక్షకులు అధికముగ వచ్చియుండరి. మొత్తముమీద 19 ఆటలు ఆడబడినవి. సింగిల్సునందు నూతనముగ ప్రఖ్యాతి గాంచుచున్న హచ్చిన్సుగారిని మార్కండేయులు అతిసులభముగ నోడింపగలిగిరి. మార్కండేయులు కాంతముగ వాడుచు ప్లేసింగునందు అత్యధికముగ నైపుణ్యమును ప్రకటించిరి. ఇందు సెట్టులలోనే వీరు విజయముగాంచుట ప్రశంసనీయును. రామస్వామిగారు వెంకట రామను ఓడించిరి. గాని వెంకట రామనుగారు ధైర్యశక్తిపాములతో గొప్ప నైపుణ్యమును ప్రకటించుచు ఆడిరి. వారి సర్వీసును ప్రత్యేకముగ ప్రశంసింపవలయున్నది. కడకు రామస్వామి ఇందు సెట్టులలో వెంకట రామనును ఓడించెను.

డబుల్సునందు హచ్చిన్సు టర్నిన్సుగార్లు అతిసులభముగ సింగారవేలు సార్వభౌమరావు గార్లను ఓడించిరి. సింగారవేలు అతనితోడి ఆట వాడు ఆటయం బట్టి ఉత్తమముగా పలేడు. రామస్వామి అతని సోదరుడు వెంకట రామాంజులు సులభముగ వార్డుగోపంధులుగార్లను ఓడించిరి. స్త్రీలులో మోచర్లకన్య తన సహజనైపుణ్యమును ప్రకటించుచు కర్కషాప్రతిభను గలిచెను. ఈవిధమ సోలసింగరులు ప్రకటించబడినవి.

పురుషులు సింగిల్సు

సి. రామస్వామి వెంకటరామనును ఓడించిరి

6-4; 6-4.

సి. మార్కండేయులు హచ్చిన్సును ఓడించిరి.

6-2; 6-3.

వెంకటేశ్వర్తి అస్తూరు ఓడించిరి.

6-2; 6-0.

పర్మిన్సు బాలకృష్ణనును ఓడించెను.

6-8; 8-6; 6-1.

స్త్రీలు సింగిల్సు

మోచర్లకన్య కర్కషాప్రతిభను ఓడించెను.

4-6; 6-2; 6-4.

గుడ్డొందుసతి శేషుకన్యను ఓడించిరి.

6-2; 8-6; 6-2.

పురుషులు డబుల్సు

గలిచినవారు ఓడినవారు
హచ్చిన్సు పర్మిన్సు } సార్వభౌమరావు సింగారవేలు
6-4; 6-8

రామస్వామి వెంకటరామాంజులు } గాంపర్ణి వార్డు
6-8; 6-1.

మిక్సెడు డబుల్సు

గ్రాంటుసతి మార్కండేయులు } మోచర్లకన్య శేషుకన్య
8-8; 6-1; 6-3.

ఎల్విసుసతి నైగులుకోన్సు } కోలంసతి వెంకటరామాంజులు
1-6; 7-5; 6-2.

ఆడవలసియున్న ఆటలు

సింగిల్సు

సింగిల్సునందు ఈక్రింది ఆటలు ఇంకను ఆడవలసియున్నవి. పర్మిన్సు సార్వభౌమరావుతో ఆడవలెను. వీరుపురిలో జయమొందినవారు రామరావు గారితో ఆడెదరు. ఇది యొక సెమిఫైనలు. వెంకటేశ్వర్తి గారు మార్కండేయులతో ఆడెదరు. వీరిలో జయమొందినవారు రామస్వామితో ఆడెదరు. ఇదియరియొక సెమిఫైనలు. సెమిఫైనలులయందు గెలుపొందినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

డబుల్సు

డబుల్సునందు సెమిఫైనల్సు మాత్రమే నిలచియున్నది. కాప్టెనుగిట్టు, అట్టిగార్లు హచ్చిన్సు పర్మిన్సుగార్లతో ఆడవలెను. వెంకట రామాంజులు రామస్వామిగార్లు ప్రేమెను

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు సమావేశము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటునకు మార్చి నెల 16 వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు సెనేటు భవనమున సమావేశమగును అందు చర్చకువచ్చు ముఖ్యవిషయములు ఈదీగువ ప్రకటించబడినవి.

సాంవత్సరిక నివేదికము

1924 సంవత్సరపు విశ్వవిద్యాలయపు సాంవత్సరికపు నివేదికమును ఆమోదింపవలెనని కే. రామని మినసుగా రుపపాదించెదరు.

వివిధ విశ్వవిద్యాలయ మహాసభయందు చేస్తు పురి విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయునా అను విషయమై కడచిన సభయందు కొంతచర్చ జరిగెను. మరల ఆవిషయమై ఈసభయందుకూడ చర్చ జరుగును.

నిర్బంధ సైనికశిక్ష

పట్టపు పరీక్షలకు అభ్యర్థులుగనుండు విద్యార్థులందరు ఇండియన్ టెరిటోరియల్ ఫోర్సునందు శిక్ష పొందినవారుగ నుండవలయుననియు (వైద్యులచే సర్టిఫికేటు పొందినవారి విషయమై ఈవిధి అనువర్తించదు) ఇట్లు సర్టిఫికేటు పొందినవారు పరీక్షలయందు పాలుగైకొనవూడదని యస్. సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించిన తీర్మానముపై కడచిన సమావేశమునందు కొంతచర్చ జరిగెను. చర్చముగియలేదు. మరల ఈసమావేశమునందు ఈవిషయము చర్చకు లేవదును.

ఉత్సవసమయములందు పట్టభద్రులు ఇతరులు ధరింపవలసిన ఉడుపులకు సంబంధించిన నిబంధనలయందు కొంతచర్చ చేయవలయునని సెనేటువారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. దేశీయ వస్త్రములనుకూడ ధరించుటకు ఆనకాశము గలుగజేయుటయే ఇందలి ఉద్దేశము. సిండికేటువారి విషయమై ఆలోచించి పట్టు ఉడుపులు అని నిబంధనలోయొన్న మాటలకు బదులుగా “పట్టు ఉడుపులు లేక ఇతర ఉడుపులు” అనుమాటలనుంచుటకు అంగీకరించిరి. ఈమార్పువిషయమై ఈసభయందుచర్చజరుగును.

తీర్మానము

విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థిక పరిస్థితులు విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికశిథిలి విషయమై పరిశీలించుటకు 12 మంది సభ్యులతో ఒక విచారణసంఘమును నియమింపవలయునని వారు తక్షణమే విచారణకు గడంగవలయుననియు దాక్టరు బానుమత్తయ్యగారు రుపపాదించెదరు.

ఎ. మాధవయ్యగారి రీక్రిందితీర్మానముల నుపపాదించెదరు:—

తమిళ నిఘంటు

1. 1926 సంవత్సరము ఆఖరులోగ తమిళ నిఘంటువు పనిపూర్తియగునట్లు సిండికేటువారు తగు యేర్పాటులు చేయవలెను.

బోర్డుసభ్యులు

2. దేశభాషలకు సంబంధించిన బోర్డుసభ్యులను నియమించునపుడు ఒక్కొక్కబోర్డునందు మూడింట రెండువంతుల మంది ఆదేశభాషను రెండవసభ్యుగ కృతార్థులైన పట్టభద్రులుగ నుండవలెను.

పకనీయ గ్రంథములు

3. పకనీయగ్రంథములను నియమించునపుడు భారతదేశపు కంపెనీలచే ప్రకటించబడు గ్రంథములకు ప్రాముఖ్య

విలువగార్లతో ఆడవలెను. ఈరెండు ఆటలలో విజయము గాంచినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

మిక్సెడు డబుల్సు

మిక్సెడు డబుల్సునందుకూడ సెమిఫైనలు ఆటలు నిలచియున్నవి. మిస్ మోబర్లి హచ్చిన్సుగార్లు ఎల్విసుసతి నైగులు కోన్సుగార్లతో ఆడెదరు. గ్రాంటుసతి మార్కండేయులు గార్లు గోంభర్డుజ సతి రామస్వామిగార్లతో ఆడెదరు. ఈ ఆటలయందు విజయము గాంచినవారు ఫైనల్సు ఆడెదరు.

స్త్రీలు సింగిల్సు

స్త్రీలసింగిల్సునందు ఫైనల్సు మాత్రము నిలచియున్నది. మోబర్లి కన్య గుడ్డొందుసతితో ఆడెదరు. ఈనెల 28 వ తేదీతో ఈపోటీ పంచములు అంత మొందును.

మియ్యవలయును. దేశభాషలయందు పకనీయగ్రంథములను నియమించునపుడు సెనేటువారి అనుమతిలేక భారతీయులు కాక ఇతరజాతుల కంపెనీలచే ప్రకటించబడిన గ్రంథములను పకనీయ గ్రంథములుగ నిర్ణయింపవూడదు

బ్రహ్మచర్యము

4. బి. ఏ. పరీక్షలకు అభ్యర్థులుగ వచ్చువారందరు దరఖాస్తు పంపు లేదీకి తమకు వివాహముకాలేదని ప్రకటించుపత్రము నోకదానిని పంపవలెనని సెనేటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతీర్మానము ఆమోదింపబడుటకు పూర్వము వివాహమైనవా రిట్లు చేయవలెననియు, వివాహమైనను వివాహముకాలేదని తప్పుచెప్పినవారు డిక్షారు చేయవలయునని, కే. వార్మెగారు రుపపాదించెదరు.

పుస్తకప్రకటన

కె. యస్. వెంకటరమణిగారి రీక్రిందితీర్మానముల నుపపాదించెదరు:—

1. ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలకు పకనీయగ్రంథముల నిర్ణయించునపుడు భారతదేశ విషయములకు సంబంధించిన పుస్తకములకు ప్రాముఖ్య మియ్యవలయును.

2. గ్రంథములను ప్రకటించి బానమును వ్యాపింపజేయుట ఒక కర్తవ్యముగ భావించి విశ్వవిద్యాలయమువారి రీపనికై పూనుకొనవలెను.

3. విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన కాగితములు ఇతర ప్రాతపరికరములకు టెండరులను పుచ్చుకొనవలెను.

4. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఒక ముద్రాక్షరశాల యుండుట లాభకరము. కావున సిండికేటువారి విషయమై తగు ఏర్పాటులు చేయవలయునని సెనేటువారు కోరుచున్నారు.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు లాకాలేజియందు చేరవచ్చును

5. బి. యల్. డిగ్రీపరీక్షకువచ్చువారు కనీసము ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయందైనను దానికి సమానముగ పరీక్షయందైనను కృతార్థులై యుండవలయునని నిబంధనలను మార్చవలయునని సెనేటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

6. 10 లక్షల వ్యయముతో లైబ్రరీభవనము నిర్మించుట ఇటుకలకు నున్నమునకు సొమ్ము దండుగ పెట్టుటయని సెనేటువారి అభిప్రాయము గనుక మూడులక్షల రూప్యములతో భవననిర్మాణమును గావించవలయును.

ఉచితముగ పట్టభద్రులను రిజిస్టరుచేయుట

7. పట్టభద్రులను రిజిస్టరుచేయుటకు ఎట్టి చార్జి పుచ్చుకొనవూడదు. తదనుగుణ్యముగ నిబంధనలను మార్చవలెను.

ఖోస్టు తిరుగుబాటు

ఇద్దరు మంగోలు నాయకులు కుటుంబములతో సహితముగ పలాయనము లగుట

ఫిషావరు, ఫిబ్రవరి 24:—ఖోస్టు తిరుగుబాటు సందర్భమున పదిదినముల క్రితము ఆపహసనైన్యము మంగోలులపై దాడి పుడలి కఠినముగ శిక్షించెను. ప్రముఖులైన యిద్దరు మంగోలు నాయకులు కుటుంబములతో సహితముగ బ్రిటిషు సరిహద్దుదాటి పారిపొయిరి. [ఆ. ప్ర.]

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ఆంధ్రదేశములోని స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలను కాంగ్రెసుసంఘములు వశపరుచుకొని కాంగ్రెసు నిర్మాతార్యక్రమము అనగా ఖద్దరు ఉత్పత్తి, వ్యాపకము, జాతీయవిద్య, అస్పృశ్యతొనీవారణ, నానాసంఘముల వికాసమయ్యున్నగు పనులను మిగిలిన ప్రజాక్షేమకరములగు ఆరోగ్యము, రోడ్లు మొదలగు పనులతోబాటు నెరవేర్చవలయునని ఆంధ్రకాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించియున్నారు.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సభ్యుల దరఖాస్తులు మార్చి నెల మొదటివారములో చేయవలసియున్నది. కనుక కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులుగా నిలువదలచినవారు తమ దరఖాస్తులను కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమున మార్చి 1 వ తేదిలోపున చేరునట్లు పంపవలెను. కాంగ్రెసు నిబంధనలకు సభ్యులు లోబడియుండి సంఘముయొక్క తీర్మానములకు బద్ధులై యుండవలెను. అభ్యర్థులుగా నిలువదలచినవారు తమ దరఖాస్తులు 1 వ మార్చిలోపున పంపవలెను.

బులును సాంబమ్మూర్తి

ప్రసిడింటు, కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులు

వర్ణవిభేదములు : కొత్తబిల్లు

సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారి ప్రకటన

(ఫ్రీప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినీధి సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారిని సందర్శించి ఈ క్రిందివిషయములను గురించి ప్రశ్నించిరి.)

ప్రశ్న:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులు పల్లపు ప్రదేశములందు భారతీయులకు ఉపయోగకరముగ, ఫలములను నిర్ణయించుటకై ఒక భారతీయాధికారి కన్యాకు పంపబడునని రాజప్రతినీధిగారు చెప్పిరి. దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటులో ఇటీవలెనే వర్ణవిభేదముల విషయమై మరయొక కొత్తబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెనగా, ఈవిషయములపై మీ అభిప్రాయమేమి?

జవాబు:—భారతీయులకు ఉపయోగకరములగు ఫలములను నిర్ణయించుటకై ఒక ఉన్నతాధికారిని దక్షిణాఫ్రికాకు పంపుటకు ప్రభుత్వమువారు ఉద్దేశించుచున్నారు. పీఠభూమి లందు భారతీయుల కెట్టిహక్కు ఇవ్వనందున ఇది పరిహారముగ నుండునని కలలోనియలు ఉభయవారు తలచుచున్నారు.

భారత దేశపు హక్కులు

ప్ర:—ఈపద్ధతిని మీ రెందల కాక్షేపించుచున్నారు?

జ:—భారతీయులు ఉచితముగ భూముల వివక్షలయందు పని ఎన్నడు కొరలేదు. కావున పీఠభూమిలందు భారతీయుల కెట్టి ప్రవేశములేకుండ జేసినందులకు ఇబ్బందియు పరిహారములు కాజాలవు. తెల్లవారికి వలెనే భారతీయులకు కూడ కన్యాయందు భూములనుకొనుటకును అమ్మనంపుల్లాధికారము లుండవలయునని భారతీయులు కోరుచున్నారు. అంతేకాని ఆఫ్రికనులను దోచి ఉచితముగ భూముల నివ్వమని భారతీయులు కోరుటలేదు. ఇతరుల కున్నహక్కులు తమకుకూడ మండవలయునని మాత్రము కోరుచున్నారు.

భూములను ఉచితముగ ఏల ఇవ్వకూడదు

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయులకు భారతీయులకు ఉచితముగ భూముల నివ్వరాదని మీ రెందుకు ఆక్షేపించుచున్నారు?

జ:—నేను ఈపద్ధతిని ఎల్లప్పుడు ఆక్షేపించెదను. ఏల యనిన కన్యాలో వ్యవసాయమును ఉపయోగకరముగు భూమి స్వల్పముగ మాత్రమే యున్నది.

ఈభూమిని ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకే ప్రత్యేకించుట ధర్మము. పీఠములందు 12 వేల చదురవు మైళ్ల భూమిని ఆంగ్లేయుల కిచ్చుటచే ఆఫ్రికనులకు ఇప్పుడే అధికము ఇచ్చింది కలిగింది. అనేకమంది భూములు లేనివారై తెల్లవారిని పోయిరి. ఇచ్చివది. తెల్లవారు సంతోషించుచున్నారు. ఏలయనిన ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకు స్వంతముగ భూమి యుండకూడదనియు, వారే వ్యవసాయము చేసికొనక తెల్లవారికింద కూలికి పనిచేయు మండవలయునని తెల్లవారి ఆశయమై యున్నది. పల్లభూమిల యందు కొంతభాగమును భారతదేశపు ప్రభుత్వమువారికిచ్చి బడిత ఆఫ్రికావాస్తవ్యులకు మిగులగల భూమి అతిస్వల్పముగ నుండును. కన్యాలో వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు భూమి విస్తీర్ణము స్వల్పము. వృద్ధియగుటకుకూడ అవకాశములేదు. ఇట్లు చేయుటచే పల్లభూమిల నుండుకొన్ని సుఖముగ నున్న ఆఫ్రికావాస్తవ్యులను కూలివారినిగ చేయుట యగును. ఇంతే కాక పల్లభూమి లందుండుటకు భారతీయులు అంగీకరించిన భారతీయులకు ప్రత్యేకింపబడునను తెల్లవారిపట్టుదల ఫలించినట్లగును. భారతీయులు తమ జాతిని పోషించునదియు తెల్లవారితో సమానముగ నుండి మీల లేదనియు అంగీకరించినట్లగును.

ఈవిధానము ననలంబించుట ఆఫ్రికాదేశ వాస్తవ్యుల పట్ల ద్రోహము సలుపుటయగును. మరయు తెల్లవారు భారతీయులపట్ల ఆరోపించు దోషములను అంగీకరించినట్లగును.

భారతదేశమునకు అనాథులను కాపాడుట పరమ

ధర్మము

ఇంతకాక మరియొక హక్కులను కారణమున్నది. ఆఫ్రికాదేశవాస్తవ్యుల హక్కులను రక్షించు విషయమున భారతదేశము ఉత్సాహముతోడను, ధర్మపూర్వకముగా, నిశ్చల విశ్వాసముతోడను పనిచేయుట ధర్మము. విదేశీయుల పరిపాలనము వల భారతదేశము నిరోధింపబడినది. కావున ఇతరుల హక్కుల

ను నిరోధించుట భారతదేశమున కంతమాత్రము ధర్మముకాదు. నిరోధింపబడుచున్న జాతుల మిత్రులగు గను సంతకరాలగు భారతదేశము ప్రాచ్య ప్రపంచమునందున్న ఇతరదేశముల భారతదేశము ప్రతినిధిత్వములకు పాత్రమగును. అట్లుకాక రాష్ట్రాధిపతిగోరుచు పాశ్చాత్యవిధానమును పేరాశకు భారతదేశములో బడిన విపరీత ఫలితములు చేయదు. పాపము శమించు గాక ఇట్లేన్నటికి భారతదేశము ప్రపంచమున నిమగ్నమగును.

ప్ర:—వైరొబిలో ఇట్లు వాహద్యుగారి అధ్యక్షతను జరిగిన తూర్పు ఆఫ్రికా కాంగ్రెసు సమావేశమున ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు ఈవాదమునకు ధంగము కలుగజేయునా?

జ:—ఇట్లు వాహద్యుగారి రెవరో నాకు తెలియదు. ఆ కాంగ్రెసు ప్రాతినీధ్యము విషయమై నాకు సందేహములున్నది. అన్నిపక్షముల ప్రాతినీధ్యముతో కూడిన మహాసభ మరియొకటి త్వలో జరిగవలసి తెలియచున్నది.

ప్ర:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు రాజప్రతినీధి ఇచ్చిన ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులు విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

జ: జనరలు స్టెయిన్ హుస్ గాంధీ హక్కులను, సామ్రాజ్యపద్ధతిని ప్రశ్నిస్తూ వచ్చిన భాగములను రాజప్రతినీధిగారు ఉపహరించిరి. ఈభాగములు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిచే నను ఎంతమాత్రము సరియైనది కాదని నిరూపించుచున్నది. రాజప్రతినీధిగారి ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులందు జెనరలు స్టెయిన్ హుస్ వాక్యముల ననుసరింపబడి యుండటచేత ఒక గొప్పలాభము ఏర్పడినది. ఈవిషయమై భారతదేశమునందలి ఆంగ్లేయులు, సంస్థానాధీశులు, ప్రజాభిప్రాయమును బలపరచుచున్న విషయము ప్రపంచమునకు తెలియుటచే, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి ప్రపంచమునందలి అధర్మము అందరకు స్పష్టముకాగలదు. ఇందు కొంత లాభమున్నది ఏమనిన ప్రపంచాభిప్రాయమును దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరింప నాహుంపరు. కీ|| శే|| గోఖలేగారు 1918 సంవత్సరమున ఈసత్వమును గ్రహించిరోగ పీడితులై యున్నప్పుడు, సాత్వికనిరోధము విషయమై ఆంగ్లేయులపక్షాభిప్రాయముపొందునట్లు ప్రయత్నించవలయునని నన్ను కోరుచు, కలకత్తాకు నన్నురంపిరి. వారిమాటలు ఎంత సమము న్నూర్తితో నిండియుండెనే నేనిప్పుడు సంపూర్ణముగ గ్రహించుచున్నాను. ప్రపంచాభిప్రాయము భారతదేశమునకు అనుకూలముగను దక్షిణాఫ్రికాకు విముఖముగను ఏర్పడినపుడే భారతీయులు విజయము గాంచగలిగిరి. ఇట్లుండట మనదుర్భుష్టమే మనము ప్రపంచాభిప్రాయముపై ఆధారపడియుండుట గొప్ప కరము కాదనవలసి నిజమే. భారతదేశము స్వక్రిపైకేనా భారతదేశి పనిజేయజాలవన్నది.

కాని మనము స్వరాజ్యముపొందిన పాస్థితులు మారగలవు. అంతవరకు దక్షిణాఫ్రికాయందలి మనసోదరుల విషయమై ఏమిపని చేయకుండుట గొప్ప తప్పగును. ఇంతకాలము మనతోడి భారతీయులను మనశ్రద్ధలతో దయాదాక్షిణ్యములకు పాత్రులై యుండునట్లు చేయుట అధర్మము. కావున మనము గర్వమును విడనాడుకొని ఇతరులసహాయము కోరికతోడను, ఇబ్బతివాడుకూడ తమ అంతరించుటలను సందర్భమున విదేశ ప్రభుత్వముల సహాయము కోరియుండిరి. స్వయంకృషిపై నను పట్టుదలతో పనిచేయుటయందుకు నాకు అధికమగు విశ్వాసముండుటచే ఈపద్ధతి నాకెంతమాత్రము దురుచింపదు. కాని దక్షిణాఫ్రికా లందలి మనసోదరులకు ధర్మము న్యాయము కలుగగలండుటకై అన్ని అవకాశములను ఉపయోగించుకొనుట కర్తవ్యము.

ప్ర:—దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తమ తిప్పికొని తెలిసికొనునట్లు స్వరాజ్యము పొందుటకు పూర్వమే భారతదేశ మేమియు చేయజాలదా?

జ:—ప్రతిక్రియలు నిష్క్రియజనములు. అందు దక్షిణాఫ్రికాపట్ల ప్రతిక్రియలు ఎట్టి ఫలితములను కలుగజేయవు. దక్షిణాఫ్రికావారి భారతదేశమునకు రాకూడదని తీర్మానించిన దక్షిణాఫ్రికావా రెంతమాత్రము లక్ష్యముచేయరు. భారతదేశమునకు పంపబడుటాగు అతిస్వల్పము. మనతీర్మానము లనుసరించి వారు నపుకొనినరు. మనమట్లుచేసిన దక్షిణాఫ్రికా వారు ప్రతిక్రియ గుండుతయగు విషయముపై అధికముగ నుండునువిధించిన దక్షిణాఫ్రికావా రెందలి మనసోదరులకు గొప్ప నష్టము కలుగును. ఏలయనిన దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులే వియ్యముకొనునారు. కావున ఈవిధానము భారతదేశమునకే గొప్పనష్టమును కలుగజేయవచ్చును. కాని దక్షిణాఫ్రికావారు తమ విధానమువల్ల ఆసియాఖండపు వైరమునకు పాత్రులయ్యెదరని తెలిపిన కొంతలాభముండగలదు. కాని ఇట్లుప్రకటించుట

కు పూర్వము భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమునభవించు మండపలెను చైనాదేశముకూడ స్వాతంత్ర్య మునభవించుచుండవలెను. పశ్చిమ ఆసియాఖండపు మహమ్మదీయ రాజ్యములకూడ స్వతంత్రము పొందవలెను. అప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించు ఈదేశములు జపానుతో కలిసి ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము వారి విధానము పట్టి తమ ఆసక్తిని ప్రకటింపవలెను. దక్షిణాఫ్రికా వారివిధానము కేవలము భారతదేశమునే తేక ఆసియాఖండము నంతయు బాధించుచున్నది.

ఇట్టి ప్రకటనములను గొప్పలాభము తప్పక సమహుకు. అంతవరకు నాగరిక ప్రపంచమువారి సహాయము పొందుటకై మనము అన్నివిధముల ప్రయత్నించవలెను.

వర్ణవిభేద చూపుము

ప్ర:—నూతన వర్ణవిభేదములు విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

జ:—భారతీయులను ఆరోగిపాలు జేయుటకు గా వింపబడుచున్న ప్రయత్నములలో ఇది మిగుల క్రూరమైనది. నేటాలునందు భారతీయులకు మునిసిపలు హక్కు లుండకూడదను చట్టము కన్న ఈచట్టము ఎక్కువ హానిని కలుగజేయగలదు. విద్యావంతులగు భారతీయులను తమకున్న తక్కువతరగతివారినిగ తెల్లజాతివారు పరిగణించుచున్నారు. నీగ్రోజాతి వారికన్న విద్యావంతులగు భారతీయులు అధికమని తెల్లవారి అభిప్రాయమైయున్నది. భారతీయులకు మునిసిపలు హక్కు లిచ్చిన ప్రయత్నము నీగ్రోలకుకూడ ఈహక్కులను ఇవ్వవలసి వచ్చునని లక్షపర్యాయములు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు చెప్పియున్నారు. “భారతీయులకు వోటింగు అధికారమిచ్చుటకు మా ఆభ్యంతరము లేదుగాని, భారతీయులకి అధికారమిచ్చిన లక్షలకొలదియున్న ఆఫ్రికాదేశీయుల విషయమేమి అని ఆంగ్లేయులు ప్రశ్నించెదరు. దక్షిణాఫ్రికాలో ఈవాదము ఎన్నియోపర్యాయము లుపయోగింపబడినది. గనులకు సంబంధించి కొత్తవర్ణవిభేదపుచట్టమునం దేమి కనుగొనుచున్నాము. ఈ చట్టమునందు భారతీయులు నీగ్రోలతో చేర్చబడియున్నారు. సంరక్షణవారు భారతీయులకున్న అధికముగ పరిగణింపబడిరి. ఇది దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల ప్రతిష్ఠను గౌరవమును అధి:ముగ అగ్గించుచున్నది. భారతీయులకు తెల్లజాతివారితో సమానాధికారము లుండెను. అట్లుండ ఇకను భారతీయులు సంరక్షణవారికన్న అధి:ములుగ పరిగణింపబడెదరు. (ఫ్రీప్రెస్ ఆఫ్ ఇండియా)

చేంబర్లెన్ గారి దగ్ధ నివారిణి దగ్ధ, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముకడి నేము, కుక్కదగ్ధును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వటా వంచలై పోవును, అన్నిజాగాలో విక్రయించ బగల చున్నది. (83-3) 183

అయ్యర్వేదకాస్త్రీ, అష్టావధాని 1876 కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

రామామృతము
ఒక కేమరత్! 1 గంట కేగుణము!!
ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనికోసిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడిశుక్రవృద్ధి వృద్ధిముగా నివారణయగును. వృద్ధుల వృద్ధులకును, నరముల బలము తగ్గినవారు ఈ మాత్రలనే వైకే పూతగాఁగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. అనేకులకు నాడి వృష్టాంతము చూచిన యామృతము, మియుక్తములు రహస్యముగా నుంపఁబడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0
అమృతాశ్రమము, నెం. 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 25-వ తేది బుధవారము

(1) దాదాబాయి

నదియలు కా 1.1 రు 30.0.0 మొదలు 42.0.0 ముఖ	
మియ్యము బస్తాలు మొదలు 10.8.0	మరక
తెలుగు తెలంగాణ ,, 14.0.0	14.8.0
తెలుగు ,, దిబ్బా ,, 15.8.0	16.0.0
మియ్యము ,, దిబ్బా ,, 16.4.0	16.8.0
కానుగు కా. 164 బస్తా 1.1 ,, 8.12.0	9.0.0
మియ్యము ,, ,, 20.0.0	24.0.0

(2) వచ్చుధాన్యములు

కానుగు బస్తా 1.1 రు 30.0.0	రు 10.8.0	రు 11.0.0
తెలుగు ,, దిబ్బా ,, 10.8.0		12.0.0
తెలుగు ,, దిబ్బా ,, 12.8.0		13.0.0
మియ్యము ,, దిబ్బా ,, 13.0.0		15.0.0
మియ్యము రు 164 ,, ,, 8.8.0		9.0.0

(3) నూనె వస్తువులు

కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 155.0.0	156 0 0
తెలుగు ను 1.1	రు 14.0.0	22.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 55.0.0	60.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 50.0.0	58.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 120 0.0	122 0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 187 0.0	188.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 145.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 100.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 122.8.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 50.5.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 70, 75
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 35.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 30.0.0

(5) ఇనుము

తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 32.0.0	32.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 32.0.0	35.0.0
తెలుగు బస్తా కా 1.1	రు 32.0.0	35.0.0

(6) రోహములు

నాడి 100 రు. 1.1	రు 78.0.0	74.12.0
నాడి 1.1	రు 22.0.0	22.8.0
నాడి 1.1	రు 14.0.0	14.0.6
నాడి 1.1	రు 260.0.0	275.0.0
నాడి 1.1	రు 300.0.0	310.0.0
నాడి 1.1	రు 34.8.0	35.4.0

(7) రంగులు అలివెలు

అల్లం 20 రు. 1.1	రు 70, 72.0.0
అల్లం 1.1	రు 70, 72.0.0
అల్లం 1.1	రు 70, 72.0.0

(8) దూది

కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 800.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 240.0.0

(9) నూలు

కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 8.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 6.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 8.8.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 7.12.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 10.10.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 18.8.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 9.12.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 11.4.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 8.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 10.10.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 10.14.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 9.0.0
కానుగు బస్తా కా 1.1	రు 9.4.0

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-2-0

రక్తచందములు, బంగారచందములు, బంగారచందములు, అద్దచందములు, నీటిచందములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలకు మూడుపూటలు నేపించిన తోడనే నిలిచిపోవును. పట్టి పిల్లలకుగానూ వాడవచ్చును. మొదట గుణ మిచ్చును. అమ్మతాంబూనం డిబ్బో, ముదరానూ బొంబాయి.

పైటుకొన్నిలు

(నిన్నటితరువాయి)

కరండికరుగారు

“ఈశాసనము నమలులోనుంచి ప్రభుత్వమునా రెట్టి సంఘమునైనను, న్యాయవిరుద్ధమైనదని ప్రకటింపవచ్చును. అట్టి తిట్టి నాపంఘము తనయూయకత్వమును స్థిరపఱచుకొనుటకును, న్యాయము సంపాదించుకొనుటకును మార్గము తెన్నియునులేవు. ఈశాసనము 1908 వ సంవత్సరమున ప్రతిపాదనాప్రకారము వారిచే నామోదించబడినది. అప్పుడు మొన్నటి దాదాబాయి గారి శాసనముయొక్క జీవితము కొంత నిర్లితకాలమునాటి యుండగూడదని చెప్పిరి. తేజవెనకీ ఘోషగారు, ఫలానిసంఘము న్యాయవిరుద్ధమైనదని ప్రవచనమువలనన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారి పై నేగలదని నిరూపించిరి.

1911 వ సంవత్సరమునకు పిమ్మట నీశాసన మెచ్చుటయొక్కయును బెట్టుబడిలేదు. 1914 మొదలు 1919 వరకు డి. టి. ఆర్. ఏ. (అంగ్లదేశములో గత యుద్ధకాలమున నుపయోగించిన యొక నిర్బంధ శాసనము) అచరణమున బెట్టుబడి నడిచి పిమ్మట సంస్కరణములు వచ్చినవి. సంస్కరణములతో కుభోదయమునకు గూడ కాంతింపబడినది. అద్వైతమున నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించిన సంఘ మి శాసనమును రద్దు చేయుటకు సలహానిచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు మొదటిభాగమును రద్దుచేసిరి. రెండవ భాగమును రద్దుచేయలేదు. అది యొక సు శిష్టాచారముయందున్నది. న్యాయపరిపాలనమున కదియొక గొప్పనిధి, కళాకళామయము యున్నది. కావున భారత శాసన సభవారి రంగీకరించినదని మనసభయందు గూడ నంగీకరించుట విధియైయున్నది. నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించు సంఘము వారు 1922 వ డిసెంబరు 15 నానాటికి శాసనమును రద్దుచేయుటకు ప్రయత్నములు సహజ వీలున్నదని నూచించిరి. రాజకీయవారావరణమున గలిగిన మార్పులతోబాటు, శాసనమును గూడ రద్దుచేయవలెను. ఈశాసనముయొక్క ప్రయోగోపయోగమును నూచించునట్టి చిక్కులచ్చుటచేయు యేర్పడుచుండ చచ్చు ను. కాని మొత్తము మీద చేక మం త యు ను ప్రకాం త ము గనున్నది. కావున నిట్టిశాసనము నమలులో నుంచగూడదు”

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డియన్ గారు

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డియన్ గారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకించిరి. అప్పుడు “కరండికరుగారి తీర్మానముయొక్క పూర్వోద్దేశములకు చెల్లువును నొక్కవిషయమున కేవలముచిరి. వెనుకటి సభలో 1928 వ సంవత్సరమున జూలై నెలలో లాల్ బాగ్ నిర్బంధములకు అగ్రాహారా రెట్టి తీర్మానమునే యొకదాని నంగీకరింపలేదను విషయమున కేవలముచిరి. ప్రభుత్వమువారు మామూలు శాసనములపై కాంతి సంతకము నేనుజూపవచ్చును, ప్రత్యేక శాసనముల నుపయోగించక దప్పదు. ఏప్రభుత్వముగారి యితరదేశీ యరాజకత్వమునైకపరిపాలనమునకుగాని లాంగనట్టితికభివృద్ధి నొందువరకురకుండదు. ఏశాసనమును కరండికరుగారు రద్దుచేయగోరుచున్నారో, ఆశాసనమే విస్తృతమగునట్టియు, రాజద్రోహము బురికొల్పునట్టియు, సంఘములప్రాచుర్యమునకు మహాయోగించునది అదియే ప్రజాకాంతి భంగముగలుగజేయునట్టివారల నెవరు గలది. ఏవారు ను గాని యట్టి శాసనములకు భయం తరము నూచింపరు. కొన్ని యెడల స్థానికప్రభుత్వము తీర్మాన ర్పించుచున్నను, అది వేరేవిషయము. ప్రస్తుత భారతదేశ పరిస్థితి లట్టి శాసనములు తప్పక శిష్టాచారముయందుండవలసిదిగా ద్యోతకపతనమున్నది. ఆయనరప్రముఖ్య విషయమునుబట్టి గమనింపవలెను. గారుగారిచే ప్రతిపాదించబడి తీర్మాన ముమోదించబడినవెంటనే, నాలుగు దినములలో, బర్మాలోని బహిష్కరణోద్యమము సందర్భమున, నీశాసనము డబ్బీ క ప్రయోగింపవలసిన పరిస్థితులు గల్గింపబడినవి.

ఇదిగాక నిర్బంధశాసనములకు బరిక్షించిన సంఘమే కొన్ని చోట్లందు విప్లవసంఘములున్నట్లు యొప్పుకొనిరి. 1922 వ సంవత్సరమున, డెల్లీలోని కొన్ని యొచ్చిన సంఘములు విప్లవకర్తలకు కార్యములుచేయుటచేత శాశానక పౌరుని శివమును వీధివెంటబోవలయున నభ్యంతరపెట్టి, యశాంతిగలుగజేసినందులకు, న్యాయవిరుద్ధమని ప్రకటించవలసివచ్చెను. సంఘమువారి ప్రస్తుతసమయమున రెండవభాగము రద్దుచేయుట కొప్పుకొనినందులకు కెంతయు విచారించిరి. కాని కొందలు,

నాటికంటె నేడు వ్యవహారము లభివృద్ధికి వచ్చినవని యు, నెక్కడు శాంతియు నెలకొనవలసినదనియు వాదించెను. కాని యెంతగానూలేని వ్యవహారములెట్టి కఠినరూపమున దాల్చినవో యది లోకవిదితమే. వంగదేశమున గొప్పవిప్లవకర్తను సంఘమున్నది. అదిగాక విదేశములనుండి వచ్చి యున్నతంత్రములను యపామగూడ మిక్కిలియుగానున్నది. అయ్యది శాంతియు, రాజభక్తి యుతులగు భారతీయుల మనంబులకు బాదుతేయును. బర్మా, పాంచాలరాష్ట్రములందు, ప్రస్తుతమున సందర్భములంబట్టి, ఈశాసనమును రద్దుచేయుట కెంత మాత్రమొప్పునదగదు. ఈశాసనమును రద్దుచేసినచో, యరాజక సంఘములు ప్రభుత్వమునుభగ్గునుజేసి, ప్రజాకాంతి భంగము గల్గించి, వారిపనుల కపారనష్టముగలుగజేయును. కఠినపరిస్థితులను ప్రభుత్వమునా నెక్కువగానున్నందున, సభవారి సంపూర్ణ సహాయము గావలెను. కాని యీ తీర్మానమునానానా విరుద్ధముగనున్నది. కాన పైటుకొన్నిలు శాసనము తీర్మానము నామోదించక ద్రోసివేయవలెను అని చెప్పిరి.

క ప ర్ డి గారు

కపర్డిగారు మాట్లాడుచు “ఈతీర్మానము నొకయువ సంఘమునా రాలొచ్చిచుటకు బంపవలయును. ప్రస్తుతమున్న సామాన్యశాసనములతో సంఘటితపరణము జేసిచూచి యిప్పుడే తీర్మానమున మనసరమా కాదాయను విషయము చేయుట, అప్పుడు ప్రభుత్వమునా రా శాసనము నెవరసమయములకు రుపయోగించుట నువలయుగాక ప్రజలుగూడ న్యాయముగనే యుపయోగింపబడుచున్నదని యూహించుట” అని చెప్పిరి.

సర్ మెనక్జీ దాదాభాయిగారు

పిమ్మట దాదాభాయిగారు మాట్లాడిరి. తీర్మానమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము జూపిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులు శిష్టాచారములలోని రెండవభాగమునుగూడ రద్దుచేయవలసినంత యాలోచ్యదాయకముగలేవు. కరండికరుగారు నూచించినట్లు దేశము కాంతి మిగ నున్నదని నే నంగీకరింపను. గతించిన పదునెనిమిది మాసములందును జరిగిన విప్లవసమయల క్యత్వములకు బరిక్షించుచు. కావున శాసనమును రద్దుచేయుట సభవారి బుద్ధిని శేవతను ద్యోతకపతనమున యూహించును. ఈశాసననిర్మాణము ప్రభుత్వమునందాని, ఈసభలందుగాని లేదు. ఎవరు విప్లవసంఘములందు బాల్గొనుచో, ఎవరు ప్రత్యక్షముగగాని, అప్రత్యక్షముగగాని రాజకీయసంఘములను నెవరను, విప్లవోద్యమములకు లలముగూర్చుచున్నారో వారియందున్నది. పారిశ్రామికముల భిన్నభిన్న, జమిందారులు మొదలగు న్యాయబద్ధుల కీ శాసన మత్యవసరము. వారికార్యసామకములను కిది ముఖ్యవసరము. 1908 వ సంవత్సరమున శాసన ముమోదించబడినప్పుడు, దీని ప్రయోగమును నిర్ణయించుట రాజప్రతినిధిగారి హక్కులందుండెడిది. నేడు, సంస్కరణముల ననుసరించి యాంతరీకారము రాష్ట్రీయప్రభుత్వములందుండెను. అన్యాయముగ నీశాసనమును ప్రయోగింపకుండునట్లు మార్తము నూత్రములను నిర్ణయింపవలయును.”

కపర్డిగారిసవరణ యుమోదమునకుంచబడినది. పిగి పోయెను. సభ భోజనసమయమున శాశ్త్రేయబడినది. భోజనానంతరము, అనధికారసభ్యుల సంఖ్య తక్కువగా నుండెను.

సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగారు

సర్వాధికారిగారు బహిష్కరణకు సువన్యాసమున బలపఱచిరి. “భారత శాసనసభలో ప్రఖ్యాతిపొందినట్టి రంగుచారి, శివప్రసాదుగారు, జిన్నాగారు మొదలగు యధిక సంఖ్యాకులుచే నామోదించబడి, ఈసభయందు జర్రుకువచ్చిన యిట్టి యనధికారసభ్యునిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము నందు ప్రతినిధు లెక్కుడు యుత్సాహమున జూపవలయును. వంగదేశముయొక్క సందర్భము లాతురంత గల్గించుచున్నమాట సత్యమే. కాని యేమాత్రము ప్రపంచకల్పాన మున్నను, యీ శాసన నిర్మాణమున కంగీకరింపకపోదు.”

సర్ మెనక్జీ దాదాభాయిగారు:— భారత శాసనసభలోని నిర్బంధశాసనములను రద్దుచేయుట కొకతీర్మానమున్నదని జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు.

సర్వాధికారిగారు:— “అదియెల్ల ను, ఏయేశాసనములు రద్దుచేయబడుచో దానినిబట్టి యుండును.”

ముఖ మాట్లాడుచు క్రొత్తశాసనములందు, వంగదేశము నందుగల పరిస్థితులవంటి వాని నెవరుగల శాసనములన్నప్పుడు వంగదేశమునందాని నాశాసన మనసరము. ఈశాసనము, ప్రభావ న్యాయమునాత్రములకే యాశీరవాదముగనున్నది. వీలన నీ శాసనముక్రింద బంధింపబడిన వారికి తమ విషయము పునర్

న్యాయవిమర్శనమునకు చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈశాసనమును దుష్ప్రయోగముచేయుటకు గావలసినంత వీలున్నది. పూనా సమర్థవిచారణముపై 1910 లో నిట్లు లభ్యమయిన ప్రయోగింపబడినది. ఇట్టిశాసనమున ప్రభుత్వమువారు స్వల్పతయందు, విశేషముగ యవసరము గలిగినప్పుడుకే, యుంచ సేగూడదు.

క్రైరాగురారు

క్రైరాగురారు వ్యతిరేకించరు. మాట్లాడుచు “రెండవ సభవారంగీకరించిన యాతిర్యానముయొక్క ప్రాముఖ్యతను గమనింపబడు సర్వాధికారిగారు కోరిరి. ఈ సభవారు రెండవసభవారామోదించిన తీర్మానములయొక్క మంచిచెడ్డలు గమనించి నిశ్చయింపవలసిన భారముగలదు. కావున నూత్నముగ విచారింపబడును. చారీచారా, డిప్టీ, మొలగామలలో వైస్సీ క నేపకులు గావించినట్టి న్యాయవిమర్శనకు యత్యాచారముల వలన గలిగిన యుపద్రవముల గ్రహింపును. అట్టిసందర్భములే వంగ పాంచాల రాష్ట్రములందుగూడ నీశాసన ప్రయోగమున కవ కాశమిచ్చినవి. పంజాబులో ప్రబంధక సంఘములు, కుటుంబాతా లద్వారా నీ ప్రచారము గావించుచున్నారు. వాటిపై నీశాసన ముల ప్రయోగించుటకుముందు రాష్ట్రీయప్రభుత్వ మెంతయో తాలూకా, పరిశీలించి తేయవలసినవైయు. ఎంతకాల మిట్టిశాసన ముల యవసర ముండునో యంతకాల మిశాసనము లుండితీల వలయును.

జి. ఏ. నలేశంగారు

నలేశంగారు బలపఱచిరి. “వంగదేశముందు విప్లవోద్యమము ప్రబలియున్నమాట సత్యమే. కాని, ప్రభుత్వచారణకై నవకాశ మిచ్చిన యిట్టిశాసనముగూడ యవసరమే. ప్రభుత్వ మువారు నిర్బంధవిధాన మవలంబించిరి. 1818 రెన్యూలేషను III అమలులోనికి దెచ్చిరి. మఱు నీరాజద్రోహులను, శత్రువులను కేంద్రీకరణ చేసిన మొదలుకొని అన్యాయముగ బంధింపబడినవారు తమ యమాత్యత్వమును స్థిరపఱచుకొనట కేవల మార్గములు కొన్ని కల్పింపబడవలయును. ఒకవిధకాకానిచే నొక పిల్లవాడు భర్తముల ననుసరించి దీసికొని పోగూడదని వస్తువులను జీరికొని పోవుటలం తేయబడినది. అట్టి పసిబాలు నేల శిక్షింపవల యును. మితవాదసభలో నీతిప్రశాసనముల రద్దుజేయుటకు నిశ్చయించినపిదప, కరండికరుగారి తీర్మానమున కామోదించక తప్పదు.

సర్దారు చిరంజీవిసింగు (హోహారనవాలు) రాజారాం పాలుసింగు, గార్లు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నూచించిరి. యాచినిఖానుగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడుచు, 1922 లో కంటే ప్రస్తుతము పరిస్థితులు బాగుగ నేయున్నవి. కాని యీశాసనమును రద్దుజేయవలసినంత బాగుగలేవు. న్యాయనూత్రములందు చాలలోటులేయున్నవి. కాని యీనూత్రములుమాత్ర ముపయోగముగ నున్నవి. కావున నీతీర్మానము నొకసంవత్సర మాత్రమే యిప్పటి సందర్భము లంబట్టి నిర్ణయింపవచ్చునని నూచించిరి

రాజా దిగపతియగారు బలపఱచిరి.

సర్ దిన్నావాచాగారు

తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వాచాగారిట్లు చెప్పిరి. “ఈతీర్మానము సరియగుకాలముకంటే చాల ముందుగావచ్చెను. ప్రస్తుతవిట్టిశాసనమే ప్రభుత్వసాధనములందు లేనిచో ప్రభుత్వమువారిగతి చాలయాతేషణీయముగ నుండును. దేశపరిస్థితులంగ్రహించిన యెవ్వరుగాని, సంతోషవాదకులుగ నున్నవని చెలుపలేరు. రెండవసంవత్సరములకంటే నిష్పన్న సందర్భములు భిత్తముగ నున్నవి. ప్రభుత్వమిట్టిశాసనప్రయోగముల న సత్కార్యముచేసిరి. హిందూదేశముందు మంచిచెడ్డల వాలోచించి, బాధ్యతవర్తించి కార్యములను నిర్వర్తించు రాజ ప్రతినిధిగలడు. వారి చేయుదముల నెవ్వరును పం దేహింప జాలరు. తీవ్రమగు రోగము, తీవ్రమగు మందునే గోరును. భారతదేశము షేషముగ నుండగోరి సంస్కరణములను బాగుగ నుపయోగింపవలసినయెడల నిట్టిశాసనముల దప్పక య మలునందుండవలయును”

కరండికరుగారు సభ్యులెంతలేవముగ వ్యతిరేకించినను తమపట్టుటలను వీడలేదు. 1908 లో జరిగిన తప్ప నవరింపబడిన అయినని ఇ రి యుద్దేశ్యము. యాచి కొఖానుగారు నూచించిన టుల తీర్మానము నుపసంహరించికొని, నిందనొంద చలమకొన లేదు. ఈసభవారి నిర్ణయము దప్పక చేయబడవలయునని వారి యుద్దేశ్యము.

గుంటూరు (ఒకవిలేఖరి)

19 లేది సాయంత్రము 6.30 ఘంటలకు గుంటూరు ఆ రండ్లో షేటలో నిర్మింపబడిన కన్యవిద్యార్థి వసతిగృహమునం దు విద్యార్థుల స్వగర్భములు లేక విద్యార్థులవిధి యను విషయము గురించి సర్ కె. వి. రెడ్డి. కె. టి. ఎం. ఎల్. సి గా రి అధ్యక్షతక్రింద ఒకసభ జరుపబడినది.

విజయనగరం (స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రెసిడెన్సీ ఛాంపియన్ పిచ్ టోర్నమెంటు

ఫిబ్రవరి, 15 లేదిని ప్రెటోర్స మెంటు జరిగింపవారి సాధారణ సభమాడి ఈసంవత్సరం మే నెలలో ఈడూర టోర్న మెంటు జరిగింపబడు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత జయంతి వెంకట సూర్యనారాయణగారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈజివి జనల్ అఫీసరుగానున్న ఇ. బి. కొచ్చాల్ల ఐ. సి. ఎస్. దొర గారిని టోర్నమెంటు కమిటీ ప్రెసిడెంటుగా ఏర్పరుప చల మున్నారు. హాకీ, ఫుట్బాల్, టెన్నిసు, బాడ్ మింటెట్ గాక ఈసంవత్సరము విలియడ్లు, టెక్వో స్పీడు పంచెములను గూడ తె ట్టవలచి యున్నారు. ప్రె ఛాన్సుండి వచ్చుటకులకు భోజనము లివ్వబడును.

బొబ్బిలియుద్ధనాటక ప్రదర్శనము-నలేశంగారు

శ్రీహిందూబాల్ సమాజము (సత్యవేదాన్ని) వారు ప్రె నాటకమును ది 18-2-1925 తారీఖున వారి. కాలకాలయం దు ఆత్మరంజిత జయప్రదముగా ప్రదర్శింపగలిగినందులకు వారల ను అభినందించుచున్నాను. ఈనాటకముందు పాల్గొనిన వారు పలువురు విద్యార్థులగుటచేతను, ఉద్యోగీయులగుటచేతను వారి యుచ్చార్గణయ, పాత్రపోషణమును, రసానుభూతును సంగీ తాభినయములఁ (ప్రాణుల మెప్పును బడయగలిగినవలెనూ) నాశ్వర్యములేదు.

ఈనాటకము ఏరసప్రధానమైనది. తొలింటి బొబ్బిలి చెలమ పీఠులయొక్క కార్యసాక్రమములను స్మరణకు తెచ్చు ప్రదర్శనమైయున్నది. ఈనాటక సమాజమువారు ప్రెవిషు మను బాగుగనుర్తించి వారి విద్యుత్ కర్మములను నెరవేర్చిన టకు పండియులేదు.

హైదరాబాదు బుస్సెలభూమికలనుగైకొనిన శ్రీయుతులు యం. నుబ్బారావుపంతులు [యల్. యం. పి యల్. సి. పి. యస్.] ఎ. వెంకటనారాయణగార్లును, మల్లమాదేవి పా త్రమును ధరించిన శ్రీనార్సిపాటి చంద్రయ్యగారును, దుబాసి లక్ష్మన్నగా నటించిన శ్రీ పోచరాజు పానుమంతరావుగారు ప్రత్యేకప్రశంసకు పాత్రులనుటలో అతితయో కిలేదు. పాపా రాయభూమికను ధరించిన మ. రా. రా. శ్రీ కొర్సిపాటి నరసింహారావు గారి వేషము ఆస్థితి గాంభీర్యము. నేత్రసంజ లనమువలన కనుపర్చిన రౌద్రరసప్రదర్శనము చూడ ఆతొలింటి పాపారాయణ యిటు బయలుపెడలేనా యనునట్లుండెను.

విజయరామరాజు భూమికనుగైకొనిన పి. రాధాకృష్ణ మూర్తిగారు వారి గాత్రమాధుర్య గానకాలముచేతను, వెంకట రాయుడు నరసారాయల పాత్రలగైకొనిన కె. నుబ్బారామ య్య (కోనూరు) వై. గోపాలకృష్ణయ్యగార్లు వారిల భావ ప్రకటనా నైపుణ్యముచేతను ప్రేక్షక సమూహమును రంజింప గలిగిరి.

మొత్తముమీద నాటక మాద్యంతము కడురమ్యము గానుండి రక్తి కట్టినది. ఈ సమాజమువారు యింతను చాట్ట కళాభివృద్ధికై యెల్లవిధముల పరిశ్రమ చేయుచునని నమ్ము చున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి.)

ఈ తీర్మానము సభవారామోదించినచో, రాజప్రతినిధి గారు శాసనము నుద్ధరించు ప్రత్యేకపు హక్కు (వీట్) నుప యోగింపవలసి ఐచ్చునని ముద్దీనునగురు జేటజరచిరి. ఇదివట్టి తీర్మానముకాదు. దీని నామోదించినయెడల శాసనముగా పరిణ మించును. ఉచారమును నుద్దేశ్యములు గల వాచాగారి సలహా నందరకు గ్రహింపగోరిరి.

తీర్మానము సభానిర్ణయమున కుంచుడగా ఆరుగు రామా దతులను 20 గురు వ్యతిరేకులు నగుటచే నోడిపోయెను ఆమోదన లలో రాజా దిగపతియో కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు జి. ఏ. ఎలేశంగ, సర్వాధికారి, కరండికరు జేదమాన్సిద్ధుగారు. కవర్తిగారు తటస్థముగ నుండిరి. మిగత వారందరును వ్యతిరేకించిరి. వ్యతిరేకులలో నుద్యోగీయులు గలరు.

సభ సులల రేపుగూడి రైల్వేయాదాయవ్యయపట్టికను చర్చించును.

జూబులు

కొవ్వూరుతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

కొవ్వూరు

రాబోవు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో ఆవలంబించవల సిన కార్యవిధానమునుగూర్చి యోచించుటకు తాలూకాకాంగ్రె సుసంఘసభ మార్చి నెల 2-వ లేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జేవరపల్లిలో జరుగును. ఇదివరలో ప్రకటించిన ప్రకారము ఈనెల 25-వ లేదీని జరుగదు.

శివుడు శివరావు, కార్యదర్శి.

నిడుబ్రోలు పోటీపంచెములు

ఈనెల 28-వ లేదీ మొదలు మార్చి 2-వ లేదీరకు చెడు గుడులో పోటీపంచెములు జరుగును. మొత్తము టీములు డర ఖానుచేసినవి 14. గుంటూరుజిల్లాలోని చెడుగుడు టీములన్ని వచ్చుచున్నవి. చూచుటకు చాలా బాగుండును. ట స్ట్రీలుకూడా జరుగును. చెడుగుడు ఉదయం 6-30 మొదలు సాయంత్రము 4-30 మొదలు ట స్ట్రీలు సాయంత్రము మాత్రమే జరుగును.

టోర్నమెంటు, కార్యదర్శి.

శ్రీగోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి

దశమ వర్ధంత్యుత్సవము

ధర్మవ్యమునందలి శ్రీ సరస్వతి నిలయు పక్షమున గోఖలేమహాశయుని వర్ధంతి 19-2-25 లేది సాయంకాలము 7 గంటలకు భజనతో ప్రారంభింపబడినది. శ్రీయుతులు చాట్టి కేంకరరావు, రామాయణం వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు గోఖలే జీవి తమును గుజించి యుపన్యసించిరి. గోఖలే చిత్రపటమునకు మంగ హారతులతోను ఉపన్యాసకులకు వందనములతోడను న త్యవము సమాప్తి కాబడినది.

ఎట్టుగుంట హనుమంతరావు.

ఆంధ్ర భద్రగంగా

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

ఉన

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టిపేది మదరాసు.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

1947

ఎప్పుడును శ్రేణులుగా నుడుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు ప్రాచీనమునకు చెలువబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర వ్రజులచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.
ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును నమ్మకము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజు జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మద్రాసు, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం ఢిల్లీ, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆర్ ఇండియా ఆయుర్వేదియ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ మహాసభలందును అనేక స్వర్ణ, రజతపతకముల నిచ్చియున్నారు.

“ప్రతిచోటను ఏజంట్లు కావాలెను”

అహమదాబాదులోని ఖగిగువ విలాసమునకే వ్రాయవలెను. పూర్వీకవరములు గల క్యాటలాగు

D. DESAI & Co.,

100 Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

జ్వరములకు 1591

కు

గించు మంచుగనుక, ఆరోగ్యమునుపొందిన తక్కు

పైరెక్టు అమితముగా

అప్పులుకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును.

0.18-0 రి. పి. చార్జీతో సహా రూ 1.2-0.

మొదటిసారిగా ప్రచురించబడినది

అంకం యవార కత్తారి మాత్రం

విజ్ఞాపన

మహాభాగ, 25 సం॥లనుండి నేను లోకమున ప్రయుక్తుడనగునని తలచుకొనియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥ కము లక్షలకొలది మందులును నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆహ్వానించుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే నాకు బక్కా, సిగ్నా, గాలియాస్టేలు, ఫీజిలార్డు, ఇంగ్లాండు మొలర విదేశీయములందు వారుగూడ నాతో నేనును చేయుచున్నాను. సాధారణముగా వైద్యులందు నన్ను ఆహ్వానించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను పంపింతును. నా పేరు (డాక్టర్ యవార కత్తారి మాత్రం) పంటిపొంగు, భాంతెలు, పడుచు నారు, ముగ్ధవా, నారు వీనినెల్ల సమస్త మనోకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తతలములు, చిలజ్వరములు, మాండూ, శిలవాతము, (చక్కెర)తామ్రము, అకలితెనుగులు, వలబద్ధము, తీర్చించుభేదము, కడుపుబొమ్మ, జుబు, చిన్న శ్వాసకోశము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, స్ట్రోక్ జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, అత్యవ్యాధులకు అనుకూలమైన ఔషధములను ప్రకారము వాడిన తప్పక గురువును నలు నిచ్చునుండి నన్ను గురించి పండిన యోగ్యతాపత్రికల వేనమహిమ గలవు. ఒకపాసాతో నేనును చేసిన చారు మరెప్పుడు నన్ను పురుషు.

800 మాత్రముగల బుడ్డి 1 కి ౪ 0.4-0. హాస్టెలు. వేరు 6 బుడ్డు వెల హాస్టెలుతో రూ 1.8-0 12 బుడ్డు రూ 2-8-0. 25 బుడ్డు రూ 5-8-0. కాలరీనములు ఈ దిగువ వివరమునకు వ్రాయుదు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాఠ్యపు వెంటకాచుల పంపింతులు, శ్రీ సీతారామచంద్ర వైద్యశాల, మైసూరు.

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు

అత్యద్భుత నివారిణి 1442

నేను డాక్టర్ నాట్యుకోటిగరత్తార్ సంఘమునకు చేరిన వర్తమానము. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతి నరముల బలహీనతచేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆనేక ప్రాక్టీసింగ్ ఔషధములను నేనించయు స్వల్పగుణముగూడ కలుగలేదు. తరువాత నేను నిరాశచెందితిని. అప్పువ్రతమున నాన్నే హితుడొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌన్, ఆర్మీయిన్ ఫిఫ్త్ నెం 72 మ, గృహమునందు పండిత స్వామిశ్రీనివాసాయ్యంగారిని నాకు పరిచయము చేసిరి. స్వల్పకాలము ఔషధనేర చేసినంతమాత్రముననే నాకు గొప్పగుణము కలిగినది. ఇప్పుడు నాకు క్రొత్త ఆస్తి, పటుత్వము గలిగినది.

ఒకరోగికి అతిమాత్రమువ్యాధిచే వ్యాధయమునందయుండిన రావభుపును పంపింతులనాకు శస్త్రచికిత్సచేసే జయముగా బాగుచేయుటకు నేను స్వయముగా చూచితిని.

ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణావలం చెట్టి,

కేవలం, (ప్రావైజు), ఇంఫీరియర్ ఆయిల్ కంపెనీ,

నెం 12 సెకండులైవీ, మద్రాసు. 28-2-1925.

వారి సలహాకట్టుము రూ. 15-0-0

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల

త్రెలము “మధ్యమానె”

మిక్కిలి మనోహరమైన ముద్రాపనగలది. వైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవైనవలె చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ౪ రూ 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కఠినిగాను

నల్లగాను, బలముగాను యుండును. ముందు రాసీయక

వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు నా

క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ పార్శ్వసి,

219 28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లవర్ణమును పోగొట్టి బలము గలుగజేయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవర్ణమును పారదోలు

నని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమునన్ని మేహములు

కచ్చిపోవును. మూత్రరోగములు కష్టమైనవి తగుము. డబ్బీ ర

౧-4-0 లు.

(మహాద్రాక్షాదీమూర్తము)కు సగుణముగల శ్రీ

సమస్త రోగములను పోగొట్టి సంతానము కలుగజేయును. నె

రోజుల మందు రూ 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల (రామవరం) గోదావరిజిల్లా